Този документ е средство за документиране и не обвързва институциите

►**B** **РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1305/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**

от 17 декември 2013 година

относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета

(ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 487)

Изменен със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
►**M1**	Регламент (ЕС) № 1310/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г.	L 347	865	20.12.2013 г.
►**M2**	Делегиран регламент (ЕС) № 994/2014 на Комисията от 13 май 2014 година	L 280	1	24.9.2014 г.
►**M3**	Делегиран регламент (ЕС) № 1378/2014 на Комисията от 17 октомври 2014 година	L 367	16	23.12.2014 г.

▼B

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1305/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 17 декември 2013 година

относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

Като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 42 и член 43, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Сметната палата,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) В Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, озаглавено „Общата селскостопанска политика през 2020 г.: подготовка за бъдещите предизвикателства в областта на хранителното снабдяване, природните ресурси и териториалния баланс“ са очертани потенциалните предизвикателства, цели и посоки за общата селскостопанска политика (ОСП) след 2013 г. С оглед на дебата по това съобщение ОСП следва да бъде реформирана, считано от 1 януари 2014 г. Тази реформа следва да обхване всички основни инструменти по ОСП, включително Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета ([1]). Предвид обхвата на реформата е целесъобразно Регламент (ЕО) № 1698/2005 да бъде отменен и да бъде заменен с нов текст.

(2) Политиката за развитие на селските райони следва да бъде създадена да придружава и допълва директните плащания и пазарните мерки по линия на ОСП и по този начин да допринася за целите на тази политика, определени в Договора за функционирането на Европейския съюз („ДФЕС“). Такава политика за развитие на селските райони следва също да интегрира основните цели на политиката, изложени в съобщението на Комисията от 3 март 2010 г., озаглавено „Европа 2020 - Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ (стратегията „Европа 2020“), и следва да бъде съвместима с главните цели на политиката за икономическо и социално сближаване, определени в ДФЕС.

([1]) Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета от 20 септември 2005 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 277, 21.10.2005 г., стр. 1).

▼B

(3) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно развитието на селските райони, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки предвид връзката между развитието на селските райони и другите инструменти на ОСП, степента на съществуващите различия между отделните селски райони и ограниченията върху финансовите ресурси на държавите членки в разширения Съюз, а поради многогодишна гаранция за финансиране от Съюза и чрез насочване към неговите приоритети, може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5от Договора за Европейския съюз ("ДЕС"). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

(4) За да се гарантира устойчивото развитие на селските райони, е необходимо съсредоточаване върху ограничен брой ключови приоритети, свързани с трансфера на знания и иновации в областта на селското и горското стопанство и селските райони, с жизнеспособността на земеделските стопанства, с конкурентоспособността на всички видове селскостопанска дейност във всички региони и насърчаване на новаторските технологии в селското стопанство и устойчивото управление на горите, с организацията на хранителната верига, включително преработката и предлагането на пазара на селскостопански продукти, с хуманното отношение към животните и управлението на риска в селското стопанство, възстановяването, опазването и укрепването на екосистемите, които са свързани със селското и горското стопанство, с насърчаване на ефективното използване на ресурсите и прехода към нисковъглеродна икономика в сектора на селското стопанство, храните и горското стопанство, както и с насърчаването на социалното приобщаване, намаляването на бедността и икономическото развитие на селските райони. В хода на тази работа следва да се отчитат разнообразието на условията, които дават отражение върху селските райони с различни характеристики или различни категории потенциални бенефициери, и междусекторните цели във връзка с иновациите, околната среда и смекчаването и адаптирането към последиците от изменението на климата. Действията за смекчаване на последиците следва да са свързани както с ограничаване на емисиите в селското и горското стопанство от основни дейности като животновъдство и използване на торове, така и с опазване на въглеродните поглътители и подобряване на поглъщането на въглерод по отношение на земеползването, промените в земеползването и горския сектор. Приоритетът на Съюза за развитие на селските райони, свързан с трансфер на знания и иновации в областта на селското и горското стопанство и селските райони, следва да се прилага в хоризонтален план спрямо останалите приоритети на Съюза за развитие на селските райони.

(5) Приоритетите на Съюза за развитие на селските райони следва да се изпълняват в рамките на устойчивото развитие и насърчаването на целта на Съюза за опазване и подобряване на околната среда, предвидена в член 11 от ДФЕС, като се взема предвид принципът „замърсителят плаща“. Държавите членки следва да предоставят информация относно подкрепата за целите във връзка с изменението на климата в съответствие с намерението за тази цел да се отделят поне 20 % от бюджета на Съюза, като се използва приетата от Комисията методика.

(6) Дейностите на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони („ЕЗФРСР“) и операциите, които се финансират чрез него, следва да са съгласувани и съвместими с подпомагането по линия на други инструменти на ОСП.

▼B

(7) С цел осигуряване на незабавното стартиране и ефективното изпълнение на програмите за развитие на селските райони подпомагането от ЕЗФРСР следва да се основава на наличието на солидни административни рамкови условия. Във връзка с това държавите членки следва да направят оценка на приложимостта и изпълнението на определени предварителни условия. Всяка държава членка следва да изготви или национална програма за развитие на селските райони за цялата си територия, или пакет от регионални програми, или и двете - национална програма и пакет от регионални програми. Във всяка програма следва да се определи стратегия за изпълнение на целите, свързани с приоритетите на Съюза за развитие на селските райони, и набор от мерки. Програмирането следва да съблюдава приоритетите на Съюза за развитие на селските райони, като същевременно е адаптирано към националния контекст и допълва другите политики на Съюза, по-специално политиката в областта на селскостопанските пазари, политиката на сближаване и общата политика в областта на рибарството. Държавите членки, които изберат да подготвят пакет от регионални програми, следва да могат да изготвят и национална рамка без специално предвидени бюджетни кредити, за да улеснят координирането между регионите при преодоляването на предизвикателствата в национален мащаб.

(8) Държавите членки следва да могат да включат в своите програми за развитие на селските райони тематични подпрограми за задоволяване на специфичните нужди в районите с особено значение за тях. Тематичните подпрограми следва да се отнасят, наред с другото, до младите земеделски стопани, малките стопанства, планинските райони, изграждането на къси вериги на доставки, жените в селските райони, смекчаването и адаптирането към последиците от изменението на климата, както и до биологичното разнообразие. Тематичните подпрограми следва да се използват също за създаване на възможности за принос към преструктурирането на селскостопанските сектори, които имат сериозно въздействие върху развитието на селските райони. Като средство за увеличаване на ефикасните интервенции на определени тематични подпрограми, на държавите членки следва да се разреши да предоставят по-високи ставки на помощта за някои операции в обхвата на тези тематични подпрограми.

(9) В програмите за развитие на селските райони следва да се установят нуждите на обхванатия район и да се описва последователна стратегия за задоволяването на тези нужди в контекста на приоритетите на Съюза за развитие на селските райони. Тази стратегия следва да се основава на определянето на цели. Следва да бъдат установени връзките между установените нужди, определените цели и избора на мерки за задоволяването на тези нужди. Програмите за развитие на селските райони следва да съдържат и цялата необходима информация за оценяване на тяхното съответствие с изискванията на настоящия регламент.

(10) Целите в програмите за развитие на селските райони трябва да се определят въз основа на единен набор от целеви показатели за всички държави членки, а когато е необходимо въз основа на специфични за програмата показатели. За улеснение обхванатите от тези показатели области трябва да бъдат определени в съответствие с приоритетите на Съюза за развитие на селските райони. Предвид хоризонталното прилагане на приоритета на Съюза за развитие на селските райони, свързан с трансфер на знания в областта на селското и горското стопанство, интервенциите в рамките на този приоритет трябва да се разглеждат като способстващи за постигането на целевите показатели, определени за останалите приоритети на Съюза.

▼B

(11) Необходимо е да се установят определени правила за програмиране и преглед на програмите за развитие на селските райони. Следва да се предвиди опростена процедура за преглед, която да не засяга стратегията на програмите, нито съответното финансово участие на Съюза.

(12) Развитието и специализацията на селското и горското стопанство и конкретните предизвикателства, пред които се изправят микропредприятията и малките и средните предприятия („МСП“) в селските райони, изискват подходящо ниво на техническо и икономическо обучение, както и увеличен капацитет за достъп и обмен на знания и информация, включително чрез разпространение на най-добрите производствени практики в областта на селското и горското стопанство. Трансферът на знания и действията за осведомяване не следва да бъдат единствено под формата на традиционни курсове за обучение, а следва да бъдат пригодени към нуждите на участниците в селскостопанската дейност. Ето защо следва да се подпомагат и семинари, индивидуално обучение, демонстрационни дейности, действия за осведомяване, а също и схеми за краткосрочен обмен на опит и посещения в земеделски и горски стопанства. Придобитите знания и информация следва да позволят на земеделските стопани, горските стопани, лицата, заети в сектора на храните, и МСП в селските райони да повишат по-специално своята конкурентоспособност и ресурсна ефективност и да подобрят екологичните си показатели, като същевременно допринасят за устойчивостта на икономиката в селските райони. При предоставяне на подпомагане за МСП държавите членки могат да дадат приоритет на МСП, свързани със секторите на селското и горското стопанство. За да се гарантира ефективното постигане на тези резултати от трансфера на знания и действията за осведомяване, следва да се изисква доставчиците на услуги по трансфер на знания да разполагат с всички необходими възможности.

(13) Консултантските услуги в областта на селското стопанство помагат на земеделски стопани, млади земеделски стопани, горски стопани, други лица, стопанисващи земи и на МСП в селските райони да подобрят устойчивото управление и общата ефективност на своите стопанства или предприятия. Ето защо следва също да се поощрява както разкриването на такива услуги, така и използването на консултации от земеделски стопани, млади земеделски стопани, горски стопани, други лица, стопанисващи земи и МСП. С цел да се повиши качеството и ефективността на предлаганите консултации, следва да се въведе разпоредба за минималните квалификации и редовното обучение на консултантите. Както е предвидено в Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), консултантските услуги в областта на селското стопанство следва да подпомогнат земеделските стопани да оценят по-добре ефективността на своите земеделски стопанства и да определят необходимите подобрения във връзка със законоустановените изисквания за управление, доброто земеделско и екологично състояние, селскостопанските практики от полза за климата и опазването на околната среда, установени в Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския

([1]) Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика (Виж страница 549 от настоящия брой на Официален вестник)

▼B

парламент и на Съвета ([1]), мерките на ниво земеделско стопанство, предвидени в програмите за развитие на селските райони и насочени към модернизиране на земеделските стопанства, изграждане на конкурентоспособност, секторна интеграция, иновации, пазарна ориентация и насърчаване на предприемачеството.

Консултантските услуги в областта на селското стопанство следва също така да подпомогнат земеделските стопани да набележат необходимите подобрения по отношение на изискванията, установени за прилагането на член 11, параграф 3 от Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([2]) ("Рамковата директива за водите"), както и на изискванията за прилагането на член 55 от Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета ([3]) и член 14 от Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([4]), по-конкретно във връзка със спазването на общите принципи за интегрирано управление на вредителите. Когато е приложимо, консултациите следва да включват професионалните стандарти или стандартите за безопасност, свързани със земеделското стопанство, както и специфични съвети за земеделски стопани, които за първи път създават стопанство. Следва да бъде възможно консултациите да обхващат и създаването на стопанства от млади земеделски стопани, устойчивото развитие на икономическите дейности на стопанството и въпроси за местното преработване и предоставяне на пазара, свързани с икономическата, селскостопанската или екологичната ефективност на стопанството или предприятието. Могат да се предоставят и специфични консултации относно смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към него, биологичното разнообразие, опазването на водите, разработването на къси вериги на доставки, биологичното земеделие и здравните аспекти на животновъдството. При предоставяне на подпомагане за МСП държавите членки разполагат с възможност да дадат приоритет на МСП, свързани със секторите на селското и горското стопанство. Услугите по управление на земеделски стопанства и услугите по заместване в земеделски стопанства следва да помагат на земеделските стопани да подобрят и улеснят управлението на своето стопанство.

(14) Схемите за качество на равнището на Съюза или национално равнище, включително схемите за сертифициране на земеделските стопанства за селскостопански продукти и храни, осигуряват на потребителите гаранции за качеството и характеристиките на продукта или използвания производствен процес в резултат на участието на земеделските стопани в такива схеми, постигат добавена стойност за съответните продукти и разширяват техните пазарни възможности. Ето защо земеделските стопани и групите от земеделски

([1]) Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета (Виж страница 608 от настоящия брой на Официален вестник).

([2]) Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).

([3]) Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета (ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 1).

([4]) Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за действие на Общността за постигане на устойчива употреба на пестициди (ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 71).

▼B

стопани следва да бъдат поощрявани да участват в тези схеми. С цел да се гарантира ефективното използване на ресурсите на ЕЗФРСР, подкрепата следва да се ограничи до действащи земеделски стопани по смисъла на член 9 от Регламент № 1307/2013. Тъй като към момента на включване в такива схеми и през първите години на участие в тях земеделските стопани трябва да поемат допълнителни разходи и задължения вследствие на участието си, които не се компенсират изцяло от пазара, подпомагането следва да се предоставя на включилите се нови участници и да обхваща период, който не превишава пет години. Предвид специфичните особености на памука като селскостопански продукт следва да бъдат обхванати и схемите за качество на памука. Подпомагането следва да се предоставя и за дейности за осведомяване и популяризиране на продукти, включени в обхвата на схемите за качество и сертифициране, получаващи подпомагане съгласно настоящия регламент.

(15) С оглед подобряване на икономическите и екологичните показатели на земеделските стопанства и предприятията в селските райони, повишаване на ефективността на сектора за търговия и преработка на селскостопански продукти, включително създаване на малки съоръжения за преработка и предлагане на пазара в контекста на късите вериги на доставки и местните пазари, осигуряване на необходимата инфраструктура за развитието на селското и горското стопанство и подпомагане на невъзвръщаемите инвестиции, необходими за постигането на екологични цели, следва да бъде осигурена подкрепа за инвестициите в материални активи, допринасящи за постигането на тези цели. През програмния период 2007—2013 г. различни сфери на интервенции бяха обхванати от разнообразни мерки. В интерес на опростяването, а и за да се създадат възможности за бенефициерите да планират и осъществяват интегрирани проекти с повишена добавена стойност, повечето видове инвестиции в материални активи следва да бъдат обхванати от една мярка. Държавите членки следва да насочват подпомагането към земеделски стопанства, които отговарят на условията за предоставяне на помощ за инвестиции, свързани с подпомагане на жизнеспособността на стопанствата, въз основа на резултатите от анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите (SWOT анализ) като средство за по-добро целево насочване на въпросната помощ. С цел да се улесни първоначалното създаване на стопанства от млади земеделски стопани, може да се предостави допълнителен период на допустимост, в който инвестициите да бъдат приведени в съответствие със стандартите на Съюза. С цел поощряване на прилагането на новите стандарти на Съюза, инвестициите във връзка със спазването на тези стандарти следва да са допустими за допълнителен срок, след като са станали задължителни за земеделското стопанство.

(16) Производственият потенциал на селскостопанския сектор е изложен на заплаха от щети в резултат на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофични събития в по-голяма степен от другите сектори. С цел да се подпомогне жизнеспособността и конкурентоспособността на стопанствата в контекста на такива бедствия или явления, следва да се предвиди помощ за земеделските стопани за възстановяване на увредения селскостопански потенциал. Държавите членки следва също да гарантират, че не се допуска свръхкомпенсация на щетите в резултат на комбиниране на схеми за обезщетение на равнището на Съюза (по-специално мярката за управление на риска съгласно настоящия регламент), национални и частни схеми за обезщетение.

▼B

(17) От съществено значение за развитието на селските райони са разкриването и развитието на нови икономически дейности под формата на нови земеделски стопанства, разнообразяването с неселскостопански дейности, включително предоставянето на услуги за селското и горското стопанство, дейностите, свързани със здравеопазване, социална интеграция, и туристическите дейности. Разнообразяването с неселскостопански дейности може също да предостави решения във връзка с устойчивото управление на ловните ресурси. Дадена мярка за развитие на стопанствата и предприятията следва да улеснява първоначалното установяване на млади земеделски стопани и структурното приспособяване на техните земеделски стопанства след първоначалното установяване. Нещо повече, разнообразяването с неселскостопански дейности при земеделските стопани и създаването и развитието на неселскостопански МСП в селските райони следва да се поощряват. Тази мярка следва да стимулира и предприемачеството сред жените в селските райони. Освен това следва да се насърчава развитието на малки стопанства, които са потенциално жизнеспособни от икономическа гледна точка. С цел гарантиране на жизнеспособността на нови икономически дейности, подпомагани с тази мярка, помощта следва да се предоставя само при представянето на бизнес план. Помощта за създаване на предприятия следва да обхваща единствено първоначалния период от жизнения цикъл на предприятието и не следва да се превръща в оперативна помощ. Следователно, ако държавите членки са избрали да предоставят помощ на вноски, тези вноски следва да се отпускат за максимален срок от пет години. Освен това, за да се насърчи преструктурирането на селскостопанския сектор, следва да се осигури подпомагане под формата на годишни или еднократни плащания за земеделски стопани, отговарящи на условията по схемата за дребни земеделски стопани, установена в дял V от Регламент (ЕС) № 1307/2013 ("схемата за дребни земеделски стопани"), които поемат задължението да прехвърлят цялото си стопанство и съответните права за получаване на плащане на друг земеделски стопанин.

С цел да се предоставят решения за проблемите на младите земеделски стопани, свързани с достъпа до земя, държавите членки могат също да предлагат това подпомагане в съчетание с други форми на подкрепа, например чрез използването на финансови инструменти.

(18) МСП формират гръбнака на икономиката в селските райони на Съюза. Развитието на стопанства и неселскостопански предприятия следва да е насочено към насърчаване на заетостта и разкриване на качествени работни места в селските райони, запазването на съществуващите работни места, намаляването на сезонните колебания в заетостта, развитието на неселскостопанските сектори извън селското стопанство и преработката на селскостопански продукти и хранително-вкусовата промишленост. Същевременно следва да се насърчават бизнес интеграцията и местните междуотраслови връзки. Следва да се насърчават проекти, които обединяват едновременно селско стопанство и селски туризъм, чрез насърчаване на устойчив и отговорен туризъм в селските райони и природно и културно наследство, както и инвестиции в енергия от възобновяеми източници.

(19) Изграждането на местна инфраструктура и местни основни услуги в селските райони, включително услуги в областта на отдиха и културата, обновяването на селата и дейностите, насочени към възстановяване и подобряване на културното и природното наследство на селата и ландшафта в селските

▼B

райони, са основен елемент на всяко усилие за реализиране на потенциала за растеж и за насърчаване на устойчивостта на селските райони. Ето защо следва да се предоставя помощ за операции с такава цел, включително достъп до информационни и комуникационни технологии и развитие на скоростни и свръхскоростни широколентови мрежи. В съответствие с тези цели следва да се насърчава развитието на услуги и инфраструктура, които водят до социално приобщаване и обръщане на тенденциите за социален и икономически спад и обезлюдяване на селските райони. С оглед постигане на максималната ефективност за тази помощ, обхванатите операции следва да се изпълняват в съответствие с плановете за развитие на общините и на техните основни услуги, когато са налице такива планове, разработени от една или повече селски общности. С цел да се изградят полезни взаимодействия и да се подобри сътрудничеството, операциите следва, когато е приложимо, да насърчават и връзките между селските и градските райони. Държавите членки разполагат с възможността да разглеждат като приоритетни инвестициите на ръководени от общностите партньорства за местно развитие и инвестициите за проекти, управлявани от общностни организации.

(20) Горското стопанство е неразделна част от развитието на селските райони и помощите за устойчиво и съобразено с климата използване на земята следва да включва развитието на горските райони и устойчивото управление на горите. През програмния период 2007—2013 г. различни типове помощ за инвестиции в горски дейности и управление на горите бяха обхванати от разнообразни мерки. В интерес на опростяването, а и за да се създадат възможности за бенефициерите да планират и осъществяват интегрирани проекти с повишена добавена стойност, всички видове помощ за инвестиции в горски дейности и управление на горите следва да бъдат обхванати от една мярка. Тази мярка следва да обхваща увеличаването и подобряването на горските ресурси чрез залесяването на земи и създаването на агро-лесовъдни системи, съчетаващи екстензивно земеделие и горски стопанства. Тя следва също да обхваща възстановяването на гори, засегнати от пожари или други природни бедствия и катастрофични събития, и подходящи превантивни мерки, инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти, насочени към подобряване на икономическите и екологичните показатели на горските стопани, и невъзвръщаеми инвестиции, които подобряват устойчивостта на горските екосистеми на изменението на климата и екологичната им стойност. Помощта следва да не нарушава конкуренцията и следва да бъде неутрална по отношение на пазара. Поради това следва да бъдат наложени ограничения, свързани с мащаба и правния статус на бенефициерите. Превантивните мерки срещу пожари следва да бъдат предприемани в районите, класифицирани от държавите членки като райони с висок или среден риск от пожари. Всички превантивни мерки следва да бъдат част от план за опазване на горите. В случай на действия, предприети за възстановяване на увреден горски потенциал, настъпването на природно бедствие следва да бъде предмет на официално признаване от публична научна организация.

Мярката за горските стопанства следва да се приеме в контекста на гаранциите, дадени от Съюза и държави членки на международно равнище, и следва да се основава на националните или поднационалните планове на държавите членки за горите или на еквивалентни инструменти, при които се вземат предвид ангажиментите, поети на конференциите на министрите за опазване на горите в

▼B

Европа. Такава мярка следва да допринася за прилагането на стратегията на Съюза за горите в съответствие със Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, озаглавено „Нова стратегия на ЕС за горите: за горите и сектора на горското стопанство“.

(21) Групите и организациите на производителите помагат на земеделските стопани да посрещат заедно предизвикателствата, свързани с нарастващата конкуренция и консолидирането на пазарите надолу по веригата във връзка с предлагането на техните продукти, включително на местните пазари. Ето защо следва да се насърчава създаването на групи и организации на производителите. С оглед осигуряване на най-ефективното използване на ограничените финансови ресурси, от помощта следва да се възползват единствено групи и организации на производителите, които отговарят на критериите за МСП. Държавите членки разполагат с възможността да дават приоритет на групи и организации на производители на висококачествени продукти, попадащи в обхвата на мярката в настоящия регламент относно схемите за качеството за селскостопански продукти и храни. За да се гарантира, че групата или организацията на производителите ще се превърне в жизнеспособен субект, на държавите членки следва да бъде представен бизнес план като условие за предоставяне на помощ на група или организация на производителите. С оглед да се избегне предоставянето на оперативна помощ и да се запази стимулиращата роля на помощта, максимална продължителност на помощта следва да бъде ограничена до пет години от датата на признаването на групата или организацията на производителите въз основа на представения от нея бизнес план.

(22) Плащанията за агроекология и климат следва да продължат да играят важна роля при подпомагане на устойчивото развитие на селските райони и за посрещане на все по-голямото търсене на екологични услуги от страна на обществото. Те следва допълнително да насърчават земеделските стопани и други стопанисващи земи да обслужват обществото като цяло чрез въвеждане или по-нататъшно прилагане на селскостопански практики, които допринасят за смекчаване и адаптиране към последиците от изменението на климата и са съвместими с опазването и подобряването на околната среда, ландшафта и неговите особености, природните ресурси, почвата и генетичното разнообразие. В този контекст следва да се обърне специално внимание на опазването на генетичните ресурси в селското стопанство, както и на допълнителните нужди на селскостопанските системи с висока природна стойност. Плащанията следва да допринасят за покриването на допълнителни разходи и пропуснати доходи, произтичащи от поетите ангажименти, и следва да покриват единствено онези ангажименти, които надхвърлят приложимите задължителни стандарти и изисквания, в съответствие с принципа „замърсителят плаща“. Държавите членки следва също да гарантират, че плащанията за земеделските стопани не водят до двойно финансиране по настоящия регламент и по Регламент № 1307/2013 едновременно. В много случаи полезните взаимодействия, произтичащи от ангажименти, поети съвместно от група земеделски стопани, умножават ползите за околната среда и климата. Съвместните действия обаче генерират допълнителни разходи по трансакции, които следва да бъдат адекватно обезщетени. Освен това, с оглед да се гарантира, че земеделските стопани и другите лица, стопанисващи земи, са в състояние да изпълняват коректно поетите ангажименти, държавите членки следва да положат усилия да им осигурят необходимите знания и умения.

▼B

Държавите членки следва да поддържат нивото на полаганите усилия от програмния период 2007—2013 г. и от тях следва да се изисква да изразходват минимум 30 % от общия принос от ЕЗФРСР за всяка програма за развитие на селските райони, насочена към смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него, както и към проблеми, свързани с околната среда. Тези разходи следва да се извършват посредством агроклиматични плащания и плащания в областта на околната среда, плащания за биологично земеделие, плащания за площи с природни или други специфични ограничения, както и посредством плащания за горското стопанство, плащания за зони от „Натура 2000“ и подпомагане на инвестициите, свързани с климата и околната среда.

(23) Плащанията за земеделските стопани за преминаване към или поддържане на биологично земеделие следва да ги насърчават да участват в такива схеми и по този начин да се отговори на нарастващите нужди на обществото за използване на екологосъобразни селскостопански практики и високи стандарти за хуманно отношение към животните. С оглед увеличаване на полезните взаимодействия при биологичното разнообразие, генерираните от мярката за биологично земеделие ползи, колективните договори или сътрудничеството между земеделските стопани, следва да се насърчават с оглед обхващането на по-големи съседни райони. С цел избягване на широкомащабно връщане на земеделските стопани към конвенционално земеделие, следва да се подпомагат мерки за преминаване към биологично земеделие и за поддържането му. Плащанията следва да допринасят за покриването на направените допълнителни разходи и пропуснатите доходи, произтичащи от поетия ангажимент, и следва да покриват единствено онези ангажименти, които надхвърлят приложимите задължителни стандарти и изисквания. Държавите членки следва също да гарантират, че плащанията за земеделските стопани не водят до двойно финансиране по настоящия регламент и по Регламент (ЕС) № 1307/2013 (ДП). С цел да се гарантира ефективното използване на ресурсите на ЕЗФРСР, подкрепата следва да се ограничи до действащи земеделски стопани по смисъла на член 9 от Регламент № 1307/2013.

(24) Следва да продължи отпускането на помощи на земеделски и горски стопани, за да се спомогне за преодоляване на специфичните недостатъци в съответните райони, произтичащи от изпълнението на Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([1]) и Директива 92/43/ЕИО на Съвета ([2]), както и с цел подпомагане ефективното управление на обекти по Натура 2000. Следва да се отпускат и помощи на земеделски стопани за преодоляване на недостатъци в районите на речни басейни, произтичащи от изпълнението на Рамковата директива за водите. Подпомагането следва да е обвързано със специални изисквания, описани в програмата за развитие на селските райони, които надхвърлят приложимите задължителни стандарти и изисквания. Държавите членки следва също да гарантират, че плащанията за земеделските стопани не водят до двойно финансиране по настоящия регламент и по Регламент (ЕС) № 1307/2013. Освен това държавите членки следва да вземат предвид специфичните нужди на зони по „Натура 2000“ в цялостната концепция на програмите си за развитие на селските райони.

([1]) Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7).

([2]) Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

▼B

(25) Плащанията за земеделски стопани в планински райони или в други райони с природни или други специфични ограничения следва да допринесат, чрез насърчаване на постоянното използване на земеделски земи, за поддържането на ландшафта, както и за поддържането и насърчаването на системи за устойчиво селско стопанство. С цел да се гарантира ефикасността на тази помощ плащанията следва да обезщетяват земеделските стопани за допълнителните разходи и пропуснатите доходи, свързани с ограниченията на съответния район. С цел да се гарантира ефективното използване на ресурсите на ЕЗФРСР, подкрепата следва да се ограничи до действащи земеделски стопани по смисъла на член 9 от Регламент № 1307/2013 (ДП).

(26) С цел да се гарантира ефикасното използване на фондовете на Съюза и еднаквото третиране на земеделските стопани на цялата територия на Съюза, планинските райони и районите с природни или други специфични ограничения следва да се определят в съответствие с обективни критерии. Когато става дума за райони с природни ограничения, тези критерии следва да бъдат биофизични критерии и да бъдат подкрепени с убедителни научни доказателства. Следва да се приемат преходни механизми с цел да се улесни постепенното спиране на плащанията в районите, които в резултат на прилагането на тези критерии няма повече да се считат за райони с природни ограничения.

(27) Следва да продължи насърчаването на земеделските стопани да приемат високи стандарти за хуманно отношение към животните чрез отпускане на помощи за земеделски стопани, които искат да приемат стандарти за животновъдство, които надхвърлят съответните задължителни стандарти. С цел да се гарантира ефективното използване на ресурсите на ЕЗФРСР, подкрепата следва да се ограничи до действащи земеделски стопани по смисъла на член 9 от Регламент № 1307/2013

(28) Следва да продължат плащанията за горските стопани, които предоставят услуги по опазване на горите във връзка с околната среда и климата чрез поемането на ангажименти за увеличаване на биологичното разнообразие, запазване на горските екосистеми с висока стойност, подобряване на техния потенциал за смекчаване и адаптиране на последиците от изменението на климата и укрепване на защитната стойност на горите спрямо ерозията на почвата, спрямо поддържането на водните ресурси и спрямо природните бедствия. В този контекст следва да се обърне специално внимание на опазването и укрепването на генетичните ресурси в горските стопанства. Следва да се отпуснат плащания за поети екологични ангажименти за опазване на горите, надхвърлящи приложимите задължителни стандарти, установени от националното право.

(29) През програмния период 2007—2013 г. в рамките на политиката за развитие на селските райони помощ беше изрично предоставяна само за един вид сътрудничество — сътрудничеството при разработването на нови продукти, процеси и технологии в сектора на селското стопанство и храните, както и в сектора на горското стопанство. Помощта за този вид сътрудничество все още е необходима, но следва да се адаптира, за да отговори по-добре на изискванията на икономиката на знанието. В този контекст следва да се предвиди възможност за проекти с един изпълнител,

▼B

които да се финансират по тази мярка, при условие че получените резултати бъдат разпространени, така че да се постигне целта за разпространяване на нови практики, процеси или продукти. Освен това вече е безспорно, че подпомагането на по-разнообразен спектър от различни видове сътрудничество с по-широк кръг от бенефициери, от по-малки до по-големи икономически оператори, може да допринесе за постигането на целите на политиката за развитие на селските райони, като на икономическите оператори в селските райони се съдейства за преодоляване на икономическите, екологичните и други отрицателни последици от разпокъсаността. Ето защо тази мярка следва да бъде разширена. Помощта за малки икономически оператори за организиране на съвместни работни процеси и за споделяне на оборудване и ресурси следва да подпомогне тяхната икономическа жизнеспособност независимо от малкия им мащаб. Помощта за хоризонтално и вертикално сътрудничество сред участниците във веригата на доставки, както и за дейности на местно равнище за популяризиране, следва да стимулира икономически обоснованото развитие на къси вериги на доставки, местните пазари и местните хранителни вериги. Помощта за съвместните подходи към екологосъобразните проекти и практики следва да спомогне за постигането на по-осезаеми и по-съгласувани ползи за околната среда и климата от онези, които могат да се постигнат от отделните икономически оператори, осъществяващи дейност без съгласуване с останалите икономически оператори (например чрез прилагането на практики на по-големи неразпокъсани площи земя).

Помощта следва да се предоставя в различни форми. Клъстерите и мрежите имат особено изразена роля в обмена на експертен опит, както и в развитието на нови и специализирани експертен опит, услуги и продукти. Пилотните проекти са важни инструменти за изпитване на икономическата приложимост на технологиите, техниките и практиките при различни условия и за адаптирането им, когато е необходимо. Оперативните групи са централен елемент на Европейското партньорство за иновации („ЕПИ“) за селскостопанска производителност и устойчивост. Друг важен инструмент представляват стратегиите за местно развитие, които се прилагат извън действията за местно развитие в рамките на подхода LEADER — между операторите от публичния и частния сектор от селските и градските райони. За разлика от партньорствата съгласно подхода LEADER, е възможно такива партньорства и стратегии да бъдат ограничавани до един сектор или до относително специфични цели на развитието, включително посочените по-горе. Държавите членки разполагат с възможността да дават приоритет на сътрудничеството между организации, които включват първични производители. Междубраншовите организации също следва да имат право на подпомагане по тази мярка. Това подпомагане следва да бъде ограничено за срок от седем години, освен за съвместни дейности по опазване на околната среда и климата в надлежно обосновани случаи.

(30) Понастоящем земеделските стопани са изложени на нарастващи икономически и екологични рискове вследствие на изменението на климата и повишената нестабилност на цените. В този контекст ефективното управление на рисковете е все по-важно за земеделските стопани. В резултат на това следва да бъде установена мярка за управление на риска за подпомагане на земеделски стопани при справянето с най-разпространените рискове, с които те

▼B

се сблъскват. Следователно тази мярка следва да помага на земеделските стопани да покриват плащането на премиите за застраховане на реколтата, на животните и на растенията, както и да подпомага създаването на взаимоспомагателни фондове и обезщетението, изплащано на земеделските стопани от такива фондове за претърпените загуби в резултат на неблагоприятни климатични явления, поява на болести по животните или по растенията, нашествие на вредители или екологични катастрофи. Освен това тя следва да включва инструмент за стабилизиране на доходите под формата на взаимоспомагателен фонд за подпомагане на земеделските стопани, изправени пред сериозен спад в доходите. С оглед гарантиране на еднакво третиране на земеделските стопани на цялата територия на Съюза, ненарушаване на конкуренцията и спазване на международните задължения на Съюза следва да се предвидят специални условия за предоставяне на помощ по линия на тези мерки. С цел да се гарантира ефективното използване на ресурсите на ЕЗФРСР, подкрепата следва да се ограничи до действащи земеделски стопани по смисъла на член 9 от Регламент №/ 1307/2013.

(31) Подходът за местно развитие LEADER с течение на годините доказа своята ефективност за насърчаване на развитието на селските райони, като отчита в пълна степен нуждите от ендогенно развитие на селските райони в различни сектори чрез своя подход „отдолу нагоре“. Ето защо подходът LEADER трябва да продължи да се използва в бъдеще и прилагането му следва да остане задължително за програмите за развитие на селските райони на национално и/или регионално равнище.

(32) Подпомагането за местно развитие LEADER от страна на ЕЗФРСР следва да обхваща и проекти за междутериториално сътрудничество между групи в дадена държава членка или за проекти за транснационално сътрудничество между групи в няколко държави членки или проекти за транснационално сътрудничество между групи в държавите членки и в трети държави.

(33) С цел да се даде възможност на партньорите в земеделските райони, които все още не прилагат LEADER, да изпробват и да се подготвят за изготвянето и изпълнението на стратегия за местно развитие, "стартов пакет в рамките на LEADER" следва също да бъде финансиран. Подпомагането не следва да се поставя в зависимост от представянето на стратегия за местно развитие.

(34) Инвестициите са общи за много от мерките за развитие на селските райони в обхвата на настоящия регламент и могат да се отнасят до операции от много разнообразно естество. С оглед да се осигури яснота при изпълнението на тези операции, следва да бъдат установени някои общи правила за всички инвестиции. Тези общи правила следва да определят видовете разходи, които могат да се разглеждат като инвестиционни разходи, и следва да гарантират, че подпомагане получават само такива инвестиции, които водят до създаване на нова стойност в селското стопанство. За да се улесни изпълнението на инвестиционни проекти, държавите членки следва да разполагат с възможност за авансови плащания. С оглед да се обезпечи ефективността, безпристрастността и устойчивото влияние на помощта от ЕЗФРСР, следва да бъдат установени правила, които да гарантират, че инвестициите във връзка с операциите са трайни и че помощта от ЕЗФРСР не се използва за нарушаване на конкуренцията.

▼B

(35) Следва да бъде възможно ЕЗФРСР да подпомага инвестиции в напоителни системи, с цел осигуряване на икономически ползи и ползи за околната среда, при условие, че е гарантирана устойчивостта на съответната напоителна система. В следствие на това подпомагането във всеки конкретен случай следва да се отпуска само ако в конкретната област е налице план за управление на речното корито съгласно изискванията на Рамковата директива за водите и ако на равнището на инвестицията вече е въведено отчитане на консумацията на вода или предстои да бъде въведено като част от инвестицията. Инвестициите в подобрения на съществуваща инфраструктура за напояване или напоително оборудване следва да водят до минимална печалба от ефективно използване на водата, която да се изразява във възможност за спестяване на вода. Ако водоемът, който е повлиян от инвестицията, е изложен на напрежение по причини, свързани с количеството вода, предвидено в аналитичната рамка, установена с Рамковата директива за водите, половината от тази печалба от ефективното използване на водата следва да се изразява в реално намаление на консумацията на вода на равнището на подпомаганата инвестиция, за да се намали напрежението, на което е подложен въпросният водоем. Следва да бъдат указани онези случаи, в които не е възможно или необходимо да бъдат прилагани изискванията за възможно или ефективно спестяване на вода, включително изискванията относно инвестиции в рециклиране или в повторна употреба на вода. Освен подпомагането на инвестиции в подобряване на съществуващо оборудване, за ЕЗФРСР следва да бъде предвидена възможност за подпомагане на инвестиции в нови напоителни системи в зависимост от заключенията в екологичния анализ. С някои изключения обаче подпомагане не следва да се предоставя за нови напоителни системи, когато водният басейн, върху който се оказва въздействие, е вече подложен на напрежение, с оглед на много големия риск при предоставяне на подпомагане при такива обстоятелства да се влошат съществуващите екологични проблеми.

(36) Някои мерки в обхвата на настоящия регламент изискват поемането на ангажименти от страна на бенефициерите, чийто срок е най-малко пет години. През този период е възможно да настъпят промени в състоянието на стопанството или на бенефициера. Ето защо трябва да се установят правила за определяне на последиците в такива случаи.

(37) Някои мерки в обхвата на настоящия регламент предвиждат като условие за предоставяне на помощ бенефициерите да поемат ангажименти, които надхвърлят съответните базови изисквания от гледна точка на задължителните стандарти или изисквания. С оглед на възможни промени в нормативната уредба по време на срока на валидност на ангажиментите, в резултат на които да се променят базовите изисквания, следва да се предвидят разпоредби за преразглеждане на съответните договори, за да се гарантира постоянното спазване на това условие.

(38) С цел да се гарантира, че финансовите ресурси за развитие на селските райони се използват по възможно най-добрия начин и за насочване на мерките в програмите за развитие на селските райони в съответствие с приоритетите на Съюза за развитие на селските райони, както и с цел да се гарантира и еднакво третиране на кандидатите, държавите членки следва да определят критерии за подбор на проектите. Изключение от това правило следва да се направи единствено за плащания по мерки в областта на агроекологията и климата, биологичното земеделие, "Натура 2000" и

▼B

Рамковата директива за водите на, райони с природни или други специфични ограничения, хуманното отношение към животните, екологични услуги в областта на горското стопанство и на климата и мерки, свързани с управлението на риска. При прилагането на критерии за подбор следва да се вземе предвид мащабът на операцията в съответствие с принципа на пропорционалност.

(39) ЕЗФРСР следва да подпомага чрез техническа помощ действия, свързани с прилагането на програми за развитие на селските райони, включително разходите за защита на символи и съкращения, свързани със схеми за качество на Съюза, за участие в които може да се предостави помощ съгласно настоящия регламент, и разходи на държавите членки за определяне на границите на райони с природни ограничения.

(40) Доказано е, че създаването на връзки между национални мрежи, организации и администрации, които участват в различните етапи на изпълнение на програмата, организирано в контекста на Европейската мрежа за развитие на селските райони, може да играе много важна роля в подобряването на качеството на програмите за развитие на селските райони чрез повишаване на участието на заинтересованите страни в управлението на развитието на селските райони, както и в осведомяването на широката общественост за ползите от него. Поради това то следва да се финансира като част от техническата помощ на равнището на Съюза. За да се отчетат специфичните нужди на оценяването, следва да бъде създаден европейски капацитет за оценка на развитието на селските райони като част от Европейската мрежа за развитие на селските райони, с което да се обединят всички участници в дейностите по оценка за улесняване на обмена на експертен опит в тази област.

(41) ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост следва да допринася за постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Важно е ЕПИ да обединява всички значими участници на равнището на Съюза, на национално и регионално равнище, като представя на държавите членки нови идеи за оптимизиране, опростяване и по-добро координиране на наличните инструменти и инициативи и при необходимост ги допълва с нови дейности.

(42) С оглед да се способства за постигането на целите на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост, следва да се изгради мрежа на ЕПИ за свързване на оперативните групи, консултантските услуги и изследователите, участващи в изпълнението на дейности, насочени към иновациите в селското стопанство. Тя следва да се финансира като част от техническата помощ на равнището на Съюза.

(43) Държавите членки следва да отделят част от общите средства на всяка програма за развитие на селските райони за техническа помощ за финансиране на изграждането и функционирането на национална мрежа за селските райони, която да обединява организации и администрации, участващи в развитието на селските райони, включително ЕПИ, с цел повишаване на тяхното участие в изпълнението на програмата и подобряване на качеството на програмите за развитие на селските райони. За тази цел националните мрежи за селските райони следва да изготвят и прилагат план за действие.

▼B

(44) В програмите за развитие на селските райони следва да се предвиждат иновативни действия, насърчаващи продуктивен селскостопански сектор с ниски нива на въглеродни емисии, който използва ефективно ресурсите, с подпомагането на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост. ЕПИ следва да е насочено към насърчаване на едно по-бързо и по-широкообхватно прилагане на иновативните решения в практиката. ЕПИ следва да създава добавена стойност чрез подобряване на усвояването и ефективността на инструментите, свързани с иновации, и чрез повишаване на взаимодействията между тях. ЕПИ следва да попълва празнините чрез по-успешното свързване на научните изследвания и практиката в областта на селското стопанство.

(45) Изпълнението на иновативни проекти в контекста на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост следва да се предприема от оперативни групи, които обединяват земеделски стопани, лица, стопанисващи горски стопанства, селски общности, научни изследователи, неправителствени организации, консултанти, предприятия и други участници, заинтересовани от иновациите в селскостопанския сектор. Резултатите от такива проекти в областта на иновациите и обмена на знания в рамките на Съюза и с трети държави следва да бъдат разпространявани с оглед да се гарантира, че те са от полза за сектора като цяло.

(46) Следва да се изготви разпоредба за определяне на общия размер на помощта от Съюза за развитие на селските райони съгласно настоящия регламент за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г. в съответствие с многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г. Наличните бюджетни кредити следва да се индексират на базата на фиксиран курс за целите на програмирането.

(47) С оглед да се улесни управлението на средствата от ЕЗФРСР, следва да се определи единно процентно участие за помощта от ЕЗФРСР за програмирането за развитие на селските райони, във връзка с публичните разходи в държавите членки. С оглед да се отчете тяхната специфична важност или естество, за някои видове операции следва да бъде определено специфично процентно участие. С оглед да се намалят специфичните ограничения в резултат на степента на развитие, отдалечеността или островния характер, за по-слабо развитите региони, най-отдалечените региони, посочени в ДФЕС и малките острови в Егейско море, както и за регионите в преход, следва да се определи подходящо процентно участие на ЕЗФРСР.

(48) Държавите членки следва да предприемат всички необходими мерки, за да гарантират, че техните мерки за развитие на селските райони подлежат на проверка и контрол, което включва въвеждането на съответни разпоредби. За тази цел управляващият орган и разплащателната агенция следва да дадат предварителна оценка и да се ангажират да оценяват мерките през целия период на изпълнение на програмата. Мерките, които не отговарят на това условие, следва да се коригират.

(49) Комисията и държавите членки следва да предприемат всички необходими мерки, за да гарантират доброто управление на програмите за развитие на селските райони. В този контекст Комисията следва да изпълни подходящи мерки и контрол, а държавите членки следва да предприемат мерки за гарантиране на доброто функциониране на своите системи за управление.

▼B

(50) За управлението и изпълнението на всяка програма за развитие на селските райони следва да отговаря един управляващ орган. Неговите задължения следва да се определят в настоящия регламент. Управляващият орган следва да има право да делегира част от своите задължения, като остава отговорен за ефективното и коректно управление. Когато дадена програма за развитие на селските райони съдържа тематични подпрограми, управляващият орган следва да може да определи друг орган, който да осъществява управлението и изпълнението на тази подпрограма по отношение на сумите, които са определени за нея в програмата, като същевременно гарантира добро финансово управление на тези подпрограми. Когато дадена държава членка управлява повече от една програма може да бъде създаден координиращ орган с цел осигуряване на съгласуваност.

(51) Всяка програма за развитие на селските райони следва да подлежи на редовен мониторинг по отношение на нейното изпълнение и напредъка към установените цели на програмата. Доколкото доказването и повишаването на въздействието и ефективността на действията по ЕЗФРСР зависят също и от коректната оценка по време на подготовката и изпълнението на програмата и нейното завършване, следва да се създаде система за мониторинг и оценка съвместно от Комисията и държавите членки, с цел да се покаже напредъкът и да се оценят въздействието и ефикасността на изпълнението на политиката за развитие на селските райони.

(52) С оглед да се гарантира, че информацията може да се обобщава на равнището на Съюза, в тази система за мониторинг и оценка следва да се включи набор от общи показатели. Ключовата информация относно изпълнението на програмите за развитие на селските райони следва да се записва и поддържа в електронен вид като средство за улесняване на обобщаването на данните. Следователно бенефициерите следва да са задължени да предоставят необходимия минимум информация за мониторинг и оценка.

(53) Отговорността за мониторинг на програмата следва да се разделя между управляващия орган и сформирания за тази цел комитет за мониторинг. Комитетът за мониторинг следва да е отговаря за мониторинга на ефективността на изпълнението на програмата. С оглед на тази цел следва да бъдат посочени неговите задължения.

(54) Мониторингът на програмата следва да включва изготвяне на годишен доклад за изпълнението, който да се изпраща на Комисията.

(55) С цел да се подобри нейното качество и да се демонстрират нейните постижения, всяка програма за развитие на селските райони следва да подлежи на оценка.

▼B

(56) Членове 107, 108 и 109 от ДФЕС следва да се прилагат по отношение на помощта за мерките за развитие на селските райони съгласно настоящия регламент. Независимо от това, предвид специфичните особености на селскостопанския сектор, посочените разпоредби от ДФЕС следва да не се прилагат към мерките за развитие на селските райони по отношение на операциите, които попадат в обхвата на член 42 от ДФЕС и които се осъществяват в обхвата на настоящия регламент и в съответствие с него, нито към направените от държавите членки плащания, предназначени да осигурят допълнително национално финансиране за операции по развитие на селските райони, за които е отпусната помощ от Съюза и които попадат в обхвата на член 42 от ДФЕС.

(57) Освен това, с оглед да се гарантира съгласуваност с мерките за развитие на селските райони, които отговарят на условията за помощи от Съюза, както и за опростяване на процедурите, направените от държавите членки плащания, предназначени да осигурят допълнително национално финансиране за операции по развитие на селските райони, за които е отпусната помощ от Съюза и които попадат в обхвата на член 42 от ДФЕС, следва да бъдат включени в програмата за развитие на селските райони за оценка и одобрение в съответствие с разпоредбите на настоящия регламент. С оглед да се гарантира, че не се прилага допълнително национално финансиране, освен когато то е разрешено от Комисията, съответните държави членки следва да не разполагат с възможност да привеждат в действие предлаганото допълнително финансиране за развитие на селските райони, докато то не бъде одобрено. В съответствие с член 108, параграф 3 от ДФЕС Комисията следва да бъде уведомена за плащанията, направени от държавите членки, предназначени да осигурят допълнително национално финансиране за операции по развитие на селските райони, за които е отпусната помощ от Съюза и които попадат извън обхвата на член 42 от ДФЕС, освен ако те попадат в обхвата на регламент, приет по реда на Регламент (ЕО) № 994/98 на Съвета ([1]), а държавите членки следва да не разполагат с възможност да извършат тези плащания, докато в резултат на тази процедура за уведомяване не се получи окончателното одобрение на Комисията.

(58) Следва да бъде създадена електронна информационна система с цел да се осигури ефикасен и сигурен обмен на данни от общ интерес, както и за записване, поддържане и управление на основната информация и за докладване относно мониторинга и оценката.

(59) Прилага се правото на Съюза в областта на защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни и за свободното движение на такива данни, по-специално Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([2]) и Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета ([3]).

([1]) Регламент (ЕО) № 994/98 на Съвета от 7 май 1998 г. по прилагането на членове 92 и 93 от Договора за създаване на Европейската общност към някои категории хоризонтална държавна помощ (ОВ L 142, 14.5.1998 г., стр. 1).

([2]) Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

([3]) Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 година относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

▼B

(60) С цел допълване или изменение на някои несъществени елементи от настоящия регламент, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 290 от ДФЕС. От особено значение е Комисията да проведе подходящи консултации по време на подготвителната работа, включително на експертно ниво. При подготовката и изготвянето на делегирани актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

(61) Оправомощаването следва да обхваща: условията, при които дадено юридическо лице се счита за „млад земеделски стопанин“ и определянето на гратисен период за придобиване на умения, продължителността и съдържанието на схемите за обмен на опит и посещения на земеделски и горски стопанства; То следва да обхваща и специфичните схеми на Съюза по член 17, параграф 1, буква а), и характеристиките на групите производители и видовете действия, които могат да получават подпомагане съгласно член 17, параграф 2, както и установяването на условията, за да не се допускат изкривяване на конкуренцията, дискриминиране на продукти и изключване на търговски марки от подпомагането.

(62) В допълнение, оправомощаването следва да обхваща: минималното съдържание на бизнес плановете и критериите, които държавите членки трябва да използват при определянето на праговете по член 19, параграф 4; определянето и минималните екологични изисквания за залесяване и създаване на гористи местности; условията, приложими спрямо ангажиментите по линия на агроекологията и климата за преминаване към екстензивно животновъдство, за отглеждане на местни породи, застрашени от изчезване в животновъдството или за запазване на генетичните растителни ресурси, заплашени от генетична ерозия, както и определянето на допустимите операции за опазването и устойчивото използване и развитие на генетичните ресурси. Оправомощаването следва да обхваща и; метода на изчисление, който да се използва с цел избягване на двойно финансиране на практиките, посочени в член 43 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, за мерки в областта на агроекологията и климата, биологичното земеделие, мерки по "Натура 2000" и мерки съгласно Рамковата директива за водите; определянето на районите, в които задълженията за хуманно отношение към животните осигуряват повишени стандарти за методи на производство; видовете операции, които са допустими за подпомагане във връзка с опазване и укрепване на генетичните ресурси в горското стопанство; уточняването на характеристиките на пилотните проекти, клъстерите, мрежите, късите вериги на доставки и местните пазари, които ще бъдат допустими за отпускане на помощ по мярката за сътрудничество, както и условията за отпускане на помощ за видовете операции, изброени по тази мярка.

▼B

(63) Освен това, това оправомощаване следва да обхваща: минималния и максималния срок на търговските заеми за взаимоспомагателни фондове по мярката за управление на риска съгласно настоящия регламент; условията, при които разходи, свързани с договори за лизинг или използвано оборудване, могат да се считат за допустими разходи за инвестиции, както и определянето на видовете инфраструктура за енергия от възобновяеми източници, които отговарят на условията за инвестиции; условията, приложими за преобразуването или адаптирането на поетите ангажименти по мерките, посочени в членове 28, 29, 33 и 34, както и определянето на други положения, при които не се изисква възстановяване на получената помощ. Оправомощаването следва да обхваща и:преразглеждане на определение в приложение I тавани, условията, при които подпомагане, одобрено от Комисията съгласно Регламент (ЕО) № 1698/2005, може да се интегрира в подпомагане, предвидено съгласно настоящия регламент, включително за техническа помощ и за последващи оценки, за да се улесни плавният преход от системата, установена с Регламент (ЕО) № 1698/2005, към системата, установена с настоящия регламент. С цел да се вземе предвид Договорът за присъединяване на Република Хърватия, тези делегирани актове следва също да обхващат, за Хърватия, прехода от подпомагането на развитието на селските райони съгласно Регламент (ЕО) № 1085/2006 ([1]), когато това е необходимо.

(64) С цел да се осигурят еднакви условия за прилагане на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия във връзка със съдържанието на програмите за развитие на селските райони и националните рамки, одобряването на програмите и на техните изменения, процедурите и сроковете за одобрение на програмите, процедурите и сроковете за одобрение на изменения на програмите и на националните рамки, включително тяхното влизане в сила и графиците за внасянето им, правилата относно методите за плащане на разходите на участниците за трансфер на знания и информационни дейности, специалните условия за изпълнението на мерки за развитие на селските райони,, структурата и функционирането на мрежите, създадени с настоящия регламент, изискванията за информация и публичност, приемането на системата за мониторинг и оценка и правилата за функциониране на информационната система и правилата относно представянето на годишните доклади за изпълнението. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([2]).

(65) Беше проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните и той представи становище от 14 декември 2011 г. ([3]).

(66) Поради спешната подготовка за безпрепятствено изпълнение на предвидените мерки, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

([1]) Регламент (ЕО) № 1085/2006 на Съвета от 17 юли 2006 г. за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП) (ОВ L 170, 29.6.2007 г., стр. 1).

([2]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

([3]) ОВ C 35, 9.2.2012 г., стр. 1.

▼B

(67) Новата схема за подпомагане, предвидена в настоящия регламент, заменя схемата за подпомагане, установена с Регламент (ЕО) № 1698/2005. Във връзка с това Регламент (ЕО) № 1698/2005 следва да бъде отменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ЦЕЛИ И СТРАТЕГИЯ

ГЛАВА I

Предмет и определения

Член 1

Предмет

1. С настоящия регламент се определят общите правила, които регулират подпомагането на развитието на селските райони от Съюза, финансирано от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони („ЕЗФРСР“), създаден с Регламент (ЕС) № 1306/2013. С регламента се определят целите, за които ще допринася политиката за развитие на селските райони, и съответните приоритети на Съюза за развитие на селските райони. С него се очертава стратегическия контекст за политиката за развитие на селските райони; и се формулират мерките, които трябва да бъдат приети за изпълнение на политиката за развитие на селските райони. Освен това с настоящия регламент се определят правилата за програмиране, изграждане на мрежи, управление, мониторинг и оценка на базата на отговорностите, поделени между държавите членки и Комисията, и управилата за осигуряване на координация между ЕЗФРСР и други инструменти на Съюза.

2. Настоящият регламент допълва разпоредбите на част Втора от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

Член 2

Определения

1. За целите на настоящия регламент се прилагат определенията за "програма", „операция“, „бенефициер“, „оводена от общностите стратегия за местно развитие“, „публични разходи“, „МСП“, „приключила операция“ и „финансови инструменти“, предвидени или посочени в член 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и определенията за „по-слабо развити региони“ и „региони в преход“, предвидени в член 90, параграф 2, букви а) и б) от посочения регламент.

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (Виж страница 549 от настоящия брой на Официален вестник).

▼B

В допълнение се прилагат следните определения:

а) „програмиране“ означава процесът на организация, на вземане на решения и на разпределяне на финансовите ресурси на няколко етапа, с участието на партньорите, който е предназначен да изпълни, на многогодишна база, съвместните действия на Съюза и държавите членки за постигане на приоритетите на Съюза за развитие на селските райони;

б) „регион“ означава териториална единица, съответстваща на ниво 1 или 2 от Номенклатурата на териториалните единици за статистически цели (NUTS ниво 1 и 2) по смисъла на Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета ([1]);

в) „мярка“ означава пакет от операции, които допринасят за изпълнението на един или повече приоритети на Съюза за развитие на селските райони;

г) „ставка на помощта“ означава процентът на публичния принос към дадена операция;

д) „разходи по трансакции“ означава допълнителните разходи, свързани с изпълнението на ангажимент, които обаче не произтичат непосредствено от неговото изпълнение или не са включени в разходите или пропуснатите доходи, които се компенсират директно и които могат да се изчислят въз основа на стандартни разходи;

е) „земеделска площ“ означава площ, която е заета от обработваема земя, постоянно затревени площи и постоянни пасища или трайни насаждения, определени в член 4 от Регламент (ЕС) № 1307/2013;

ж) „икономически загуби“ означава всякакъв допълнителен разход, направен от земеделски стопанин в резултат на изключителни мерки, взети от земеделския стопанин с цел намаляване на предлагането на съответния пазар или всякаква значителна загуба на продукция;

з) „неблагоприятно климатично явление“ означава метеорологични условия като слана, бури, градушка, заледяване, проливни дъждове или тежка суша, които могат да бъдат приравнени към природно бедствие;

и) „болести по животните“ означава болестите, посочени в списъка на болести по животните, съставен от Световната организация за здравеопазване на животните, и/или в приложението към Решение 2009/470/ЕО ([2]) на Съвета;

й) „екологична катастрофа“ означава конкретен случай на замърсяване, заразяване или влошаване на качеството на околната среда, който е свързан с конкретно събитие и е с ограничен териториален обхват, но който не включва общи екологични рискове, които нямат връзка с конкретно събитие, като изменението на климата или замърсяване на атмосферата;

к) „природно бедствие“ означава естествено настъпващо събитие, свързано с живата или неживата природа, което води до съществени нарушения на системите за селскостопанско производство или на горските структури и като краен резултат причинява сериозни икономически щети на селскостопанския или горския сектор;

([1]) Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1).

([2]) Решение 2009/470/ЕО на Съвета от 25 май 2009 г. относно разходите във ветеринарната област (ОВ L 155, 18.6.2009 г., стр. 30).

▼B

л) „катастрофично събитие“ означава непредвидено събитие, свързано с живата или неживата природа, предизвикано от човешка дейност, което води до съществени нарушения на системите за селскостопанско производство или на горските структури и като краен резултат причинява сериозни икономически щети на селскостопанския или горския сектор;

м) „къса верига на доставки“: означава верига на доставки, в която участват ограничен брой икономически оператори, заинтересовани за сътрудничеството, местното икономическо развитие и близките териториални и социални отношения между производителите, преработвателите и потребителите;

н) „млад земеделски стопанин“ означава лице на не повече от 40 години или към момента на подаване на заявлението, което притежава съответни професионални умения и компетентности и установява за пръв път земеделско стопанство в качеството на ръководител на такова стопанство;

о) „тематични цели“ означава тематичните цели, определени в член 9 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

п) „обща стратегическа рамка“ („ОСР“) означава общата стратегическа рамка, посочена в член 10 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

р) „клъстер“ означава групиране на независими предприятия, включително новосъздадени предприятия, малки, средни и големи предприятия, както и консултативни органи и/или научноизследователски организации, които целят да стимулират икономическата/иновативната дейност чрез утвърждаване на усилено взаимодействие, споделянето на съоръжения и обмена на знания и експертен опит, както и чрез ефективно допринасяне за трансфера на знания, свързването в мрежа и разпространяването на информация сред предприятията в клъстера;

с) „гора“ означава земна площ, която се простира върху повече от 0,5 хектара с дървета, високи над 5 метра и с покритие на короните над 10 процента, или дървета, които могат да достигнат тези прагови стойности *in situ*, и която не включва земна площ, която е с преобладаващо земеделско или градско ползване, при спазване на условията на параграф 2.2.

2. Дадена държава членка или регион може да реши да прилага определение за гора, различно от предвиденото в параграф 1 буква с), което се основава на действащото национално право или система за инвентаризация. Държавите членки или регионите предоставят такова определение в програмата за развитие на селските райони;

3. С цел да се гарантира последователност при третирането на бенефициерите и да се вземе под внимание необходимостта от период на приспособяване, във връзка с определението на понятието „млад земеделски стопанин“, установено в параграф 1, буква н), на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 относно условията, при които дадено юридическо лице може да се счита за „млад земеделски стопанин“, както и определянето на гратисен период за придобиване на професионални умения.

▼B

ГЛАВА II

Мисия, цели и приоритети

Член 3

Мисия

ЕЗФРСР следва да допринесе за изпълнението на стратегията „Европа 2020“ чрез насърчаване на устойчивото развитие на селските райони на цялата територия на Съюза по начин, който допълва останалите инструменти на ОСП, политиката на сближаване и общата политика в областта на рибарството. Фондът допринася за развитието на селскостопански сектор на Съюза, който да е по-балансиран в териториално и екологично отношение, по-съобразен с изменението на климата и устойчив на това изменение, по-конкурентен и иновативен. Той допринася също и за развитието на селските територии.

Член 4

Цели

В обхвата на цялостната рамка на ОСП подпомагането за развитие на селските райони, включително за дейности в хранителния и в нехранителния сектор, както и в горското стопанство, допринася за постигането на следните цели:

а) насърчаване на конкурентоспособността на селското стопанство;

б) осигуряване на устойчивото управление на природните ресурси и на дейности, свързани с климата;

в) постигане на балансирано териториално развитие на икономиките и общностите в селските райони, включително създаването и поддържането на заетост.

Член 5

Приоритети на Съюза за развитие на селските райони

Постигането на целите за развитие на селските райони, допринасящи за стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, следва да се осъществява чрез следните шест приоритета на Съюза за развитие на селските райони, в които са отразени съответните тематични цели на ОСР:

1) стимулиране на трансфера на знания и иновациите в областта на селското и горското стопанство и селските райони с акцент върху следните области:

   а) стимулиране на иновациите, сътрудничеството и развитието на базата от знания в селските райони;

   б) укрепване на връзките между селското стопанство, производството на храни, горското стопанство и научноизследователската дейност и иновациите, включително с цел подобряване на екологичното управление и екологичните показатели;

   в) поощряване на ученето през целия живот и професионалното обучение в секторите на селското и горското стопанство.

▼B

2) повишаване на жизнеспособността на земеделските стопанства и конкурентоспособността на всички видове селскостопанска дейност във всички региони и насърчаване на новаторските технологии в селското стопанство и устойчивото управление на горите, с акцент върху следните области:

   а) подобряване на икономическите резултати на всички земеделски стопанства и улесняване на преструктурирането и модернизирането на стопанствата, особено с оглед на увеличаването на пазарното участие и ориентация и на разнообразяването в селското стопанство;

   б) улесняване на навлизането на земеделски стопани с подходяща квалификация в селскостопанския сектор, и по-специално приемствеността между поколенията.

3) насърчаване на организацията на хранителната верига, включително преработката и предлагането на пазара на селскостопански продукти,на хуманното отношение към животните и управлението на риска в селското стопанство с акцент върху следните области:

   а) подобряване на конкурентоспособността на първичните производители чрез по-доброто им интегриране в селскостопанската и хранителната верига посредством схеми за качество, които да добавят стойност към селскостопанските продукти, популяризиране на местните пазари и къси вериги на доставки, групи на производителите и организации и междубраншови организации;

   б) подпомагане на превенцията и управлението на риска на стопанствата.

4) възстановяване, опазване и укрепване на екосистемите, свързани със селското и горското стопанство, с акцент върху следните области:

   а) възстановяване, опазване и укрепване на биологичното разнообразие, включително в зони по "Натура 2000" и в зони с природни или други специфични ограничения и земеделие с висока природна стойност, както и на състоянието на европейските ландшафти;

   б) подобряване управлението на водите, включително управлението на торовете и пестицидите;

   в) предотвратяване на ерозията на почвите и подобряване на управлението им.

5) насърчаване на ефективното използване на ресурсите и подпомагане на прехода към нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика в селското стопанство, сектора на храните и горското стопанство, с акцент върху следните области:

   а) повишаване на ефективността при потреблението на вода в селското стопанство;

   б) повишаване на ефективността при потреблението на енергия в селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост;

   в) улесняване на доставките и използването на възобновяеми източници на енергия, на странични продукти, отпадъци и остатъци, и други нехранителни суровини за целите на биоикономиката;

   г) намаляване на емисиите на парникови газове и амоняк от селското стопанство;

   д) стимулиране на съхраняването и поглъщането на въглерода в сектора на селското и горското стопанство;

▼B

б) насърчаване на социалното приобщаване, намаляването на бедността и икономическото развитие в селските райони, с акцент върху следните области:

а) улесняване на разнообразяването, създаването и развитието на малки предприятия, както и разкриването на работни места;

б) стимулиране на местното развитие в селските райони;

в) подобряване на достъпа до информационни и комуникационни технологии (ИКТ), използването и качеството им в селските райони.

Всички тези приоритети допринасят за междусекторните цели в областта на иновациите, околната среда и смекчаването и адаптирането към последиците от изменението на климата. Програмите може да обхващат и по-малко от шест приоритета, ако са обосновани въз основа на анализ на положението по отношение на силните и слабите страни, възможностите и заплахите ("SWOT анализ") и на предварителна оценка. Всяка програма обхваща най-малко четири приоритета. Когато държавата членка представя национална програма и пакет от регионални програми, националната програма може да обхваща по-малко от четири приоритета.

Ако е обосновано и измеримо, в програмите може да бъде поставен акцент и върху други области, с цел да се предприемат действия по един от приоритетите.

ДЯЛ II

ПРОГРАМИРАНЕ

ГЛАВА I

Съдържание на програмирането

Член 6

Програми за развитие на селските райони

1. ЕЗФРСР действа в държавите членки чрез програмите за развитие на селските райони. Тези програми осъществяват стратегия за изпълнение на приоритетите на Съюза за развитие на селските райони чрез пакет от мерки,.определени в дял III. За постигането на целите за развитие на селските райони, следвани посредством приоритетите на Съюза, се търси помощ от ЕЗФРСР.

2. Дадена държава членка може да представи или единна програма за цялата си територия, или пакет от регионални програми. Като алтернатива на това— в надлежно обосновани случаи — тя може да представи национална програма и пакет от регионални програми. Ако държавата членка представи национална програма и пакет от регионални програми, мерките и/или видовете операции се програмират на национално или регионално равнище и се осигурява съгласуваност между стратегиите на националните и регионалните програми.

▼B

3. Държавите членки с регионални програми може също да представят за одобрение в съответствие с член 10, параграф 2 национална рамка, съдържаща общи елементи за тези програми без отделни бюджетни средства.

Националните рамки на държавите членки с регионални програми могат да съдържат и таблица, в която се обобщава по региони и по години общият принос от ЕЗФРСР за съответната държава членка за целия програмен период.

Член 7

Тематични подпрограми

1. За да допринесат за постигането на приоритетите на Съюза за развитие на селските райони, държавите членки могат да включат в обхвата на програмите си за развитие на селските райони тематични подпрограми, които са насочени към специфични нужди. Такива тематични подпрограми могат, наред с останалото, да се отнасят до:

а) млади земеделски стопани;

б) малки стопанства, посочени в член 19, параграф 2, трета алинея;

в) планински райони, посочени в член 32, параграф 2;

г) къси вериги на доставка;

д) жените в селските райони;

е) смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към тях, както и биологичното разнообразие.

Примерен списък на мерките и видовете операции от особено значение за всяка тематична подпрограма е представен в приложение IV.

2. Тематичните подпрограми могат да задоволяват и специфични нужди, свързани с преструктурирането на селскостопански сектори със значително влияние върху развитието на определен селски район.

3. Установените в приложение II ставки на помощта могат да бъдат увеличени с допълнителни 10 процентни пункта за операциите, подпомагани в рамките на тематичните подпрограми, свързани с малки стопанства и къси вериги на доставка, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него и биологично разнообразие. По отношение на младите земеделски стопани и планинските райони максималните ставки на помощта може да бъдат увеличени в съответствие с приложение II. Максималната ставка на комбинираната помощ обаче не може да превишава 90 %.

Член 8

Съдържание на програмите за развитие на селските райони

1. Освен елементите, посочени в член 27 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, всяка програма за развитие на селските райони включва:

а) предварителната оценка, посочена в член 55 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

▼B

б) SWOT анализ на положението и установяване на потребностите, които е необходимо да бъдат посрещнати в обхванатия от програмата географски район.

Анализът се структурира около приоритетите на Съюза за развитие на селските райони. Специфичните нужди във връзка с околната среда, смекчаването и адаптирането към последиците от изменението на климата и иновациите се оценяват спрямо приоритетите на Съюза за развитие на селските райони с цел да се установят подходящите отговори в тези три области в контекста на всеки приоритет;

в) описание на стратегията, което показва, че:

i) за всяка от областите с поставен акцент на включените в програмата приоритети на Съюза за развитие на селските райони са определени съответни цели въз основа на общите показатели, посочени в член 69, и при необходимост въз основа на специфични за програмата показатели;

ii) по отношение на всяка от областите с поставен акцент на включените в програмата приоритети на Съюза за развитие на селските райони са подбрани подходящи комбинации от мерки, основани на солидна интервенционна логика, подкрепена от предварителната оценка, посочена в буква а), и от анализа, посочен в буква б);

iii) разпределението на финансови ресурси по мерките на програмата е обосновано и адекватно за постигането на поставените цели;

iv) са отчетени конкретните нужди, свързани със специфичните условия на регионално и подрегионално равнище, и към тях е подходено по конкретен начин чрез подходящо разработена комбинация от мерки или тематични подпрограми;

v) в програмата е интегриран целесъобразен подход към иновациите с оглед постигането на приоритетите на Съюза за развитие на селските райони, в това число ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост, към околната среда, включително специфичните нужди на зоните по "Натура 2000", и към смекчаването и адаптирането към последиците от изменението на климата;

vi) са предприети мерки за осигуряване на наличието на достатъчен капацитет за предоставяне на консултации относно нормативните изисквания и относно мерките, свързани с иновациите;

г) за всяко предварително условие, установено съгласно член 19 и част II от приложение XI към Регламент (ЕС) № 1303/2013 за общите предварителни условия и съгласно приложение V към настоящия регламент, оценка кои от предварителните условия са приложими за програмата и кои от тях са изпълнени към датата на представяне на Споразумението за партньорство и на програмата. Когато приложимите предварителни условия не са изпълнени, в програмата се включва описание на действията, които ще бъдат предприети, отговорните органи и график за изпълнение на тези действия в съответствие с представеното резюме в Споразумението за партньорство.

д) описание на рамката на изпълнението, установена за целите на член 21 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

е) описание на всяка от избраните мерки;

▼B

ж) плана за оценка, посочен в член 56 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Държавите членки предвиждат достатъчни ресурси с цел задоволяване на установените потребности и осигуряване на необходимия мониторинг и оценка;

з) план за финансиране, който включва:

i) таблица, посочваща в съответствие с член 58, параграф 4 предвидената обща сума от ЕЗФРСР за всяка година. Когато е приложимо, тази таблица посочва поотделно в рамките на общата сума от ЕЗФРСР бюджетните кредити, предвидени за по-слабо развитите региони, и средствата, прехвърлени на ЕЗФРСР в изпълнение на член 7, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1307/2013. Планираната годишна сума от ЕЗФРСР е съвместима с Многогодишната финансова рамка;

ii) таблица, посочваща за всяка мярка, за всеки вид операция със специфично процентно участие на ЕЗФРСР и за техническа помощ общия размер на заплануваното участие на Съюза и приложимото процентно участие на ЕЗФРСР. Когато е приложимо, тази таблица посочва поотделно размера на участието на ЕЗФРСР за по-слабо развитите региони и за останалите региони;

и) план на показателите с разбивка по области с поставен акцент, който включва целите, посочени в член 8, параграф 1, буква в), подточка i), както и, планираните резултати и планираните разходи по всяка мярка за развитие на селските райони по отношение на съответната област с поставен акцент;

й) когато е приложимо, таблица за допълнително национално финансиране за всяка мярка в съответствие с член 82;

к) когато е приложимо, списък на схеми за помощ от обхвата на член 81, параграф 1, които да бъдат използвани за изпълнението на програмите;

л) информация за допълване с мерките, финансирани от другите инструменти на общата селскостопанска политика и чрез европейските структурни и инвестиционни фондове(„ЕСИФ“);

м) разпоредби за изпълнение на програмата, включително:

i) определяне от държавата членка на всички органи, предвидени в член 65, параграф 2, и, за информация, кратко описание на структурата за управление и контрол;

ii) описание на процедурите за мониторинг и оценка, както и състава на комитета за мониторинг;

iii) разпоредбите, с които да се гарантира, че програмата е оповестена публично, включително чрез националната мрежа за селските райони, посочена в член 54;

iv) описание на подхода, с който се определят принципите по отношение на установяването на критериите за подбор на операциите и местните стратегии за развитие съобразно със съответните цели; във връзка с това държавите членки могат да предвидят да се отдава приоритет на МСП, които са свързани със сектора на селското и горското стопанство.

▼B

v) във връзка с местното развитие, когато е приложимо, описание на механизмите, с цел да се гарантира съгласуваност между дейностите, предвидени по линия на стратегиите за местно развитие, мярката „сътрудничество“, посочена в член 35, и мярката „основни услуги и обновяване на селата в селските райони“, посочена в член 20, включително връзките между градовете и селата;

н) действията, предприети за привличане на партньорите, посочени в член 5 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, и обобщение на резултатите от консултациите с партньорите;

о) когато е приложимо, структурата на националната мрежа за селските райони, посочена в член 54, параграф 3, и разпоредбите за нейното управление, които ще формират основата за годишните ѝ планове за действие.

2. Когато програма за развитие на селските райони предвижда тематични подпрограми, всяка от тези подпрограми включва:

а) конкретен анализ на положението, който се основава на SWAT методологията, и установяване на потребностите, които трябва да бъдат посрещнати от подпрограмата;

б) конкретни цели на равнище подпрограма и набор от мерки въз основа на подробно определяне на интервенционната логика на подпрограмата, включително оценка на очакваното участие на избраните мерки за постигане на целите;

в) отделен план на специфичните показатели заедно с планираните резултати и планираните разходи за всяка мярка за развитие на селските райони, избрана по отношение на съответна област с поставен акцент.

3. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на правила за представянето на елементите по параграфи 1 и 2 в програмите за развитие на селските райони и правила за съдържанието на националните рамки, посочени в член 6, параграф 3. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 84.

ГЛАВА II

Подготовка, одобрение и изменение на програмите за развитие на селските райони

Член 9

Предварителни условия

Освен общите предварителни условия, посочени в приложение XI, част II към Регламент (ЕС) № 1303/2013, предварителните условия, посочени в приложение V към настоящия регламент, се прилагат при програмирането за ЕЗФРСР, ако имат отношение и са приложими към преследваните конкретни цели в рамките на приоритетите на програмата.

▼B

Член 10

Одобряване на програмите за развитие на селските райони

1. Държавите членки представят на Комисията предложение за всяка програма за развитие на селските райони, съдържащо информацията, посочена в член 8.

2. Всяка програма за развитие на селските райони се одобрява от Комисията посредством акт за изпълнение.

Член 11

Изменение на програмите за развитие на селските райони

Исканията на държавите членки за изменение на програмите се одобряват в съответствие със следните процедури:

а) Комисията взема решения посредством актове за изпълнение относно исканията за изменения на програмите по отношение на един или повече от следните въпроси:

i) промяна в програмната стратегия чрез промяна с повече от 50 % в количествено изразен резултат, свързан с област с поставен акцент;

ii) промяна в процентното участие на ЕЗФРСР в една или повече мерки;

iii) промяна на цялото участие на Съюза или на годишното му разпределение на равнище програма;

б) Посредством актове за изпълнение Комисията одобрява искания за промени в програмата във всички останали случаи. Те включват по-специално:

i) въвеждане или оттегляне на мерки или видове операции;

ii) промени в описанието на мерките, включително промени в условията за допустимост.

iii) прехвърляне на средства между мерки, които се изпълняват при условията на различно процентно участие на ЕЗФРСР;

За целите на буква б), подточки i) и ii) и буква б), подточка iii) обаче, когато прехвърлянето на средства представлява по-малко от 20 % от разпределението за дадена мярка и по-малко от 5 % от общото участие на ЕЗФРСР в програмата, одобрението се счита за дадено, ако в срок от 42 работни дни от получаването на искането Комисията не е взела решение по него. Този срок не включва срока, който започва да тече от деня след датата, на която Комисията е изпратила коментарите си до държавата членка, и приключва в деня, в който държавата членка отговори на тези коментари.

(в) Одобрението на Комисията не се изисква за поправяне на грешки от чисто езиков или редакционен характер, които не засягат изпълнението на политиката и мерките. Държавите членки информират Комисията за тези изменения.

▼B

Член 12

Правила относно процедурите и сроковете

Комисията приема актове за изпълнение, с които определя правила относно процедурите и сроковете за:

а) одобрение на програмите за развитие на селските райони и на националните рамки;

б) внасяне и одобрение на предложения за изменение на програмите за развитие на селските райони и на предложения за изменение на националните рамки, включително на влизането им в сила и на графиците за внасянето им по време на програмния период.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 84.

ДЯЛ III

ПОДПОМАГАНЕ НА РАЗВИТИЕТО НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ГЛАВА I

Мерки

Член 13

Мерки

Всяка мярка за развитие на селските райони се програмира с оглед да допринася конкретно за постигането на един или повече приоритети на Съюза за развитие на селските райони. В приложение VI е включен примерен списък с мерки с особено значение за приоритетите на Съюза.

Член 14

Трансфер на знания и действия за осведомяване

1. Подпомагането по тази мярка обхваща дейности за професионално обучение и придобиване на умения, демонстрационни дейности и действия за осведомяване. Дейностите за професионално обучение и придобиване на умения могат да включват курсове за обучение, семинари и индивидуално обучение.

Подпомагането може да обхваща и краткосрочен обмен на опит в управлението на земеделски и горски стопанства, както и посещения на земеделски и горски стопанства.

2. Подпомагането по тази мярка е в полза на лица, ангажирани в сектора на селското стопанство, храните и горското стопанство, стопанисващите земи и други икономически субекти, които са МСП, осъществяващи дейност в селски райони.

Бенефициер на помощта е доставчикът на обучение или на други форми на трансфер на знания и действия за осведомяване.

▼B

3. Помощите по тази мярка не включват курсове за инструктиране или обучение, които са част от стандартни програми или системи за обучение за средни или висши училища.

Структурите, предоставящи услуги по трансфер на знания и информационни услуги, разполагат с необходимия капацитет под формата на квалификации на персонала и редовно обучение за изпълнение на тази задача.

4. Допустимите разходи по тази мярка са разходите за организиране и провеждане на трансфера на знания или действията за осведомяване. В случай на демонстрационни проекти подпомагането може да включва и съответните разходи за инвестиции. Допустими са също разходите за път, настаняване и дневните командировъчни на участниците, както и разходите за заместници на земеделските стопани. Всички разходи, набелязани по този параграф, се изплащат на бенефициера.

5. За да се гарантира, че схемите за обмен на опит и посещения на земеделски и горски стопанства са ясно разграничени от подобни действия по други схеми на Съюза, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 относно продължителността и съдържанието на схемите за обмен на опит и посещения на земеделски и горски стопанства.

6. Комисията приема актове за изпълнение, с които определя правилата относно условията за заплащане на разходите на участниците, включително посредством ваучери и други подобни форми.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 84.

Член 15

Консултантски услуги, управление на стопанството и услуги по заместване в стопанството

1. Подпомагането по тази мярка се предоставя за:

а) подпомагане на земеделските стопани, младите земеделски стопани съгласно определението в настоящия регламент, горските стопани, други лица, стопанисващи земи и МСП в селските райони, с оглед да се възползват от консултантски услуги за подобряване на икономическите и екологичните показатели, както и на климатичната съобразеност и устойчивост на изменението на климата на техните стопанства, предприятия и/или инвестиции;

б) насърчаване на въвеждането на услуги по управление на стопанства, услуги по заместване в стопанства и консултантски услуги в областта на селското стопанство, както и в областта на горското стопанство, включително системата за съвети в селското стопанство, посочена в членове 12—14 от Регламент (ЕС) № 1306/2013;

в) насърчаване на обучението на консултанти.

2. Бенефициер на подпомагането, предвидено в параграф 1, букви а) и в), е доставчикът на консултации или обучение. Помощите, предвидени в параграф 1, буква б), се предоставят на органа или структурата, които са избрани да разкрият услугите за управление на стопанства, услуги по заместване в стопанства, консултантски услуги в областта на селското стопанство и консултантските услуги в областта на горското стопанство.

▼B

3. Органите или структурите, избрани да предоставят консултации, разполагат с подходящи ресурси от редовно обучен и квалифициран персонал и консултантски опит и надеждност по отношение на областите, в които дават консултации. Бенефициерите по тази мярка се избират чрез покани за отправяне на предложения. Процедурата за подбор се регламентира от правото за обществените поръчки и е отворена както за публични, така и за частни организации. Тя е обективна и изключва кандидати с конфликт на интереси.

При предоставянето на консултации с консултантските услуги се съблюдават задълженията за поверителност на информацията съгласно член 13, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

4. Консултациите за отделни земеделски стопани, млади земеделски стопани, съгласно определението в настоящия регламент и други лица, стопанисващи земи, са свързани най-малко с един приоритет на Съюза за развитие на селските райони и обхващат най-малко един от следните елементи:

а) задълженията на равнище стопанство, произтичащи от законово установените изисквания за управление и/или стандартите за добро земеделско и екологично състояние, предвидени в глава I на дял VI от Регламент (ЕС) № 1306/2013;

б) където е приложимо, селскостопанските практики от полза за климата и околната среда, установени в дял III, глава 3 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, и поддръжката на земеделските площи съгласно член 4, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1307/2013;

в) мерките на равнище стопанство, предвидени в програмите за развитие на селските райони, които са насочени към модернизиране на стопанството, изграждане на конкурентоспособност, секторна интеграция, иновации и пазарно ориентиране, както и насърчаване на предприемачеството;

г) изискванията, определени от държавите членки за изпълнението на член 11, параграф 3 от Рамковата директива за водите;

д) изискванията, определени от държавите членки за изпълнение на член 55 от Регламент (ЕО) № 1107/2009, по-специално спазване на общите принципи на интегрираното управление на вредителите, както е посочено в член 14 от Директива 2009/128/ЕО; или

е) когато е приложимо, стандартите за безопасност на труда или стандартите за безопасност на стопанствата;

ж) специфични съвети за земеделски стопани, които създават стопанство за първи път.

Консултациите могат да обхващат и други въпроси, по-специално информация, свързана с мерките за смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него, биологичното разнообразие и опазването на водите, както е посочено в приложение I към Регламент (ЕС) № 1307/2013, или въпроси, свързани с икономическите и екологичните показатели на земеделското стопанство, включително въпросите на конкурентоспособността. Тук могат да бъдат включени и консултации относно разработването на къси вериги на доставки, биологичното земеделие и здравните аспекти на животновъдството.

▼B

5. Консултациите за горски стопани обхващат като минимум приложимите задължения съгласно директиви 92/43/ЕИО, 2009/147/ЕО и Рамковата директива за водите. Консултациите могат да включват и въпроси, свързани с икономическата и екологичната ефективност на горското стопанство.

6. Консултациите за МСП могат да включват въпроси, свързани с икономическата и екологичната ефективност на предприятието.

7. Когато това е надлежно обосновано и уместно, консултациите могат да се предоставят отчасти в група, като същевременно се отчита положението на всеки отделен потребител на консултантските услуги.

8. Помощите по параграф 1, букви а) и в) се ограничават до максималните суми, определени в приложение II. Помощите по параграф 1, буква б) са намаляващи за максимален период от пет години от установяването.

Член 16

Схеми за качеството за селскостопански продукти и храни

1. Подпомагането по тази мярка обхваща присъединяването за първи път на земеделски стопани и групи от земеделски стопани към:

а) схеми за качество, установени съгласно следните регламенти и разпоредби:

i) Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([1]);

ii) Регламент (ЕО) № 834/2007 ([2]);

iii) Регламент (ЕС) № 110/2008 на Европейския парламент и на Съвета ([3]);

iv) Регламент на Съвета (ЕИО) 1601/91 ([4]);

v) Част II, дял II, глава I, раздел 2 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Съвета по отношение на виното.

б) схеми за качество, включително схеми за сертифициране на земеделските стопанства, за селскостопанските продукти, памука или храните, които държавите членки признават като отговарящи на следните критерии:

i) специалните особености на готовия продукт по такива схеми произтича от ясни задължения, с които да се гарантира което и да е от следните:

— специфични характеристики на продукта,

([1]) Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни (ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 1).

([2]) Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 2092/91 (ОВ L 189, 20.7.2007 г., стр. 1).

([3]) Регламент (ЕО) № 110/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. относно определението, описанието, представянето, етикетирането и защитата на географските указания на спиртните напитки и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 1576/89 на Съвета (ОВ L 39, 13.2.2008 г., стр. 16).

([4]) Регламент (ЕИО) № 1601/91 на Съвета от 10 юни 1991 г. относно установяване на общи правила за определянето, описанието и представянето на ароматизирани вина, ароматизирани напитки на винена основа и ароматизирани коктейли от лозаро-винарски продукти (ОВ L 149, 14.6.1991 г., стр. 1).

▼B

— специфични селскостопански или производствени методи, или

— определено качество на готовия продукт, което значително надхвърля пазарните стокови стандарти по отношение на общественото здраве, здравето на животните или растенията, хуманното отношение към животните или опазването на околната среда;

ii) схемата е отворена за всички производители;

iii) схемата включва задължителни продуктови спецификации и спазването на тези спецификации се проверява от публични органи или от независим орган за инспекция;

iv) схемата е прозрачна и осигурява възможност за пълно проследяване на продуктите; или

в) схеми за доброволно сертифициране на селскостопански продукти, които държавите членки признават като съблюдаващи насоките за най-добри практики на Съюза за прилагане на схеми за доброволно сертифициране на селскостопански продукти и храни.

2. Подпомагането по тази мярка може да обхваща и разходите, произтичащи от дейности за предоставяне на информация и популяризиране, осъществявани от групи производители на вътрешния пазар по отношение на продукти, които са обхванати от схема за качество, получаваща подпомагане съгласно параграф 1.

3. Подпомагането по параграф 1 се отпуска като годишно поощрение, чийто размер се определя съгласно размера на постоянните разходи, възникнали от участието в подпомагани схеми, за максимален период от пет години.

За целите на настоящия параграф „постоянни разходи“ означава разходите, възникнали от присъединяването към подпомагана схема за качество и годишната вноска за участие в такава схема, включително, когато е необходимо, разходите за проверки, които се изискват за удостоверяване спазването на спецификациите на схемата.

За целите на настоящия член „земеделски стопанин“ означава действащ земеделски стопанин по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

4. Помощите се ограничават до максималната ставка на помощта и сума, определена в приложение II.

5. С оглед на спазването на новата правна уредба на Съюза, която би могла да окаже въздействие върху подпомагането по линия на тази мярка, както и за да се осигури съответствие с останалите инструменти на Съюза относно популяризирането на земеделските мерки и да се предотврати нарушаване на конкуренцията, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 относно специфичните схеми на Съюза от обхвата на параграф 1, буква а) и характеристиките на групите производители и видовете дейности, които могат да получат подпомагане по параграф 2, определянето на условия за предотвратяване на дискриминацията по отношение на определени продукти и определяне на условията, въз основа на които търговски марки трябва да бъдат изключени от подпомагане.

▼B

Член 17

Инвестиции в материални активи

1. Подпомагането по тази мярка обхваща инвестиции в материални и/или нематериални активи, които:

а) подобряват общата ефективност и устойчивост на земеделското стопанство;

б) са свързани с преработката, предлагането на пазара и/или развитието на селскостопански продукти, които попадат в обхвата на приложение I към Договора или на памук, с изключение на рибни продукти; резултатът от производствения процес може да бъде продукт, който не е включен в обхвата на посоченото приложение;

в) се отнасят до инфраструктура, свързана с развитието, модернизирането или адаптирането на селското и горското стопанство, включително достъп до земеделска и горска земя, комасация и подобряване на земи, и енерго- и водоснабдяване и спестяване на енергия и вода; или

г) представляват инвестиции в непроизводствени дейности, свързани с постигане на агроекологичните цели и целите в областта на климата, които се преследват с настоящия регламент, включително природозащитен статус на видовете и местообитанията, свързан с биологичното разнообразие, както и увеличаване на привлекателността на зоните по "Натура 2000" или други системи с висока природна стойност, които следва да се определят в програмата.

2. Подпомагане по параграф 1, буква а) се предоставя за земеделски стопани или групи от земеделски стопани.

В случай на инвестиции за подкрепа на преструктурирането на земеделски стопанства, държавите членки насочват помощта към стопанствата в съответствие с извършения SWOT анализ по отношение на приоритета на Съюза за развитие на селските райони „повишаване на жизнеспособността на стопанствата и конкурентоспособността на всички видове селскостопанска дейност във всички региони, както и насърчаване на новаторските технологии в селското стопанство и устойчивото управление на горите“.

3. Подпомагането по параграф 1, букви а) и б) е ограничено до максималните ставки на помощта, установени в приложение II. Тези максимални ставки могат да се увеличат за млади земеделски стопани, за колективни инвестиции, включително свързаните със сливания на организации на производители, и за интегрирани проекти, които включват подпомагане в рамките на повече от една мярка, за инвестиции в райони с природни и други специфични ограничения съгласно член 32, за инвестиции, свързани с операции по член 28 и 29 и за операции, подпомагани по линия на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост в съответствие със ставките на помощта, определени в приложение I. Максималната ставка на комбинираната помощ обаче не може да превишава 90 %.

4. Подпомагането по параграф 1, букви в) и г) подлежи на ставките на помощта, установени в приложение I.

5. На млади земеделски стопани, които за пръв път установяват земеделско стопанство, на което са управители, може да бъде предоставено подпомагане по отношение на инвестиции с цел съобразяване със стандартите на Съюза, приложими по отношение на селскостопанското производство, включително безопасността на труда. Подпомагането може да бъде предоставено за не повече от 24 месеца от датата на установяване на земеделското стопанство.

▼B

6. Ако в правото на Съюза бъдат наложени нови изисквания за земеделските стопани, може да бъде предоставено подпомагане за инвестиции с цел съобразяване с тези изисквания, като това подпомагане се предоставя за не повече от 12 месеца от датата, на която изискванията стават задължителни за земеделските стопанства.

Член 18

Възстановяване на потенциала за селскостопанска продукция, претърпял щети в резултат на природни бедствия и катастрофични събития, и въвеждане на подходящи превантивни мерки

1. Подпомагането по тази мярка обхваща:

а) инвестициите в превантивни мерки, насочени към ограничаване на последствията от вероятни природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофични събития;

б) инвестиции за възстановяване на потенциала на земеделските земи и на селскостопанския производствен потенциал, нарушени от природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофични събития.

2. Подпомагането се предоставя на земеделски стопани или групи земеделски стопани. Подпомагането се предоставя и на субекти от публичния сектор, когато се установи връзка между инвестициите, направени от такива субекти, и селскостопанския производствен потенциал.

3. Подпомагането по параграф 1, буква б) се предоставя, при условие че компетентните публични органи на държавите членки официално признаят настъпването на природно бедствие и причиняването на разрушения в размер най-малко на 30 % от съответния селскостопански потенциал вследствие на настъпването на това бедствие или на мерките, приети в съответствие с Директива 2000/29/ЕО на Съвета ([1]) за ликвидиране или ограничаване на болест по растенията или нашествие на вредители.

4. По тази мярка не се предоставя подпомагане за загуби на доход, дължащи се на природното бедствие или катастрофичното събитие.

Държавите членки гарантират, че се избягва свръхкомпенсация в резултат на комбиниране на настоящата мярка с други финансови инструменти на национално равнище или на равнището на Съюза или с частни застрахователни схеми.

5. Подпомагането по параграф 1, буква а) е ограничено до максималните ставки на помощта, установени в приложение II.

Член 19

Развитие на стопанството и стопанската дейност

1. Подпомагането по тази мярка обхваща:

а) помощ при стартиране за:

i) млади земеделски стопани;

ii) неселскостопански дейности в селските райони;

iii) развитието на малки стопанства;

([1]) Директива 2000/29/ЕО на Съвета от 8 май 2000 г. относно защитните мерки срещу въвеждането в Общността на вредители по растенията или растителните продукти и срещу тяхното разпространение в Общността (ОВ L 169, 10.7.2000 г., стр. 1).

▼B

б) инвестиции в установяването и развитието на неселскостопански дейности;

в) годишно или еднократно подпомагане на земеделски стопани, отговарящи на условията по схемата за дребни земеделски стопани, установена в дял V от Регламент (ЕС) № 1307/2013 („схема за дребни земеделски стопани“), които трайно прехвърлят стопанството си на друг земеделски стопанин;

2. Подпомагането по параграф 1, буква а), подточка i) се предоставя на млади земеделски стопани.

Подпомагането по параграф 1, буква а), подточка ii) се предоставя на земеделски стопани или членове на земеделското домакинство, които го разнообразяват с неселскостопански дейности, както и на микро- и малки предприятия и на физически лица в селските райони.

Подпомагането по параграф 1, буква а), подточка iii) се предоставя на малки стопанства, определени от държавите членки.

Подпомагането по параграф 1, буква б) се предоставя на микро- и малки предприятия и на физически лица в селските райони, както и на земеделски стопани или членове на земеделско домакинство.

Подпомагането по параграф 1, буква в) се предоставя на земеделски стопани, които към момента на внасянето на заявленията им за подпомагане отговарят от поне една година на условията за участие в схемата за дребни земеделски стопани и които са се задължили да прехвърлят трайно цялото си стопанство и съответните права за получаване на плащане на друг земеделски стопанин. Подпомагането се изплаща от датата на прехвърлянето до 31 декември 2020 г. или се изчислява за този период и се изплаща като еднократна сума.

3. За член на земеделско домакинство може да се разглежда всяко физическо или юридическо лице или група физически или юридически лица, независимо какъв правен статус има групата и нейните членове по силата на националното право, с изключение на селскостопанските работници. Когато юридическо лице или група от юридически лица се счита за член на земеделското домакинство, този член трябва да упражнява селскостопанска дейност в земеделското стопанство към момента на подаване на заявлението за подпомагане.

4. Подпомагането по параграф 1, буква а) се предоставя само при представянето на бизнес план. Изпълнението на този бизнес план трябва да започне в срок от девет месеца от датата на решението за отпускане на помощта.

За младите земеделски стопани, които получават подпомагане по силата на параграф 1, буква а) подточка i), в бизнес плана се предвижда, че младият земеделски стопанин отговаря на изискванията на член 9 от Регламент (ЕС) № 1307/2013 относно действащите земеделски стопани в рамките на 18 месеца от датата на установяване.

Държавите членки определят горни и долни прагове за разрешаване на достъп до подпомагане на земеделските стопанства съгласно параграф 1, буква а), подточки i) и iii). Долният праг за подпомагане по параграф 1, буква а), подточка i) е по-висок от горния праг за подпомагане по параграф 1, буква а), подточка iii). Подпомагането се ограничава до стопанства, отговарящи на определението за микро- и малки предприятия.

▼B

5. Подпомагането по параграф 1, буква а) се изплаща на най-малко две вноски за максимален срок от пет години. Плащанията могат да бъдат намаляващи. Плащането на последната вноска по параграф 1, буква а), подточки i) и ii) се извършва само при коректно изпълнение на бизнес плана.

6. Максималната сума на подпомагането по параграф 1, буква а) е установена в приложение I. Държавите членки определят сумата на подпомагането по параграф 1, буква а), подточки i) и ii), като отчитат и социално-икономическата ситуация в програмния район.

7. Подпомагането по параграф 1, буква в) се равнява на 120 % от годишното плащане, което бенефициерът, който отговаря на условията, получава по схемата за дребни земеделски стопани.

8. За да се осигури ефикасно и ефективно използване на ресурсите на ЕЗФРСР, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 за определяне на минималното съдържание на бизнес плановете и критериите, които ще се използват от държавите членки за определяне на праговете, посочени в параграф 4 от настоящия член.

Член 20

Основни услуги и обновяване на селата в селските райони

1. Подпомагането по тази мярка обхваща по-специално:

а) изготвяне и актуализиране на планове за развитие на общините и селата в селските райони и на техните основни услуги и на планове за защита и управление, отнасящи се до обекти по "Натура 2000" и други райони с висока природна стойност;

б) инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура, включително инвестиции в енергия от възобновяеми източници и спестяване на енергия;

в) широколентова инфраструктура, включително нейното създаване, подобрение и разширяване, пасивна широколентова инфраструктура и мерки за достъп до решения чрез широколентова инфраструктура и електронно правителство;

г) инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на основни услуги на местно равнище за населението в селските райони, включително за отдих и културни дейности, както и на съответната инфраструктура;

д) инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа информация и малка по мащаб туристическа инфраструктура;

е) проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и подобряване на културното и природното наследство на села, ландшафта в селски райони и обекти с висока природна стойност, включително съответните социално-икономически аспекти, както и действия за повишаване на екологичната информираност;

ж) инвестиции, чиято цел е преместването на дейности и преустройството на сгради или други съоръжения, разположени във или в близост до населени места от селски тип, с оглед подобряване на качеството на живот или повишаване на екологичната ефективност на населеното място.

▼B

2. Подпомагането по тази мярка се отнася единствено до малка по мащаби инфраструктура съгласно определеното в програмата от всяка държава членка. Програмите за развитие на селските райони обаче могат да предвиждат специфични дерогации от това правило за инвестиции в широколентова инфраструктура и енергия от възобновяеми източници. В този случай се предвиждат ясни критерии за осигуряване на взаимно допълване с помощта в рамките на други инструменти на Съюза.

3. Инвестициите по параграф 1 отговарят на критериите за подпомагане, когато съответните операции се изпълняват в съответствие с плановете за развитие на общините и селата в селските райони и техните основни услуги, когато са налице такива планове, и са съгласувани със съответна стратегия за местно развитие.

Член 21

Инвестиции в развитието на горските площи и подобряване на жизнеспособността на горите

1. Подпомагането по тази мярка се отнася до:

а) залесяване и създаване на гористи местности;

б) създаване на агро-лесовъдни системи;

в) превенция и възстановяване на вредите върху горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития, включително нашествия от вредители и поява на болести, и заплахи, свързани с климата;

г) инвестиции за подобряване на устойчивостта и екологичната стойност, както и на потенциала на горските екосистеми за смекчаване на последиците от изменението на климата;

д) инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти.

2. Ограниченията на собствеността върху гори, установени в членове 22—26, не се прилагат към тропичните или субтропичните гори и към залесените площи на териториите на Азорските острови, Мадейра, Канарските острови, малките острови в Егейско море по смисъла на Регламент (ЕИО) № 2019/93 на Съвета [1] и френските отвъдморски департаменти.

За стопанства над определен размер, който държавите членки определят в програмата, подпомагане се предоставя само при представяне на необходимата информация от план за управление на горите или на еквивалентен инструмент в съответствие с устойчивото управление на горите, както е определено от конференцията на министрите за опазване на горите в Европа от 1993 г.

Член 22

Залесяване и създаване на горски масиви

1. Подпомагането по член 21, параграф 1, буква а) се предоставя на публични и частни стопани на земя и техни асоциации и покрива разходите за установяване и за годишна премия за хектар, която да покрива разходите за пропуснати доходи от селскостопанска дейност и за поддръжка, включително ранните и късните прочиствания, за максимален период от дванадесет години. Когато земята е собственост на държавата, подпомагане може да се предостави само ако субектът, стопанисващ земята, е частноправен субект или община.

[1] Регламент (ЕИО) № 2019/93 на Съвета от 19 юли 1993 г. относно въвеждане на специфични мерки за малките острови в Егейско море относно някои селскостопански продукти (ОВ L 184, 27.7.1993 г., стр. 1).

▼B

Подпомагането за залесяване на земя, която е собственост на публични органи, или за бързорастящи дървета покрива само разходите за установяване.

2. Допустими за подпомагане са земеделски и неземеделски земи. Засадените растителни видове са пригодени към екологичните и климатичните условия на района и отговарят на минимални екологични изисквания. Не се отпуска помощ за засаждане на дървесни видове с кратък цикъл на ротация, коледни елхи или бързорастящи дървета за производството на енергия. В райони, където залесяването е затруднено от тежки почвено-климатични условия, помощ може да се отпуска за засаждането на други многогодишни дървесни видове като храсти или храстовидна растителност, подходящи за местните условия.

3. С цел да се гарантира, че залесяването на земеделска земя съответства на целите на политиката за околната среда, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 относно определянето на минимални екологични изисквания, посочени в параграф 2 от настоящия член.

Член 23

Създаване на агро-лесовъдни системи

1. Подпомагането по член 21, параграф 1, буква б) се предоставя на частни стопани на земя, общини и техни асоциации и покрива разходите за установяване и за годишна премия за хектар, която да покрива разходите за поддръжка за максимален период от пет години.

2. За целите на настоящия член "агро-лесовъдни системи" означава онези системи за използване на земята, при които се отглеждат комбинирано дървета и селскостопански култури на една и съща площ. Държавите членки определят минималния и максималния брой дървета на хектар, като се съобразяват с местните почвено-климатични и екологичниусловия, горските видове и с необходимостта от осигуряване на устойчиво земеделско ползване на земята.

3. Помощите се ограничават до максималния размер, определен в приложение II.

Член 24

Предотвратяване и възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития

1. Подпомагането по член 21, параграф 1, буква в) се предоставя на частни и публични горски стопани и други частноправни и публични субекти и техни асоциации и покрива разходите за:

а) изграждане на защитна инфраструктура. В случай на противопожарни просеки помощта може да покрива също участие за финансиране на разходите за поддръжка. Не се предоставя подпомагане за свързани селскостопански дейности в райони, попадащи в обхвата на агроекологични ангажименти;

б) местни превантивни дейности с малък мащаб за борба с пожарите или други природни бедствия, включително използването на тревопасни животни;

в) изграждане и усъвършенстване на средства за мониторинг на горски пожари, нашествия на вредители и поява на болести, както и на комуникационна техника; и

▼B

г) възстановяване на горския потенциал, повреден вследствие на пожари и други природни бедствия, включително вредители, болести, както и катастрофални събития и събития, свързани с изменението на климата.

2. В случай на превантивни действия във връзка с вредители и болести рискът от настъпване на съответното бедствие трябва да се подкрепя от научни доказателства и да бъде признат от научни обществени организации. Когато е уместно, в програмите трябва да се предоставя списък на видовете вредители по растенията, които могат да причинят бедствия.

Операциите, допустими за подпомагане, са съгласувани с въведения от държавите членки план за опазване на горите. За стопанства над определен размер, който държавите членки определят в програмата, подпомагане се предоставя само при представяне на необходимата информация от план за управление на горите или на еквивалентен инструмент, съобразен с устойчивото управление на горите, както е определено от конференцията на министрите за опазване на горите в Европа от 1993 г., с подробно формулирани превантивни цели.

Горските райони, класифицирани като райони със среден или висок риск от пожари според плана за опазване на горите, установен от държавите членки, са допустими за подпомагане, свързано с предотвратяване на горски пожари.

3. Подпомагането по параграф 1, буква г) се предоставя, при условие че компетентните публични органи на държавите членки официално признаят настъпването на природно бедствие и причиняването на разрушения в размер на най-малко 20 % от съответния горски потенциал вследствие на настъпването на това бедствие или на мерките, приети в съответствие с Директива 2000/29/ЕО за ликвидиране или ограничаване на болест по растенията или нашествие на вредители.

4. По тази мярка не се предоставя подпомагане за загуби на доход, дължащи се на природното бедствие.

Държавите членки гарантират, че се избягва свръхкомпенсация в резултат на комбиниране на настоящата мярка с други финансови инструменти на национално равнище или на равнището на Съюза или с частни застрахователни схеми.

Член 25

Инвестиции, подобряващи устойчивостта и екологичната стойност на горските екосистеми

1. Подпомагането по член 21, параграф 1, буква г) се предоставя на физически лица, частни и публични горски стопани и други частноправни и публични субекти и техни асоциации.

2. Инвестициите са насочени към постигането на поетите ангажименти във връзка с екологичните цели, за предоставяне на услугите, предлагани от екосистемите и/или за увеличаване на привлекателността на гората или залесената площ за отдих и почивка в съответния район или подобряване на потенциала на екосистемите за смекчаване на последиците от изменението на климата, без да се изключват икономическите ползи в дългосрочен план.

▼B

Член 26

Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти

1. Подпомагането по член 21, параграф 1, буква д) се предоставя на частни горски стопани, общини и техни асоциации и на МСП за инвестиции, повишаващи потенциала на горското стопанство или свързани с преработка, мобилизиране и търговия с добавена стойност за горските продукти. За териториите на Азорските острови, островите Мадейра, Канарските острови, малките острови в Егейско море по смисъла на Регламент (ЕИО) № 2019/93 и за френските отвъдморски департаменти помощи може да се отпускат и за предприятия, които не са МСП.

2. Инвестициите, свързани с подобряване на икономическата стойност на горите, са оправдани във връзка с очакваното подобряване на горите в едно или повече стопанства и могат да включват инвестиции за оборудване и практики за прибиране на реколтата, щадящи почвата и ресурсите.

3. Инвестициите, свързани с използването на дървесина като суровина или като източник за производство на енергия, се ограничават до всички стопански операции, предхождащи промишлената преработка.

4. Помощта се ограничава до максималните ставки, определени в приложение II.

Член 27

Учредяване на групи и организации на производителите

1. Подпомагането по тази мярка се отпуска с оглед улесняване на учредяването на групи и организации на производителите в секторите на селското и горското стопанство с цел:

а) адаптиране към пазарните изисквания на продукцията и производството на производители, които са членове на такива групи или организации;

б) съвместно пускане на стоки на пазара, включително подготовка за продажби, централизация на продажби и доставки за купувачи на едро;

в) установяване на общи правила за информация за продукцията, в частност за прибирането на реколтата и наличностите; и

г) други дейности, които могат да се осъществяват от групи и организации на производителите, като изграждането на умения за стопанска и търговска дейност и организацията и улесняването на иновационните процеси.

2. Помощта се отпуска на групи и организации на производителите, които са официално признати от компетентните органи на държавите членки, въз основа на бизнес план. Тя е ограничена до групи и организации на производители, които са МСП.

Държавите членки проверяват дали целите на бизнес плана са изпълнени в срок от пет години след признаване на групата или организацията на производители.

▼B

3. Подпомагането се изплаща въз основа на бизнес план под формата на фиксирана помощ на годишни вноски за не повече от пет години от датата, на която групата или организацията на производители е призната, и намалява прогресивно. То се изчислява на база годишната продадена продукция от групата или организацията. Държавите членки изплащат последната вноска едва след като са проверили коректното изпълнение на бизнес плана.

През първата година държавите членки могат да изплатят помощ на групата или организацията на производители, изчислена на база средната годишна продадена продукция от нейните членовете през трите години, предхождащи включването им в групата или организацията. За групи и организации на производителите в горския сектор подпомагането се изчислява на база средната продадена продукция от членовете на групата или организацията през последните пет години, предхождащи нейното признаване, с изключение на най-високата и на най-ниската стойност.

4. Помощта се ограничава до максималните ставки и суми, определени в приложение II.

5. Държавите членки могат да продължат помощта за установяване на групи на производителите дори след като те са били признати за организации на производителите съгласно условията на Регламент (ЕС) № 1308/2013 ([1]).

Член 28

Агроекология и климат

1. Държавите членки предоставят подпомагането по настоящата мярка в рамките на техните територии, съобразно техните специфични национални, регионални или местни нужди и приоритети. Тази мярка е насочена към опазването и към насърчаването на необходимите промени в селскостопанските практики, които имат положителен принос за околната среда и климата. Нейното включване в програмите за развитие на селските райони е задължително на национално и/или регионално равнище.

2. Плащанията за агроекология и климат се отпускат на земеделски стопани, групи земеделски стопани или групи земеделски стопани и други лица, стопанисващи земи, които доброволно се задължават да извършват операции, състоящи се от един или повече ангажименти за агроекология и климат по отношение на земеделска земя, която се определя от държавите членки и която включва, но не се ограничава до земеделската площ, определена в член 2 от настоящия регламент. Когато са надлежно обосновани за постигане на екологични цели, плащания за агроекология и климат може да се отпускат и на други лица, стопанисващи земи или групи от други лица, стопанисващи земи.

3. Плащанията за агроекология и климат покриват само онези ангажименти, които надхвърлят съответните задължителни стандарти съгласно дял VI, глава I от Регламент (ЕС) № 1306/2013, приложимите критерии и минимални дейности съгласно член 4, параграф 1, буква в), подточки ii) и iii) от Регламент (ЕС) № 1307/2013, и приложимите минимални изисквания за употреба на торове и препарати за растителна защита, както и други приложими задължителни изисквания, установени от националното право. Всички тези задължителни изисквания се установяват в програмата.

([1]) Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 (Виж страница 671 от настоящия брой на Официален вестник).

▼B

4. Държавите членки се стремят да направят необходимото на лицата, които се задължават да извършват операции по тази мярка, да са предоставени необходимите знания и информация за изпълнението на тези операции. Те могат направят това, *inter alia*, посредством експертни консултации във връзка с ангажиментите и/или чрез обвързване на подпомагането по тази мярка с получаването на съответно обучение.

5. Ангажиментите по тази мярка се поемат за период от пет до седем години. При все това държавите членки могат да определят в своите програми за развитие на селските райони по-дълъг период за определени видове ангажименти, включително чрез предвиждане на ежегодно удължаване след изтичане на първоначалния период, когато това е необходимо с оглед постигането или запазването на търсените ползи за околната среда. По отношение на нови ангажименти, следващи непосредствено ангажимента, изпълнен в първоначалния период, държавите членки могат да определят по-кратък период в своите програми за развитие на селските райони.

6. Плащанията се отпускат годишно и покриват изцяло или частично размера на допълнителните разходи и пропуснатите доходи на бенефициерите, произтичащи от поетите задължения. При необходимост те могат да покриват и разходи по транзакции на стойност до 20 % от платимата премия за ангажименти за агроекология и климат. Когато ангажиментите се поемат от групи земеделски стопани или групи земеделски стопани и други стопанисващи земи, максималното равнище е 30 %.

При изчисляване на плащането, посочено в първата алинея, държавите членки приспадат сумата, необходима за изключване на двойното финансиране на практиките, посочени в член 43 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

В надлежно обосновани случаи при операции, свързани с опазването на околната среда, може да се предоставя помощ като фиксирана сума или еднократно плащане на единица за ангажименти за преустановяване на използването на площи за търговски цели, като изчисленията се правят въз основа на направените допълнителни разходи и пропуснатите доходи.

7. Когато това е необходимо с оглед осигуряване на ефикасното прилагане на мярката, държавите членки могат да използват процедурата за подбор на бенефициери, посочена в член 49, параграф 3.

8. Помощта се ограничава до максималните суми, определени в приложение II.

Подкрепа по тази мярка не се предоставя за ангажименти, които попадат в обхвата на мярката за биологично земеделие.

9. Могат да се отпускат помощи за опазване и устойчиво използване и развитие на генетичните ресурси в земеделието за операции, които не попадат в обхвата на разпоредбите на параграфи 1—8. Тези ангажименти могат да се изпълняват от бенефициери, различни от посочените в параграф 2.

10. За да се гарантира, че ангажиментите за агроекология и климат са определени в съответствие с приоритетите на Съюза за развитие на селските райони, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 относно следното:

а) условията, приложими към ангажиментите за преминаване към екстензивно животновъдство;

▼B

б) условията, приложими към ангажиментите за отглеждане на местни породи, които са заплашени от изчезване в животновъдството, или за запазване на генетичните растителни ресурси, които са заплашени от генетична ерозия, и

в) определянето на допустимите операции по параграф 9.

11. За да се гарантира, че е изключено двойното финансиране, както е посочено във втората алинея на параграф 6, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 за определяне на метода на изчисление, който да се използва, включително в случай на еквивалентни мерки съгласно член 43 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

Член 29

Биологично земеделие

1. Подпомагането по настоящата мярка се предоставя на хектар земеделска площ, на земеделски стопани или групи земеделски стопани, които доброволно се ангажират да преминат към или да поддържат практиките и методите за биологично земеделие, определени в Регламент (ЕО) № 834/2007, и които са действащи земеделски стопани по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

2. Подпомагането покрива само ангажименти, които надхвърлят съответните задължителни стандарти, установени съгласно глава I на дял VI от Регламент (ЕС) № 1306/2013, приложимите критерии и минимални дейности, установени съгласно член 4, параграф 1, буква в), подточки ii) и iii) от Регламент (ЕС) № ДП/2013, приложимите минимални изисквания за употреба на торове и продукти за растителна защита и други приложими задължителни изисквания, установени от националното право. Всички тези изисквания се установяват в програмите.

3. Ангажиментите по настоящата мярка се поемат за период от пет до седем години. При предоставяне на помощ за преминаване към биологично земеделие държавите членки могат да определят по-кратък първоначален период, съответстващ на преходния период. Когато подпомагането се предоставя за поддържането на биологично земеделие, държавите членки могат да предвидят в своите програми за развитие на селските райони ежегодно удължаване след изтичане на първоначалния период. По отношение на нови, свързани с поддържането ангажименти, следващи непосредствено ангажимента, изпълнен в първоначалния период, държавите членки могат да определят по-кратък период в програмите си за развитие на селските райони.

4. Плащанията се отпускат годишно и покриват изцяло или частично размера на допълнителните разходи и пропуснатите доходи на бенефициерите, произтичащи от поетите задължения. При необходимост те могат да покриват и разходи по трансакции на стойност до 20 % от платимата премия за поети ангажименти. Когато ангажиментите се поемат от групи земеделски стопани, максималното равнище е 30 %.

При изчисляване на плащането, посочено в първата алинея, държавите членки приспадат сумата, необходима за изключване на двойно финансиране на практиките, посочени в член 43 от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

5. Помощта се ограничава до максималните суми, определени в приложение II.

▼B

6. За да се гарантира, че е изключено двойното финансиране, както е посочено във втората алинея на параграф 4, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 за определяне на метода на изчисление, който да се използва.

Член 30

Плащания по „Натура 2000“ и Рамковата директива за водите

1. Подкрепата по тази мярка се отпуска годишно за хектар земеделска площ или за хектар гора, за да компенсира бенефициерите за допълнителните разходи и пропуснатите доходи, произтичащи от неблагоприятните условия във въпросните райони, свързани с изпълнението на Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО, както и на Рамковата директива за водите.

При изчисляване на подпомагането по тази мярка държавите членки приспадат сумата, необходима за изключване на двойното финансиране на практиките, посочени в член 43 от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

2. Помощта се предоставя на земеделски стопани и на частни горски стопани и асоциации на частни горски стопани. В надлежно обосновани случаи подпомагане може да се предостави и на други лица, стопанисващи земи.

3. Помощта за земеделски стопани във връзка с директиви 92/43/ЕИО и 2009/147/ЕО се отпуска само по отношение на неблагоприятни условия, произтичащи от изискванията, които надхвърлят условията за добро земеделско и екологично състояние, посочени в член 94 и в приложение II към Регламент (ЕС) № 1306/2013, и приложимите критерии и минимални дейности, установени съгласно член 4, параграф 1, буква в), подточки ii) и iii) от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

4. Подкрепата за земеделски стопани във връзка с Рамковата директива за водите се отпуска само по отношение на специфични изисквания, които:

а) бяха въведени с Рамковата директива за водите и са в съответствие с програмите от мерки, които са част от плановете за управление на речните басейни, с цел да се постигнат набелязаните в същата директива екологични цели, и надхвърлят мерките, изисквани във връзка с прилагането на друго правото на Съюза в областта на защитата на водите;

б) надхвърлят законоустановените изисквания за управление и стандартите за добро земеделско и екологично състояние, предвидени в глава I на дял VI от Регламент (ЕС) № 1306/2013, и приложимите критерии и минимални дейности, установени съгласно член 4, параграф 1, буква в), подточки ii) и iii) от Регламент (ЕС) № 1307/2013;

в) надхвърлят равнището на защита, предвидено в действащото право на Съюза към момента на приемане на Рамковата директива за водите, както е установено в член 4, параграф 9 от същата директива; и

г) налагат съществени промени в начина на използване на земята и/или съществени ограничения в селскостопанската практика, които водят до значителна загуба на доходи.

▼B

5. Изискванията, посочени в параграфи 3 и 4, се установяват в програмата.

6. Следните области отговарят на условията за финансово подпомагане:

а) селскостопанските и горските райони по "Натура 2000", определени по реда на Директиви 92/43/ЕИО и 2009/147/ЕО;

б) други определени защитени природни зони с екологични ограничения по отношение на селското стопанство или горите, които допринасят за прилагане на член 10 от Директива 92/43/ЕИО, ако за всяка програма за развитие на селските райони тези зони не надхвърлят 5 % от районите, определени по "Натура 2000", които попадат в нейния териториален обхват;

в) селскостопански райони, включени в плановете за управление на речните басейни съгласно Рамковата директива за водите.

7. Помощта се ограничава до максималните суми, определени в приложение II.

8. За да се гарантира, че е изключено двойното финансиране, както е посочено във втората алинея на параграф 1, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 за определяне на метода на изчисление, който да се използва.

Член 31

Плащания за райони, изправени пред природни или други специфични ограничения

1. Плащанията за земеделски стопани в планински райони и в други райони с природни или други специфични ограничения се отпускат годишно за хектар земеделска площ, за да се компенсират земеделските стопани изцяло или частично за направените допълнителни разходи и пропуснатите доходи, свързани с ограниченията за селскостопанско производство в съответния район.

Допълнителните разходи и пропуснатите доходи се изчисляват чрез съпоставяне с райони, които не са засегнати от природни или други специфични ограничения, като се вземат предвид плащанията по реда на дял III, глава 3 от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

При изчисляване на допълнителните разходи и пропуснати доходи държавите членки могат да направят разграничение в размера на плащането, когато това е надлежно обосновано, за да се вземат предвид:

— сериозността на установените постоянни ограничения, които се отразяват на селскостопанските дейности;

— селскостопанската система.

2. Плащанията се отпускат на земеделски стопани, които се ангажират да продължат да упражняват своята селскостопанска дейност в определените райони съгласно член 32 и са действащи земеделски стопани по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

3. Плащанията се фиксират между минималната и максималната сума, установени в приложение I. Тези плащания могат да бъдат увеличени в надлежно обосновани случаи с оглед на специфични обстоятелства, които следва да бъдат разяснени в програмите за развитие на селските райони.

▼B

4. Държавите членки предвиждат намаляващи плащания над прагово ниво за площ на стопанство, което се определя в програмата, освен в случай че отпуснатата сума покрива само минималното плащане за хектар за година съгласно установеното в приложение II.

За юридическите лица или за група физически или юридически лица държавите членки могат да приложат прогресивно намаляване на плащанията на равнището на членовете на тези юридически лица или групи, при условие че:

а) националното право предвижда отделните членове да поемат права и задължения, сравними с тези на отделните земеделски стопани, които имат статут на ръководители на стопанство, по-специално по отношение на техния икономически, социален и данъчен статус; и

б) отделните членове са допринесли за укрепването на селскостопанските структури на съответните юридически лица или групи.

5. В допълнение към плащанията, предвидени в параграф 2, държавите членки могат да предоставят плащания по тази мярка в периода от 2014 г. до 2020 г. на бенефициери от области, които са отговаряли на условията за подпомагане съгласно член 36, буква а), подточка ii) от Регламент (ЕО) № 1698/2005 през програмния период 2007—2013 г. За бенефициери от райони, които вече не отговарят на условията за подпомагане съгласно новото определяне на границите, посочено в член 32, параграф 3, тези плащания намаляват прогресивно за срок от най-много четири години. Този срок започва от датата, на която е завършило определянето на границите в съответствие с член 32, параграф 3, и най-късно през 2018 г. Посочените плащания започват при не повече от 80 % от средното плащане, определено в програмата за програмния период 2007—2013 г. в съответствие с член 36, буква а), подточка ii) от Регламент (ЕО) № 1698/2005, и приключват най-късно през 2020 г. при не повече от 20 %. Когато в резултат на прилагането на прогресивното намаляване равнището на плащанията достигне 25 EUR, държавата членка може да продължи плащанията на това равнище до изтичането на предвидения за намаляващи плащания срок.

След завършване на очертаването на границите бенефициерите в районите, които остават допустими, получават пълния размер на плащанията по тази мярка.

▼M1

6. Хърватия може да отпуска плащания по тази мярка на бенефициери в райони, определени съгласно член 32, параграф 3, дори ако процедурата на прецизиране, посочена в трета алинея на посочения параграф, не е приключила. Процедурата на прецизиране приключва не по-късно от 31 декември 2014 г. Бенефициерите в райони, които след приключването на процедурата на прецизиране вече не отговарят на условията за подпомагане, не получават по-нататъшни плащания по тази мярка.

▼B

Член 32

Определяне на райони с природни и други специфични ограничения

1. Въз основа на параграфи 2, 3 и 4 държавите членки определят районите, допустими за предвидените в член 31 плащания в рамките на следните категории:

а) планински райони;

▼B

б) райони, различни от планинските райони, със съществени природни ограничения; и

в) други райони със специфични ограничения.

2. С оглед да бъдат допустими за плащанията, предвидени в член 31, планинските райони се характеризират със значително ограничение на възможностите за използване на земята и осезаемо нарастване на производствените разходи поради:

а) наличието, поради надморската височина, на много неблагоприятни климатични условия, които значително скъсяват вегетационния период за растениевъдството;

б) наличието, на по-ниска надморска височина, на твърде стръмни склонове в по-голямата част от въпросния район, поради което не може да се използва механизирана техника или пък се налага използването на твърде скъпо специално оборудване, или комбинация от тези два фактора, когато ограниченията, произтичащи от всеки един, взети поотделно, са по-малки, но комбинацията от двата фактора води до еквивалентно ограничение.

Районите на север от 62-рия паралел и някои съседни райони се считат за планински райони.

3. За да отговарят на условията за плащания по член 31, районите, които не са планински райони, се считат за райони със съществени природни ограничения, ако най-малко 60 % от земеделската площ отговаря на поне един от критериите, изброени в приложение III, по определената прагова стойност.

Спазването на тези условия се гарантира на равнището на местните административни единици (равнище „LAU 2“) или на равнището на ясно определена местна единица, която обхваща една-единствена ясно указана прилежаща географска област с определим икономически и административен облик.

При определянето на районите, за които се отнася настоящият параграф, държавите членки извършват прецизиране въз основа на обективни критерии с цел изключване на райони, в които са отчетени съществени природни ограничения, посочени в първа алинея, но те са преодолени чрез инвестиции, чрез стопанска дейност, или чрез доказателства за нормална производителност на земята, или в които производствените методи или селскостопанските системи са компенсирали загубата на доходи или добавените разходи, посочени в член 31, параграф 1.

4. Райони, различни от посочените в параграфи 2 и 3, са допустими за плащания по член 31, ако са със специфични ограничения и когато е необходимо управлението на земята да продължи с цел запазване или подобряване на околната среда, поддържане на ландшафта и запазване на туристическия потенциал в района или за защита на бреговата ивица.

Районите със специфични ограничения обхващат земеделски площи, в рамките на които естествените условия за производство са сходни и общата площ на които не надвишава 10 % от територията на съответната държава членка.

Освен това площите могат да отговарят на условията за финансово подпомагане по този параграф и когато:

— най-малко 60 % от земеделската площ отговаря на поне два от критериите, посочени в приложение III, всеки в рамките на не повече от 20 % от определената прагова стойност, или

▼B

— най-малко 60 % от земеделската площ се състои от площи, които отговарят на поне един от критериите, посочени в приложение III, по определената прагова стойност и от площи, които отговарят на поне два от критериите, посочени в приложение III, всеки в рамките на не повече от 20 % от определената прагова стойност.

Спазването на тези условия се гарантира на равнище LAU2 или на равнището на ясно определена местна единица, която обхваща една-единствена ясно определена прилежаща географска област с различим икономически и административен облик. При определянето на районите, за които се отнася настоящата алинея, държавите членки предприемат процедурата на прецизиране, описана в член 32, параграф 3. Районите, считани за отговарящи на условията съгласно настоящата алинея, се вземат предвид за изчисляване на ограничението до 10 %, посочено във втора алинея.

Чрез дерогация първата алинея не се прилага за държавите членки, чиято територия се счита изцяло за район, засегнат от специфични неблагоприятни природни условия съгласно Регламенти (ЕО) № 1698/2005 и (ЕО) № 1257/1999.

5. Държавите членки прилагат към своите програми за развитие на селските райони:

а) съществуващото или измененото определяне на граници съгласно параграфи 2 и 4;

б) новото определяне на граници на районите, посочени в параграф 3.

Член 33

Хуманно отношение към животните

1. Плащанията за хуманно отношение към животните по настоящата мярка се отпускат на земеделски стопани, които доброволно се задължават да извършват операции, състоящи се от едно или повече поети задължения за хуманно отношение към животните, и които са действащи земеделски стопани по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

2. Плащанията за хуманно отношение към животните покриват само онези ангажименти, които надхвърлят съответните задължителни стандарти, установени съгласно глава I на дял VI от Регламент (ЕС) № 1306/2013, и други приложими задължителни изисквания. Тези приложими изисквания се установяват в програмите.

Тези задължения се поемат за срок от една до седем години, който подлежи на подновяване.

3. Плащанията се отпускат годишно и покриват изцяло или частично размера на допълнителните разходи и пропуснатите доходи на бенефициерите, произтичащи от поетите задължения. При необходимост те могат да покриват и разходи по трансакции на стойност до 20 % от платимата премия за задълженията за хуманно отношение към животните.

Помощите се ограничават до максималната сума, определена в приложение II.

▼B

4. За да се гарантира, че задълженията за хуманно отношение към животните съответстват на цялостната политика на Съюза в тази област, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 относно определянето на районите, в които задълженията за хуманно отношение към животните трябва да осигуряват повишени стандарти за методите на производство.

Член 34

Екологични услуги и услуги във връзка с климата в горското стопанство и опазване на горите

1. Подпомагането по тази мярка се предоставя за хектар гора на публични и частни горски стопани и други частноправни и публични субекти и техни асоциации, които доброволно се задължават да извършват операции, състоящи се от едно или повече поети задължения за опазване на околната среда в горите и във връзка с климата. За гори, които са собственост на държавата, подпомагането може да се предостави само ако субектът, стопанисващ гората, е частноправен субект или община.

За горски стопанства над определен праг, който държавите членки определят в своите програми за развитие на селските райони, подпомагане по параграф 1 се предоставя само при представяне на необходимата информация от план за управление на горите или от еквивалентен инструмент в съответствие с устойчивото управление на горите, както е определено от Конференцията на министрите за опазване на горите в Европа от 1993 г.

2. Плащанията покриват само онези ангажименти, които надхвърлят съответните задължителни изисквания, установени от националния закон за горското стопанство или друго приложимо национално право. Всички тези изисквания се установяват в програмите.

Задълженията се поемат за срок между пет и седем години. При все това държавите членки могат да определят в своите програми за развитие на селските райони по-дълъг срок за определени видове задължения, когато това е необходимо и надлежно обосновано.

3. Плащанията покриват частично или изцяло допълнителните разходи и пропуснатите доходи на бенефициерите, произтичащи от поетите задължения. При необходимост те могат да покриват и разходи по трансакции на стойност до 20 % от платимата премия за поети задължения за опазване на околната среда в горите. Помощите се ограничават до максималната сума, определена в приложение II.

В надлежно обосновани случаи при операции, свързани с опазването на околната среда, може да се предоставя помощ като фиксирана сума или еднократно плащане на единица за ангажименти за преустановяване на използването на дървета и гори за търговски цели, като изчисленията се правят въз основа на направените допълнителни разходи и пропуснатите доходи.

4. Могат да се отпускат помощи на публични и частни субекти за опазване и укрепване на генетичните ресурси в горското стопанство за операции, които не попадат в обхвата на параграфи 1, 2 и 3.

▼B

5. За да се осигури ефективно използване на ресурсите от бюджета на ЕЗФРСР, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 относно видовете операции, които са допустими за помощ съгласно параграф 4 от настоящия член.

Член 35

Сътрудничество

1. Подпомагането по тази мярка се предоставя с оглед на насърчаването на форми на сътрудничество, в които участват най-малко два субекта, по-специално:

а) подходи за сътрудничество между различни участници в секторите на селското и горското стопанство на Съюза, и по хранителната верига, и други участници, които допринасят за постигане на целите и приоритетите на политиката за развитие на селските райони, включително групи на производители, кооперативи и междубраншови организации;

б) създаване на клъстери и мрежи;

в) сформиране и функциониране на оперативни групи в рамките на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост, посочени в член 56.

2. Сътрудничеството по параграф 1 е свързано, по-специално, със следното:

а) пилотни проекти;

б) разработване на нови продукти, практики, процеси и технологии в сектора на селското стопанство, храните и горското стопанство;

в) сътрудничество между малки икономически оператори за организиране на съвместни работни процеси и за споделяне на оборудване и ресурси и за развитие и/или реализиране на пазара на туристически услуги, отнасящи се до селски туризъм;

г) хоризонтално и вертикално сътрудничество между участниците във веригата на доставки за изграждането и развитието на къси вериги на доставки и местни пазари;

д) дейности на местно равнище за популяризиране, свързани с развитието на късите вериги на доставки и местните пазари;

е) предприемане на съвместни действия с оглед смекчаване или адаптиране към последиците от изменението на климата;

ж) съвместни подходи към екологични проекти и съществуващите екологични практики, включително ефективно управление на водите, използване на енергия от възобновяеми източници и опазване на селскостопанския ландшафт;

з) хоризонтално и вертикално сътрудничество между участниците във веригата на доставки за устойчиво доставяне на биомаса за приложение в производството на храни и енергия и в промишлени процеси;

и) изпълнение, по-специално от групи от публични и частни партньори,, различни от определените в член 32, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013, на стратегии за местно развитие, различни от определените в член 2, параграф 19, от Регламент (ЕС) № 1303/2013, насочени към един или повече от приоритетите на Съюза за развитие на селските райони;

▼B

й) изготвяне на планове за управление на горите или еквивалентни инструменти;

к) разнообразяване на селскостопанските дейности към дейности, свързани със здравеопазване, социална интеграция, поддържана от общността селскостопанска дейност и образователна дейност за околната среда и храните.

3. Подпомагането по параграф 1, буква б) се предоставя само на новосформирани клъстери и мрежи, както и на започващите нова за тях дейност.

Подпомагането на операции по параграф 2, букви а) и б) може да се предоставя и на отделни участници, когато тази възможност е предвидена в програмата за развитие на селските райони.

4. Резултатите от пилотните проекти по параграф 2, буква а) и операциите по параграф 2, буква б), осъществени от отделни участници, както е предвидено в параграф 3, се разпространяват.

5. По настоящата мярка допустими за подпомагане са следните разходи, свързани с формите на сътрудничество, посочени в параграф 1:

а) разходите за проучвания на съответния район, проучвания за техническа осъществимост и съставяне на бизнес план, план за управление на горите или еквивалентен инструмент или стратегия за местно развитие, различна от стратегията, посочена в член 33 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

б) разходите за стимулиране на интерес в съответния район с цел създаване на условия за осъществяване на колективен териториален проект или проект, който да бъде осъществен от оперативна група в рамките на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост, както е посочено в член 56. При клъстерите стимулирането на интерес може да е свързано и с организиране на обучение, изграждане на мрежа между членовете и набиране на нови членове;

в) текущите разходи във връзка със сътрудничеството;

г) преките разходи за конкретни проекти, свързани с изпълнението на бизнес план, екологичен план, план за управление на горите или еквивалентен инструмент, стратегия за местно развитие, различна от стратегията, посочена в член 33 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, или преките разходи за други дейности, насочени към иновации, включително изпитвания;

д) разходите за дейности за популяризиране.

6. Когато се изпълнява бизнес план, екологичен план, план за управление на горите или еквивалентен инструмент или стратегия за развитие, държавите членки могат да отпуснат помощта или като обща сума, която покрива разходите за сътрудничество и разходите за изпълнените проекти, или да покрият само разходите за сътрудничество и да използват средства от други мерки или други фондове на Съюза за изпълнението на проекти.

Когато помощта се изплаща като обща сума и видът на осъществявания проект попада в обхвата на друга мярка по настоящия регламент, се прилага съответният максимален размер или ставка на помощта.

7. Сътрудничеството сред участници от различни региони или държави членки също отговаря на условията за подпомагане.

▼B

8. Подпомагането се ограничава за максимален срок от седем години, освен за съвместни дейности по опазване на околната среда в надлежно обосновани случаи.

9. Сътрудничеството по тази мярка може да се комбинира с проекти, които се подпомагат от фондове на Съюза на същата територия, различни от ЕЗФРСР. Държавите членки правят необходимото да се избягва свръхкомпенсация в резултат на комбиниране на настоящата мярка с други инструменти за подпомагане на национално равнище или на равнището на Съюза.

10. За да се осигури ефективно използване на ресурсите от бюджета на ЕЗФРСР, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 относно допълнителното уточняване на характеристиките на пилотните проекти, клъстерите, мрежите, късите вериги на доставки и местните пазари, които ще бъдат допустими за отпускане на помощ, както и относно условията за отпускане на помощ на видовете операции, изброени в параграф 2 от настоящия член.

Член 36

Управление на риска

1. Подпомагането по тази мярка обхваща:

а) финансови вноски за премиите за застраховка на реколтата, животните и растенията срещу икономически загуби на земеделските стопани, причинени от неблагоприятни климатични явления, болести по животните или по растенията, нашествие на вредители или екологичен инцидент;

б) финансови вноски във взаимоспомагателни фондове за изплащане на финансови обезщетения на земеделските стопани за икономически загуби, причинени от неблагоприятни климатични явления или от поява на болест по животните или по растенията, или от нашествие на вредители или екологичен инцидент;

в) инструмент за стабилизиране на доходите под формата на финансови вноски във взаимоспомагателни фондове за предоставяне на обезщетения на земеделски стопани при сериозен спад в техните доходи.

2. За целите на настоящия член „земеделски стопанин“ означава действащ земеделски стопанин по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

3. За целите на параграф 1, букви б) и в), „взаимоспомагателен фонд“ означава схема, акредитирана от държавата членка съгласно националното право, чиято цел е членуващите земеделски стопани да се застраховат, при която се извършват компенсаторни плащания на членуващите земеделски стопани за икономически загуби, причинени от неблагоприятни климатични явления или болест по животните или по растенията, или нашествие на вредители, или екологичен инцидент, или за сериозен спад в техните доходи.

4. Държавите правят необходимото да се избягва свръхкомпенсация в резултат на комбинирането на настоящата мярка с други финансови инструменти на национално равнище или на равнището на Съюза или с частни застрахователни схеми.

5. За да се осигури ефективно използване на ресурсите от бюджета на ЕЗФРСР, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 относно минималния и максималния срок на търговските заеми за взаимоспомагателни фондове, посочени в член 38, параграф 3, буква б) и член 39, параграф 4.

▼B

До 31 декември 2018 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за прилагането на настоящия член.

Член 37

Застраховане на реколтата, животните и растенията

1. Подпомагането по член 36, параграф 1, буква а) се предоставя единствено за застрахователни договори, покриващи загуби, причинени от неблагоприятни климатични явления, от болест по животните или по растенията, от нашествие на вредители или от екологичен инцидент или от приемане на мярка в съответствие с Директива 2000/29/ЕО с цел ликвидиране или ограничаване на болест по растенията или нашествие на вредители, които са унищожили над 30 % от средногодишната продукция на даден земеделски стопанин за предшестващия тригодишен период или от усреднения размер на база три години от предшестващия петгодишен период, като се изключват годините с най-високия и най-ниския показател. За изчисляване на годишната продукция на земеделския стопанин могат да се използват индекси. Използваният метод на изчисление позволява да се определи действителната загуба на земеделския стопанин за дадена година.

Измерването на степента на причинената загуба може да се приспособи спрямо конкретните характеристики на всеки тип продукт, като се използват:

а) биологични показатели (количество на загубената биомаса) или равностойни показатели за загубен добив, установени на равнището на стопанствата, на местно, регионално или национално равнище; или

б) свързани с времето показатели (включително количество на валежите и температура), установени на местно, регионално или национално равнище.

2. Настъпването на неблагоприятно климатично явление, появата на болест по животните или по растенията, нашествието на вредители или екологичният инцидент трябва да бъдат официално признати като такива от компетентен орган на съответната държава членка.

Когато е целесъобразно, държавите членки могат предварително да установят критерии, при изпълнение на които да се счита, че официалното признаване е направено.

3. По отношение на болестите по животните финансово обезщетение по член 36, параграф 1, буква а) може да се предостави само във връзка с болестите, упоменати в списъка на болести по животните, съставен от Световната организация за здравеопазване на животните, или в приложението към Решение 2009/470/ЕО.

4. Застрахователните плащания покриват не повече от общия размер на разходите за отстраняването на загубите, посочени в член 36, параграф 1, буква а), и не изискват и не са свързани с определяне на вида или количеството на бъдещото производство.

Държавите членки могат да ограничат размера на премията, която отговаря на условията за помощ, като приложат подходящи тавани.

▼B

5. Помощите се ограничават до максималната сума, определена в приложение II.

Член 38

Взаимоспомагателни фондове за неблагоприятни климатични явления, болести по животните и растенията, нашествия на вредители и екологични инциденти

1. За да отговаря на условията за подпомагане, съответният взаимоспомагателен фонд:

а) е акредитиран от компетентния орган в съответствие с националното право;

б) осъществява прозрачна политика по отношение на плащанията във фонда и тегленията от фонда;

в) има ясни правила за определяне на отговорностите за всички възникнали задължения.

2. Държавите членки определят правилата за създаване и управление на взаимоспомагателните фондове, по-специално за отпускане на компенсаторни плащания и за допустимост на земеделските стопани в случай на криза, както и за управлението и мониторинга на спазването на тези правила. Държавите членки правят необходимото разпоредбите на фондовете да предвиждат санкции в случай на небрежност от страна на земеделския стопанин.

Настъпването на събитията, посочени в член 36, параграф 1, буква б), трябва да бъде официално признато като такова от компетентния орган на съответната държава членка.

3. Финансовите вноски, посочени в член 36, параграф 1, буква б), могат да се отнасят единствено до:

а) административните разходи за създаване на взаимоспомагателния фонд, разпределени така, че да намаляват прогресивно за период от максимум три години;

б) сумите, изплатени от взаимоспомагателния фонд като финансова компенсация на земеделските стопани. Освен това, финансовите вноски могат да се отнасят до лихвата по търговските заеми, взети от взаимоспомагателния фонд с цел изплащане на финансова компенсация на земеделските стопани в случай на криза.

Подпомагането по член 36, параграф 1, буква б) се отпуска единствено за покриване на загуби, причинени от настъпване на неблагоприятни климатични явления, болест по животните или по растенията или нашествие на вредители или от приемане на мярка в съответствие с Директива 2000/29/ЕО с цел ликвидиране или ограничаване на болест по растенията, нашествие на вредители или екологичен инцидент, които са унищожили над 30 % от средногодишната продукция на земеделския стопанин за предшестващия тригодишен период, или от усреднения размер на база три години от предшестващия петгодишен период, като се изключат годините с най-високия и най-ниския показател. За изчисляване на годишната продукция на земеделския стопанин могат да се използват индекси. Използваният метод на изчисление позволява да се определи действителната загуба на земеделския стопанин за дадена година.

Не се внасят публични финансови средства в първоначалния капитал.

▼B

4. По отношение на болестите по животните финансово обезщетение по член 36, параграф 1, буква б) може да се предостави във връзка с болестите, посочени в списъка на болести по животните, съставен от Световната организация за здравеопазване на животните, или в приложението към Решение 2009/470/ЕО.

5. Помощите се ограничават до максималния размер, определен в приложение II.

Държавите членки могат да ограничат разходите, които отговарят на условията за финансова помощ, като приложат:

а) тавани за всеки фонд;

б) подходящи единични тавани.

Член 39

Инструмент за стабилизиране на доходите

1. Подпомагането по член 36, параграф 1, буква в) се отпуска само при условие че спадът в доходите надхвърля 30 % от средногодишния доход на отделния земеделски стопанин за предшестващия тригодишен период или от усреднената сума за три години на база предшестващия петгодишен период, като се изключват най-високият и най-ниският показател. За целите на член 36, параграф 1, буква в) под доход се разбира сумата на приходите, които земеделският стопанин получава от пазара, включително всички форми на публично подпомагане, намалена с разходите за производствени ресурси. Плащанията за земеделски стопани от взаимоспомагателни фондове компенсират по-малко от 70 % от загубата на доходи през годината, в която производителят има право да получава помощта.

2. За да отговаря на условията за подпомагане, съответният взаимоспомагателен фонд:

а) е акредитиран от компетентния орган в съответствие с националното право;

б) осъществява прозрачна политика по отношение на плащанията във фонда и тегленията от фонда;

в) има ясни правила за определяне на отговорностите за всички възникнали задължения.

3. Държавите членки определят правилата за създаване и управление на взаимоспомагателните фондове, по-специално за отпускане на компенсаторни плащания на земеделските стопани в случай на криза или за управлението и мониторинга на спазването на тези правила. Държавите членки правят необходимото разпоредбите на фондовете да предвиждат санкции в случай на небрежност от страна на земеделския стопанин.

4. Финансовите вноски, посочени в член 36, параграф 1, буква в), могат да се отнасят единствено до:

а) административните разходи за създаване на взаимоспомагателния фонд, разпределени така, че да намаляват прогресивно за срок от максимум три години;

б) сумите, изплатени от взаимоспомагателния фонд като финансова компенсация на земеделските стопани. Освен това, финансовите вноски могат да се отнасят до лихвата по търговските заеми, взети от взаимоспомагателния фонд с цел изплащане на финансова компенсация на земеделските стопани в случай на криза. Не се внасят публични финансови средства в първоначалния капитал.

▼B

5. Помощите се ограничават до максималната сума, определена в приложение II.

Член 40

Финансиране на допълнителни национални директни плащания за Хърватия

1. Помощ може да се отпуска на земеделски стопани, отговарящи на изискванията за допълнителни национални директни плащания по член 19 от Регламент (ЕС) № 1307/2013. Условията, определени в този член, се прилагат също така към помощта, която ще се отпуска по настоящия член.

2. Помощта, предоставена на земеделски стопанин за 2014 г., 2015 г. и 2016 г., не надвишава разликата между:

а) размера на директните плащания, приложим в Хърватия за съответната година в съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, както и

б) 45 % от съответния размер на директните плащания, приложим от 2022 г.

3. Приносът на Съюза към помощта, отпусната по настоящия член в Хърватия по отношение на 2014 г., 2015 г. и 2016 г., не надвишава 20 % съответния общ годишен размер на отпусканите ѝ средства от ЕЗФРСР.

4. Делът на приноса от ЕЗФРСР за допълнения към директните плащания не надвишава 80 %.

Член 41

Правила относно прилагането на мерките

Комисията приема актове за изпълнение, с които се определят правила относно прилагането на мерките в настоящия раздел във връзка с:

а) процедурите за подбор на органите и структурите, предлагащи консултантски услуги в областта на селското и горското стопанство, услуги по управление на стопанства или услуги по заместване в стопанства, и процедурите за намаляването на помощта в обхвата на мярката за консултантски услуги, посочена в член 15;

б) оценката от страна на държавите членки за напредъка по бизнес плана, вариантите на плащане, както и условията за достъп до други мерки за млади земеделски стопани в рамките на мярката за развитие на стопанствата и предприятията по член 19;

в) преобразуването в мерни единици, различни от използваните в приложение II, и ставките за преобразуване на животните в животински единици съгласно мерките, посочени в членове 28, 29, 33 и 34;

г) възможността за използване на стандартни предположения за допълнителни разходи и пропуснати доходи в обхвата на мерките по членове 28—31, 334 и 35 и критерии за изчисляването им;

▼B

д) изчисляването на размера на подпомагането в случаите, когато дадена операция отговаря на условията за отпускане на помощ по повече от една мярка.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 84.

LEADER

Член 42

Местни групи за действие в рамките на LEADER

1. В допълнение към задачите, посочени в член 34 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, местните групи за действие могат да извършват и допълнителни задачи, които са им делегирани от управителния орган и/или от разплащателната агенция.

2. Ако такава възможност е предвидена в програмата за развитие на селските райони, местните групи за действие могат да поискат авансово плащане от компетентната разплащателна агенция. Размерът на авансовите плащания не надвишава 50 % от общественото подпомагане, свързано с текущите разходи и разходите за възстановяване.

Член 43

Стартов пакет в рамките на LEADER

Подпомагането за местно развитие по линия на LEADER може да включва и стартов пакет в рамките на LEADER за местните общности, които не са прилагали LEADER през програмния период 2007—2013 г. Стартовият пакет в рамките на LEADER се състои от подпомагане за изграждане на капацитет и малки пилотни проекти. Подпомагането по линия на стартовия пакет в рамките на LEADER не зависи от представянето на стратегия за местно развитие в рамките на LEADER.

Член 44

Дейности за сътрудничество в рамките на LEADER

1. Помощта по член 35, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 се предоставя на:

а) проекти за сътрудничество в рамките на една държава членка (междутериториално сътрудничество) или проекти за сътрудничество между територии в няколко държави членки или с територии в трети държави (транснационално сътрудничество).

б) техническа помощ за подготвителни дейности по проекти за междутериториално и транснационално сътрудничество, при условие че местните групи за действие могат да демонстрират, че те предвиждат изпълнението на конкретен проект.

2. Освен местни групи за действие, партньорите на местна група за действие по ЕЗФРСР могат да бъдат:

а) група от местни публични и частни партньори на територията на селски район, която изпълнява стратегия за местно развитие във или извън Съюза;

б) група от местни публични и частни партньори на територията на неселски район, която изпълнява стратегия за местно развитие.

▼B

3. В случаите, когато проектите за сътрудничество не са избрани от местни групи за действие, държавите членки въвеждат система за текущо кандидатстване.

Те оповестяват националните или регионалните административни процедури относно подбора на проекти за транснационално сътрудничество и списък на допустимите разходи най-късно две години след датата на одобрение на техните програми за развитие на селските райони.

Одобрението на проектите за сътрудничество от компетентния орган се извършва не по-късно от четири месеца след датата на подаване на кандидатурата за проекта.

4. Държавите членки информират Комисията за одобрените проекти за транснационално сътрудничество.

ГЛАВА II

Общи разпоредби за някои мерки

Член 45

Инвестиции

1. За да отговарят на условията за помощ от ЕЗФРСР инвестиционните операции се предхождат от оценка на очакваното въздействие върху околната среда в съответствие със специфичната за този вид инвестиции правна уредба, когато инвестицията е вероятно да има отрицателни последици за околната среда.

2. Разходите, отговарящи на условията за помощ от ЕЗФРСР, се свеждат до:

а) изграждането, придобиването, включително отпускането на лизинг, или подобренията на недвижимо имущество;

б) закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване, до пазарната цена на актива;

в) общи разходи, свързани с разноските по букви а) и б), например хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за техническа осъществимост. Проучванията за техническа осъществимост продължават да бъдат разход, който отговаря на условията, дори когато на база на техните резултати не се правят разходи по букви а) и б);

г) следните нематериални инвестиции: придобиването или развитието на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права, търговски марки;

д) разходите по изготвяне на планове за управление на горите или еквивалентни на тях инструменти.

3. В случая на селскостопански инвестиции, не се признават за отговарящи на условията за инвестиционно подпомагане закупуването на права за производство на селскостопанска продукция, права на плащане, животни, едногодишни растения и тяхното засаждане. В случай обаче на възстановяването на селскостопански производствен потенциал, претърпял щети в резултат на природни бедствия или катастрофични събития, в съответствие с член 18, параграф 1, буква б), разходите за закупуване на животни могат да бъдат допустими разходи.

▼B

4. Бенефициерите на помощ, свързана с инвестиции, могат да поискат авансово плащане до 50 % от публичната помощ, свързана с инвестицията, от компетентните разплащателни агенции, ако тази възможност е включена в програмата за развитие на селските райони.

5. Работен капитал, който допълва нова инвестиция в сектора на селското или горското стопанство и е свързан с нея и за който се получава подпомагане от ЕЗФРСР посредством финансов инструмент, установен в съответствие с член 37 от Регламент № (ЕС) 1303/2013, може да бъде допустим разход. Такива допустимите разходи не надхвърлят 30 % от общия размер на допустимите разходи за инвестицията. Съответното искане се обосновава надлежно.

6. За да се вземат предвид специфичните особености на конкретен вид инвестиция, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 за определяне на условията, при които други разходи, свързани с договори за лизинг и използвано оборудване могат да се считат за допустими разходи, и за определянето на видовете инфраструктура за енергия от възобновяеми източници, които са допустими за подпомагане.

Член 46

Инвестиции в напояване

1. Без да се засяга член 45 от настоящия регламент, в случай на напояване на нови и съществуващи напоявани площи само инвестиции, които отговарят на условията в настоящия член, се считат за допустими разходи.

2. Плановете за управление на речните басейни съгласно изискванията на Рамковата директива за водите се представят на Комисията за цялата площ, за която ще се прави инвестицията, както и за всички други площи, където инвестицията може да засегне околната среда. Мерките, които ще се прилагат в рамките на план за управление на речните басейни в съответствие с член 11 от Рамковата директива за водите и които ще са от значение за селскостопанския сектор, се посочват в съответната програма от мерки.

3. Системата за измерване на потреблението на вода на равнището на подпомаганата инвестиция е въведена или трябва да се въведе като част от инвестицията.

4. Когато инвестиция е в подобрение на съществуващите напоителни инсталации или в елемент от напоителната инфраструктура, тя е допустима единствено, ако е била оценена предварително като осигуряваща потенциална икономия на вода най-малко между 5 % и 25 % съгласно техническите параметри на съществуващата инсталация или инфраструктура.

Ако инвестицията засяга басейни от подпочвени или повърхностни води, чието състояние попада в категория по-ниска от „добро състояние“ в съответния план за управление на речния басейн поради съображения, свързани с количеството на водите.

а) инвестицията гарантира ефективно намаление на консумацията на вода на ниво инвестиция, което да възлиза на най-малко 50 % от потенциалната икономия на вода, осигурена от инвестицията;

▼B

б) в случай на инвестиция в едно земеделско стопанство, тя също води до намаляване на общото потребление на вода на стопанството, възлизащо на най-малко 50 % от потенциалната икономия на вода, осигурена на ниво инвестиция. Общото потребление на вода на стопанството включва водата, продадена от стопанството.

Никое от условията в параграф 4 не се отнася до инвестиция в съществуващо съоръжение, която засяга единствено енергийната ефективност, нито до инвестиция за създаване на резервоар, нито до инвестиция в използване на рециклирана вода, която не засяга басейн от подпочвени или повърхностни води.

5. Инвестиция, която води до нетно увеличение на напояваната площ, засягаща басейн от подпочвени или повърхностни води, е допустима само ако:

а) състоянието на водния басейн не попада в категория по-ниска от „добро състояние“ в съответния план за управление на речния басейн поради съображения, свързани с количеството на водите; и

б) анализ на околната среда сочи, че инвестициите няма да доведат до значително отрицателно въздействие върху околната среда; подобен анализ на въздействието върху околната среда или се извършва, или се одобрява от компетентния орган и може да се отнася и до групи стопанства.

Площи, които не се напояват, но в които в близкото минало е действала напоителна инсталация, което трябва да се установи и обоснове в програмата, могат да се считат за напоявани площи за целите на определяне на нетното увеличение на напояваната площ.

6. Чрез дерогация от параграф 5, буква а), инвестиция, която води до нетно увеличение на напояваната площ, може все пак да бъде допустима при условие че:

а) инвестицията е съчетана с инвестиция в съществуваща напоителна инсталация или елемент от напоителната инфраструктура, която по предварителна оценка осигурява потенциална икономия на вода най-малко между 5 % и 25 % съгласно техническите параметри на съществуващата инсталация или инфраструктура, и

б) инвестицията гарантира ефективно намаление на потреблението на вода на ниво инвестиция като цяло, което възлиза най-малко на 50 % от потенциалната икономия на вода, осигурена от инвестицията в съществуващата напоителна инсталация или елемент от инфраструктура.

Освен това чрез дерогация условието по параграф 5, буква а) не се прилага за инвестиции в изграждането на нови напоителни инсталации, снабдявани с вода от съществуващ резервоар, одобрен от компетентните органи преди 31 октомври 2013 г., ако са спазени следните изисквания:

— въпросният резервоар е включен в съответния план за управление на речния басейн и подлежи на контролния режим, посочен в член 11, параграф 3, буква д) от Рамковата директива за водите;

— на 31 октомври 2013 г. са били в сила или максимална граница на общото водочерпене от резервоара или минимално изисквано равнище за потока във водните басейни, засегнати от резервоара;

▼B

— тази максимална граница или това минимално изисквано равнище за потока отговарят на условията, посочени в член 4 от Рамковата директива за водите, и

— въпросната инвестиция не води до водочерпене над максималната граница, която е била в сила на 31 октомври 2013 г., нито до намаляване на равнището на потока в засегнатите водни басейни под минималното изисквано равнище, което е било в сила на 31 октомври 2013 г.

Член 47

Правила за плащания на площ

1. Броят на хектарите, за които се прилага задължение съгласно членове 28, 29 и 34, може да варира от година на година, когато:

а) тази възможност е предвидена в програмата за развитие на селските райони;

б) въпросният ангажимент не се прилага за фиксирани парцели; и

в) постигането на целта на ангажимента не е застрашено.

2. Когато цялата земя, за която се отнася ангажиментът, или част от нея, или цялото стопанство се прехвърля на друго лице през периода, за който е валиден посоченият ангажимент, ангажиментът или част от него, съответстваща на прехвърлената земя, може да бъде поет от това друго лице за остатъка от периода или да отпадне и не се изисква възстановяване на средства по отношение на периода, през който ангажиментът се е изпълнявал.

3. Когато бенефициерът не е в състояние да продължи да спазва поетите ангажименти поради преразпределяне на стопанството или на част от него или поради включването му в публични мерки за комасация на земята или в мерки за комасация на земята, одобрени от компетентните публични органи, държавите членки предприемат необходимите мерки, за да осигурят възможност за адаптиране на ангажиментите към новото положение на стопанството. Когато подобно адаптиране е невъзможно, ангажиментът отпада и не се изисква възстановяване на средства по отношение на периода, през който ангажиментът се е изпълнявал.

4. Възстановяване на получената помощ не се изисква в случаите на форсмажорни и извънредни обстоятелства, както са определени в член 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

5. Параграф 2 по отношение на случаите на прехвърляне на цялото стопанство и параграф 4 се прилагат и за задълженията съгласно член 33.

6. С цел осигуряване на ефективното изпълнение на мерките, свързани с площ, и защитаване на финансовите интереси на Съюза, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 за определяне на приложимите условия за преобразуване или коригиране на ангажиментите съгласно мерките по членове 28, 29, 33 и 34 и определянето на други случаи, в които не се изисква възстановяване на помощта.

▼B

Член 48

Клауза за преразглеждане

Клауза за преразглеждане се предвижда за операции, предприети съгласно членове 28, 29, 33 и 34, за да се гарантира тяхното коригиране в случай на изменение на съответните задължителни стандарти, изисквания или задължения, посочени в тези членове, които поетите задължения надхвърлят. Клаузата за преразглеждане обхваща също така корекциите, необходими с цел избягване на двойното финансиране на практиките, посочени в член 43 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, в случай на изменение на тези практики.

Операциите, предприети съгласно членове 28, 29, 33 и 34, които продължават след текущия програмен период, съдържат клауза за преразглеждане, за да могат да се приспособят към правната рамка на следващия програмен период.

Ако тези корекции не бъдат приети от бенефициера, ангажиментът отпада и не се изисква възстановяване на средства по отношение на периода, през който ангажиментът се е изпълнявал.

Член 49

Подбор на операции

1. Без да се засягат разпоредбите на член 30, параграф 3, буква г) от Регламент (ЕС) № 1303/2013, управляващият орган на програмата за развитие на селските райони определя критерии за подбор на операции след консултация с комитета за мониторинг. Критериите за подбор имат за цел да гарантират еднакво третиране на кандидатите, по-добро използване на финансовите ресурси и насочване на мерките в съответствие с приоритетите на Съюза за развитие на селските райони. При определяне и прилагане на критериите за подбор се взема под внимание принципът на пропорционалност във връзка с мащаба на операцията.

2. Органът на държавата членка, който отговаря за подбора на операциите, гарантира, че с изключение на операциите по членове 28—31, 33—34 и 36—39, всички операции се избират в съответствие с посочените в параграф 1 критерии за подбор и по прозрачна и добре документирана процедура.

3. Когато е целесъобразно, бенефициерите могат да бъдат избирани въз основа на покани за представяне на предложения при специални критерии за икономическа и екологична ефективност.

Член 50

Определяне на селски район

За целите на настоящия регламент управляващият орган определя понятието „селски район“ на равнище програма. Държавите членки могат да приемат такова определение за мярка или вид операция, ако е надлежно обосновано.

▼B

ГЛАВА III

Техническа помощ и изграждане на мрежи

Член 51

Финансиране на техническа помощ

1. В съответствие с член 6 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 ЕЗФРСР може да използва до 0,25 % от годишните си средства за финансиране на задачите, посочени в член 58 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, включително разходи за изграждането и обслужването на Европейската мрежа за развитие на селските райони, посочена в член 52, и мрежата за ЕПИ, посочена в член 53, по инициатива на Комисията и/или от нейно име.

ЕЗФРСР може също така да финансира действия, предвидени в член 41, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1151/2012 г. на Европейския парламент и на Съвета ([1]) във връзка с указанията и символите на схемите за качество на Съюза.

Тези действия се извършват в съответствие с член 58 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([2]) и всички други разпоредби от този регламент и правилата за прилагането му, които са приложими към тази форма на изпълнение на бюджета.

2. По инициатива на държавите членки до 4 % от общите средства на всяка програма за развитие на селските райони могат да се отделят за задачите, посочени в член 59 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, както и за разходите, свързани с подготвителни дейности за определяне на райони с природни или други специфични ограничения, посочени в член 32.

Разходи, свързани със сертифициращия орган, посочен в член 9 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, не са допустими съгласно настоящия параграф.

В рамките на този лимит от 4 % се заделя сума за създаване и обслужване на националната мрежа за селските райони, посочена в член 54.

3. При програми за развитие на селските райони, които обхващат както по-слабо развити региони, така и други райони, процентното участие на ЕЗФРСР за техническа помощ, посочено в член 59, параграф 3, може да се определи, като се вземе предвид преобладаващият вид райони като брой в програмата.

Член 52

Европейска мрежа за развитие на селските райони

1. Създава се Европейска мрежа за развитие на селските райони с цел свързване на националните мрежи, организации и администрации, които работят в областта на развитието на селските райони на равнище ЕС в съответствие с член 51, параграф 1.

([1]) Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни (ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 1).

([2]) Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

▼B

2. Изграждането на мрежа чрез Европейската мрежа за развитие на селските райони има за цел:

а) да засили участието в развитието на селските райони на всички заинтересовани страни, и по-специално тези в областта на селското и горското стопанство, както и на други страни, заинтересовани от развитие на селските райони;

б) да подобри качеството на програмите за развитие на селските райони;

в) да играе роля при информирането на широката общественост за ползите от политика за развитие на селските райони.

г) да подпомага оценяването на програмите за развитие на селските райони.

3. Задачите на мрежата са както следва:

а) да събира, анализира и разпространява информация за действия в областта на развитието на селските райони;

б) да оказва помощ при процесите на оценяване и при събирането и управлението на данни;

в) да събира, обобщава и разпространява в рамките на Съюза добрите практики за развитие на селските райони, включително относно методиките и инструментите за оценка;

г) да установява и ръководи тематични групи и/или семинари с цел улесняване на обмена на експертни знания и оказване на помощ при изпълнението, мониторинга и по-нататъшното разработване на политиката за развитие на селските райони;

д) да предоставя информация за развитието в селските райони на Съюза и в трети държави;

е) да организира срещи и семинари в рамките на Съюза за работещите активно в областта на развитието на селските райони;

ж) да подпомага националните мрежи и инициативите за транснационално сътрудничество и обмена на опит относно действия в областта на развитието на селските райони с мрежи в трети държави;

з) специално за местните групи за действие:

i) да създава полезни взаимодействия с дейности, извършвани на национално или регионално равнище или и на двете равнища, от съответните мрежи по отношение на действия за изграждане на капацитет и обмен на опит; и

ii) да сътрудничи с органите за изграждане на мрежи и органите за техническа помощ за местното развитие, създадени от ЕФРР, ЕСФ и ЕФМДР, по отношение на техните действия за местно развитие и транснационално сътрудничество.

4. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на организационната структура и дейност на Европейската мрежа за развитие на селските райони. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 84.

▼B

Член 53

Мрежа за Европейско партньорство за иновации

1. Създава се мрежа за ЕПИ за подпомагане на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост, посочено в член 55, в съответствие с член 51, параграф 1. Тя дава възможност за свързване в мрежа на оперативни групи, консултантски услуги и изследователи.

2. Целите на мрежата за ЕПИ са:

а) да улесни обмена на експертни знания и добри практики;

б) да създава диалог между земеделските стопани и научноизследователската общност и да улесни включването на всички заинтересовани страни в процеса на обмен на знания.

3. Задачите на мрежата за ЕПИ са, както следва:

а) да изпълнява ролята на информационно бюро и да предоставя информация на ключови участници относно ЕПИ;

б) да насърчава създаването на оперативни групи и да предоставя информация относно възможностите, предоставяни от политиките на Съюза;

в) да улеснява разработването на клъстерни инициативи и пилотни или демонстрационни проекти, които могат, наред с другото, да се отнасят до следното:

i) повишаване на селскостопанската производителност, икономическата жизнеспособност, устойчивостта, продукцията и ефективното използване на ресурсите;

ii) иновации в подкрепа на биоикономиката;

iii) биологичното разнообразие, екосистемните услуги, функционалността на почвите и устойчивото управление на водите;

iv) иновативни продукти и услуги за интегрираната верига на доставки;

v) откриване на нови пазарни възможности и възможности за разработване на нови продукти за първичните производители;

vi) качество на храните, безопасност на храните и здравословно хранене;

vii) намаляване на загубите след прибиране на реколтата и разхищаването на храни.

г) да събира и разпространява информация в областта на ЕПИ, включително резултати от изследвания и нови технологии за иновациите и обмен на знания, включително обмен в областта на иновациите с трети държави.

4. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на организационната структура и дейност на мрежата за ЕПИ чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 84.

▼B

Член 54

Национална мрежа на селските райони

1. Всяка държава членка създава национална мрежа на селските райони, която обединява всички организации и административни органи, работещи в областта на развитието на селските райони. Партньорството, посочено в член 5 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, също е част от националната мрежа за селските райони.

Държави членки с регионални програми могат да представят за одобрение специфични програми за създаването и обслужването на техните национални мрежи на селските райони.

2. Свързването в мрежа чрез националната мрежа на селските райони има за цел:

а) да повиши участието на заинтересованите страни в развитието на селските райони;

б) да постигне по-високо качество при изпълнението на програмите за развитие на селските райони;

в) да информира широката общественост и потенциалните бенефициери за политиката за развитие на селските райони и възможностите за финансиране;

г) да насърчава иновациите в селското стопанство, производството на храни, горското стопанство и селските райони.

3. Подкрепата от ЕЗФРСР по член 51, параграф 3 се използва:

а) за създаване на необходимите структури за осъществяване на работата на мрежата;

б) за изготвянето и изпълнението на план за действие, който обхваща най-малко следното:

i) дейности във връзка със събирането на примери за проекти, обхващащи всички приоритети на програмите за развитие на селските райони;

ii) дейности във връзка с улесняването на тематичния и аналитичен обмен между заинтересованите страни в развитието на селските райони, споделяне и разпространение на резултатите;

iii) дейности във връзка с предоставянето на обучение и за изграждане на мрежа за местните групи за действие и поконкретно техническа помощ за междутериториално и транснационално сътрудничество, улесняване на сътрудничеството сред местни групи за действие и търсенето на партньори за посочената в член 35 мярка;

iv) дейности във връзка с изграждане на мрежа за консултанти и услуги за подкрепа на иновациите;

v) дейности във връзка със споделянето и разпространяването на резултатите от мониторинга и оценката;

vi) комуникационен план, включващ популяризиране и информация относно програмата за развитие на селските райони, съгласуван с управляващите органи, и информационни и комуникационни дейности, насочени към широката общественост;

vii) дейности във връзка с участие и принос към Европейската мрежа за развитие на селските райони.

▼B

4. Комисията приема актове за изпълнение за установяване на правила за създаването и обслужването на национални мрежи за селските райони и за съдържанието на посочените в параграф 1 специфични програми. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 84.

ДЯЛ IV

ЕПИ ЗА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ И УСТОЙЧИВОСТ

Член 55

Цели

1. Целите на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост са:

а) насърчаване на икономически жизнеспособен, продуктивен, конкурентоспособен, съобразен с климата и устойчив на неговото изменение селскостопански и горски сектор с ниски емисии на въглероден диоксид, които използват ресурсите ефективно, осигуряват напредък към агроекологични системи за производство и работят в хармония с основните природни ресурси, от които зависи селскостопанската и горската дейност;

б) подпомагане на редовното и устойчиво снабдяване с храна, фуражи и биоматериали, включително съществуващи и нови типове;

в) подобряване на процесите за опазване на околната среда, смекчаване и адаптиране към последиците от изменението на климата;

г) изграждане на мостове между най-новите изследователски знания и технологии и земеделските стопани, лица, стопанисващи горски стопанства, селски общности, предприятия, НПО и консултантски услуги.

2. ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост се стреми да постигне своите цели чрез:

а) създаване на добавена стойност чрез по-добро свързване на научноизследователската дейност и селскостопанската практика и насърчаване на по-широкото използване на наличните иновационни мерки;

б) насърчаване на по-бързо и по-широкообхватно прилагане на иновативните решения в практиката;

в) информиране на научната общност относно нуждите от изследвания в полза на селскостопанската практика.

3. ЕЗФРСР допринася за целите на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост, като в съответствие с член 35 подпомага оперативните групи на ЕПИ, посочени в член 56, и мрежата за ЕПИ, посочена в член 53.

Член 56

Оперативни групи

1. Оперативните групи на ЕПИ съставляват част от ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост. Те се създават от заинтересовани страни като земеделски стопани, изследователи, консултанти и предприятия, които са заети в сектора на селското стопанство и храните и които имат отношение към постигането на целите на ЕПИ.

▼B

2. Оперативните групи на ЕПИ определят вътрешни процедури, с които се осигурява прозрачността на тяхната дейност и вземане на решение, и се избягват ситуации на конфликт на интереси.

3. В рамките на своите програми държавите членки решават до каква степен ще подпомагат оперативните групи.

Член 57

Задачи на оперативните групи

1. Оперативните групи на ЕПИ съставят план, който съдържа следното:

а) описание на иновативния проект, който ще се разработва, изпитва, адаптира или изпълнява;

б) описание на очакваните резултати и приноса към целта на ЕПИ за повишаване на производителността и устойчиво управление на ресурсите.

2. При изпълнението на своите иновативни проекти оперативните групи:

а) вземат решения за разработването и изпълнението на иновативни действия; и

б) изпълняват иновативни действия чрез мерки, финансирани посредством програми за развитие на селските райони.

3. Оперативните групи разпространяват резултатите от своите проекти по-специално чрез мрежата за ЕПИ.

ДЯЛ V

ФИНАНСОВИ РАЗПОРЕДБИ

Член 58

Ресурси и тяхното разпределение

1. Без да се засягат параграфи 5, 6 и 7 от настоящия член, общият размер на помощта от Съюза за развитие на селските райони съгласно настоящия регламент за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г. е 84 936 милиона евро по цени от 2011 г., в съответствие с многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г.

2. 0,25 % от ресурсите по параграф 1 се заделят за техническа помощ за Комисията съгласно член 51, параграф 1.

3. За целите на тяхното програмиране и последващото въвеждане в общия бюджет на Съюза сумите по параграф 1 се индексират с 2 % годишно.

4. Годишната разбивка по държави членки на сумите по параграф 1, след като се приспадне сумата по параграф 2, се съдържа в приложение I.

▼B

5. Средствата, предоставени от дадена държава членка съгласно член 14, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, се приспадат от сумите, разпределени за тази държава членка в съответствие с параграф 4.

▼M1

6. Средствата, прехвърлени на ЕЗФРСР в изпълнение на член 136а, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 73/2009 и член 7, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, и средствата, прехвърлени на ЕЗФРСР в изпълнение на членове 10б, 136 и 136б от Регламент (ЕО) № 73/2009 по отношение на календарните 2013 г. и 2014 г., се включват също в годишната разбивка, посочена в параграф 4 от настоящия член.

▼B

7. За да се вземат предвид новостите, свързани с посочената в параграф 4 годишна разбивка, включително посочените в параграфи 5 и 6 прехвърляния, да се направят технически корекции без промяна в общите разпределени суми или да се вземат предвид други промени, предвидени в законодателни актове след приемането на настоящия регламент, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83, с цел преразглеждане на определените в приложение I тавани.

8. За целите на разпределяне на резерва за изпълнение, посочен в член 22, параграфи 3 и 4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 наличните целеви приходи, събрани съгласно член 43 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 за ЕЗФРСР, се прибавят към сумите, посочени в член 20 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Тези налични целеви приходи се разпределят между държавите членки пропорционално на дела им в общата сума на подпомагането по ЕЗФРСР.

Член 59

Участие на фонда

1. В решението за одобряване на програма за развитие на селските райони се определя максималното участие на ЕЗФРСР в програмата. При необходимост в решението ясно се посочват бюджетните кредити, разпределени на по-слабо развитите региони.

2. Участието на ЕЗФРСР се изчислява въз основа на размера на допустимия публичен разход.

3. В програмите за развитие на селските райони се определя едно-единствено процентно участие на ЕЗФРСР, приложимо за всички мерки. По целесъобразност се определя отделно процентно участие на ЕЗФРСР за по-слабо развитите региони, за най-отдалечените региони и за малките острови в Егейско море по смисъла на Регламент (ЕИО) № 2019/93, както и за регионите в преход. Максималното процентно участие на ЕЗФРСР е:

а) 85 % от допустимия публичен разход в по-слабо развитите региони, най-отдалечените региони и малките острови в Егейско море по смисъла на Регламент (ЕИО) № 2019/93;

б) 75 % от допустимите публични разходи за всички региони, в които за периода 2007—2013 г. БВП на глава от населението е бил под 75 % от средната стойност за ЕС-25 за референтния период, но в които БВП на глава от населението е над 75 % от средната стойност за ЕС-27;

▼B

в) 63 % от допустимите публични разходи за регионите в преход, различни от регионите, посочени в буква б) от настоящия параграф;

г) 53 % от допустимия публичен разход в другите райони.

Минималното процентно участие на ЕЗФРСР е 20 %.

4. Чрез дерогация от параграф 3 максималното процентно участие на ЕЗФРСР е:

а) 80 % за мерките, посочени в членове 14, 27 и 35, за местното развитие в рамките на LEADER, посочено в член 32 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, и за операции по член 19, параграф 1, буква а), подточка i). Този процент може да се увеличи до най-много 90 % за програмите на по-слабо развитите региони, най-отдалечените региони, за малките острови в Егейско море по смисъла на Регламент (ЕИО) № 2019/93, както и за регионите в преход, посочени в параграф 3, букви б) и в);

б) 75 % за операции, допринасящи за целите, свързани с околната среда и смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към него съгласно член 17, член 21, параграф 1, букви а) и б), членове 28, 29, 30, 31 и 34.

в) 100 % от финансовите инструменти на равнището на Съюза, посочени в член 38, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

г) процентът на участие, който се прилага за въпросната мярка, увеличен с допълнителни 10 процентни пункта за участие във финансови инструменти, посочени в член 38, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

д) 100 % за операции, финансирани от средства, прехвърлени към ЕЗФРСР в изпълнение на член 7, параграф 2 и член 14, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

▼M1

е) 100 % за сума от 100 милиона евро, по цени от 2011 г., разпределена за Ирландия, за сума от 500 милиона евро, по цени от 2011 г., разпределена за Португалия, и за сума от 7 милиона евро, по цени от 2011 г., разпределена за Кипър, при условие че тези държави членки получават финансова помощ в съответствие с членове 136 и 143 от ДФЕС към 1 януари 2014 г. или след това, до 2016 г., когато прилагането на тази разпоредба ще бъде подложено на нова оценка.

▼B

ж) За държавите членки, които към 1 януари 2014 г. или след това получават финансова помощ в съответствие с членове 136 и 143 от ДФЕС, процентното участие на ЕЗФРСР, произтичащо от прилагането на член 24, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, може да бъде увеличено най-много с допълнителни 10 процентни пункта до общ максимален размер до 95 %, за разходите, които тези държави членки трябва да изплатят през първите две години от изпълнението на програмата за развитие на селските райони. Процентното участие на ЕЗФРСР, което би било приложимо без настоящата дерогация, обаче трябва да се спазва за всички публични разходи, извършени по време на програмния период.

5. Най-малко 5 %, а за Хърватия 2,5 %, от общия размер на участието на ЕЗФРСР в програмата за развитие на селските райони е запазен за LEADER.

▼B

6. Поне 30 % от участието на ЕЗФРСР в програмата за развитие на селските райони е запазено за мерки по следните членове: член 17 за инвестиции, свързани с околната среда и климата; членове 21, 28, 29 и 30, с изключение на плащанията, свързани с Рамковата директива за водите; и членове 31, 32 и 34.

Първата алинея не се прилага по отношение на най-отдалечените региони и на отвъдморските територии на държавите членки.

7. Ако държава членка представи едновременно национална програма и пакет от няколко регионални програми, параграфи 5 и 6 не се прилага по отношение на националната програма. Приносът на ЕЗФРСР в националната програма се взема предвид за целите на изчисляването на процента, посочен в параграфи 5 и 6, за всяка регионална програма пропорционално на дела на регионалната програма в отпуснатата обща национална сума.

8. Разход, съфинансиран от ЕЗФРСР, не може да бъде съфинансиран с участие на структурните фондове, Кохезионния фонд или друг финансов инструмент на Съюза.

9. Публичният разход за помощ на предприятия съответства на ограниченията за помощи, определени относно държавната помощ, освен ако в настоящия регламент се предвижда друго.

Член 60

Допустимост на разходите

1. Чрез дерогация от член 65, параграф 9 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, в случай на извънредни мерки поради природни бедствия в програмите за развитие на селските райони може да се предвиди разходите, свързани с промени в програмата, да се считат за допустими от датата на настъпване на природното бедствие.

2. Разходите са допустими за финансиране от ЕЗФРСР само когато са направени за операции, одобрени от управляващия орган на съответната програма, или за дейности, за които той отговаря, съобразно критериите за подбор, определени в член 49.

С изключение на общите разходи, определени в член 45, параграф 2, буква в), във връзка с инвестиционни операции по мерки, попадащи в обхвата на член 42 от ДФЕС, за допустими се считат само разходи, които са направени след подаването на заявление до компетентния орган.

Държавите членки могат да предвидят в своите програми за допустими да се считат само разходи, които са извършени след като заявлението за помощ е одобрено от компетентния орган.

3. Параграфи 1 и 2 не се прилагат за член 51, параграфи 1 и 2.

4. Плащанията от бенефициери се подкрепят с фактури и документи, които доказват извършването на плащане. Когато това не е възможно, плащанията се подкрепят с документи с еквивалентна доказателствена стойност, с изключение на формите на подпомагане по член 67, параграф 1, букви б), в) и г) от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

▼B

Член 61

Допустими разходи

1. Когато текущи разходи се покриват от помощта съгласно настоящия регламент, следните видове разходи са допустими:

а) оперативни разходи;

б) разходи за персонал;

в) разходи за обучение;

г) разходи за връзки с обществеността;

д) финансови разходи;

е) разходи за изграждане на мрежа.

2. Проучванията са допустим разход, когато са свързани с конкретна операция по програмата или специфичните цели и задачи на програмата.

3. Непарични вноски под формата на предоставяне на труд, стоки, услуги, земя и недвижима собственост, за които не е извършено плащане, подкрепено с фактури или документи с еквивалентна доказателствена стойност, могат да бъдат допустими за подпомагане, ако са изпълнени условията на член 69 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Член 62

Доказуемост и възможност за контролиране на мерките

1. Държавите членки гарантират, че всички мерки за развитие на селските райони, които те възнамеряват да прилагат, са доказуеми и позволяват извършване на контрол. За тази цел управляващият орган и разплащателната агенция на всяка програма за развитие на селските райони дават предварителна оценка на възможностите за проверка и контрол на мерките, които ще бъдат включени в програмата за развитие на селските райони. Управляващият орган и разплащателната агенция също така извършват оценка на възможността за доказуемост и контролиране на мерките по време на изпълнението на програмата за развитие на селските райони. В предварителната оценка и оценката по време на периода на изпълнение се вземат предвид резултатите от контрола през предходния и текущия програмен период. Ако в оценката бъде заключено, че не са спазени изискванията за доказуемост и възможност за контролиране, въпросните мерки се коригират по съответния начин.

2. Когато помощта се отпуска въз основа на стандартни разходи или допълнителни разходи и пропуснати доходи, държавите членки гарантират, че съответните изчисления са адекватни и точни, както и че са направени въз основа на метода за коректно, справедливо и доказуемо изчисление. За тази цел орган, който е функционално независим от органите, отговарящи за изпълнението на програмата, и който притежава подходящите експертни знания, прави изчисленията или потвърждава адекватността и точността на изчисленията. В програмата за развитие на селските райони се включва удостоверение, потвърждаващо адекватността и точността на изчисленията.

▼B

Член 63

Авансови плащания

1. Авансовите плащания се подчиняват на условието за предоставяне на банкова гаранция или еквивалентна гаранция, съответстваща на 100 % от размера на авансовото плащане. По отношение на публичноправните бенефициери, авансовите суми се изплащат на общини, регионални органи и техни сдружения, както и на публичноправни субекти.

Инструмент, предоставен като гаранция от публичноправен орган, се счита за еквивалентен на гаранцията, посочена в първата алинея, при условие че органът се задължава да плати сумата, покрита от тази гаранция, ако не се установи право за получаване на изплатения аванс.

2. Гаранцията може да бъде освободена, когато компетентната разплащателна агенция установи, че размерът на реалния разход, който съответства на публичната помощ, свързана с операцията, надхвърля размера на авансовото плащане.

ДЯЛ VI

УПРАВЛЕНИЕ, КОНТРОЛ И ПУБЛИЧНОСТ

Член 64

Отговорности на Комисията

С оглед да осигури добро финансово управление в съответствие с изискванията на член 317 от ДФЕС, в контекста на споделеното управление, Комисията прилага мерките и извършва проверките, определени в Регламент (ЕС) № 1306/2013.

Член 65

Отговорности на държавите членки

1. Държавите членки приемат всички законови, подзаконови и административни разпоредби в съответствие с член 58, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, за да се осигури ефективна защита на финансовите интереси на Съюза.

2. Държавите членки определят следните органи за всяка програма за развитие на селските райони:

а) управляващ орган, който може да бъде публичен или частен орган, действащ на национално или регионално ниво, или самата държава членка, когато тя извършва тази задача, който да отговаря за управлението на въпросната програма;

б) акредитирана разплащателна агенция по смисъла на член 7 от Регламент (ЕС) № 1306/2013;

в) сертифициращ орган по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

▼B

3. Държавите членки гарантират, че за всяка програма за развитие на селските райони е създадена съответна система за управление и контрол по начин, който осигурява ясно възлагане и разделяне на функциите между управляващия орган и другите субекти. Държавите членки са отговорни за гарантиране на ефективното функциониране на системите за целия срок на програмата.

4. Държавите членки определят ясно задачите на управляващия орган, разплащателната агенция, а в рамките на LEADER— на местните групи за действие — по отношение на прилагането на критериите за допустимост и за подбор и на процедурата за подбор на проекти.

Член 66

Управляващ орган

1. Управляващият орган е отговорен за управлението и изпълнението на програмата по ефикасен, ефективен и правилен начин, и по-специално за:

а) гарантиране, че има подходяща сигурна електронна система, която да записва, поддържа, управлява и докладва статистическа информация за програмата и нейното изпълнение, която се изисква за целите на мониторинга и оценката, и по-специално информация, която се изисква за наблюдаване на напредъка към определените цели и приоритети;

б) да предоставя за всяка година от програмата до 31 януари и 31 октомври на Комисията съответните данни за показателите във връзка с операциите, избрани за финансиране, включително информация относно резултатите и финансовите показатели;

в) да гарантира, че бенефициерите и другите субекти, участващи в изпълнението на операциите:

i) са информирани за задълженията им, произтичащи от отпуснатата помощ, и че поддържат или отделна счетоводна система, или следват подходящ счетоводен кодекс за всички сделки, свързани с операцията;

ii) са запознати с изискванията за предоставяне на данни на управляващия орган и за отразяване на резултати;

г) да гарантира, че предварителната оценка, посочена в член 55 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, съответства на системата за оценка и мониторинг, и да отговаря за нейното приемане и изпращане до Комисията;

д) да гарантира, че е въведен планът за оценка, посочен в член 56 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, че последващата оценка на програмата, посочена в член 57 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, се извършва в сроковете, определени в посочения регламент, и че тези оценки съответстват на системата за мониторинг и оценка, както и да отговаря за изпращането им до комитета за мониторинг и до Комисията;

е) да предостави на комитета за мониторинг информацията и документите, необходими за мониторинг на изпълнението на програмата с оглед на нейните специфични цели и приоритети;

▼B

ж) да изготви годишния доклад за напредък, включително обобщени таблици за мониторинга, и да го изпрати на Комисията след одобрение от комитета за мониторинг;

з) да гарантира, че разплащателната агенция получава цялата необходима информация, по-специално за прилаганите процедури и всички извършвани проверки по операциите, одобрени за финансиране, преди плащанията да бъдат разрешени;

и) да осигури публичност за програмата, включително чрез националната мрежа за селските райони, чрез информиране на потенциалните бенефициери, професионалните организации, икономическите и социалните партньори, организациите, насърчаващи равенство между половете, и заинтересованите неправителствени организации, включително екологични организации, за възможностите, които предоставя програмата, и за правилата за получаване на достъп до финансиране от програмата, а също така чрез информиране на бенефициерите за приноса на Съюза, а на широката общественост за ролята на Съюза в програмата.

2. Държавите членки или управляващият орган може да определят един или повече междинни структури, включително местни органи, структури за регионално развитие или неправителствени организации, които да извършват управлението и изпълнението на операциите за развитие на селските райони.

Когато част от задачите му са делегирани на друга структура, управляващият орган остава изцяло отговорен за ефективното и коректно управление и изпълнение на тези задачи. Управляващият орган гарантира въвеждането на подходящи разпоредби, които позволяват на другия орган да получава всички необходими данни и информация за изпълнението на тези задачи.

3. Когато в програмата за развитие на селските райони е включена тематична подпрограма, посочена в член 8, управляващият орган може да определи един или повече междинни органи, включително местни органи, местни групи за действие или неправителствени организации, които да осъществяват управлението и изпълнението на тази стратегия. В този случай се прилага параграф 2.

Управляващият орган гарантира, че операциите и продуктите на тази тематична подпрограма се определят отделно за целите на системата за мониторинг и оценка, посочена в член 67.

4. При спазване на ролята на разплащателните агенции и други структури, съгласно посоченото в Регламент (ЕС) № 1306/2013, в случаите, когато държава членка има повече от една програма, може да бъде определена координираща структура с цел осигуряване на съгласуваност при управлението на фондовете и осъществяване на връзка между Комисията и националните управляващи органи.

5. Комисията приема актове за изпълнение, за установяване на еднакви условия за прилагането на изискванията за информация и публичност, посочени в параграф 1, буква и).

▼B

ДЯЛ VII

МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Раздел 1

Създаване и цели на системата за мониторинг и оценка

Член 67

Система за мониторинг и оценка

Съгласно настоящия дял, в сътрудничество между Комисията и държавите членки се изготвя обща система за мониторинг и оценка, която се приема от Комисията чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 84.

Член 68

Цели

Системата за мониторинг и оценка има за цел да:

а) демонстрира напредъка и постиженията на политиката за развитие на селските райони и да оцени въздействието, ефективността, ефикасността и значението на интервенциите на политиката за развитие на селските райони;

б) допринесе за по-целенасочено подпомагане за развитието на селските райони;

в) подпомогне общ процес на обучение, свързан с мониторинга и оценката.

Раздел 2

Технически разпоредби

Член 69

Общи показатели

1. В системата за наблюдение и оценка, предвидена в член 67, се определя списък с общите показатели, свързани с първоначалното състояние, както и с финансовото изпълнение, крайни продукти, резултати и въздействие на програмата, които са приложими за всяка програма, с цел да се даде възможност за обобщаване на данните на равнището на Съюза.

2. Общите показатели се основават на достъпни данни и са свързани със структурата и целите на рамката на политиката за развитие на селските райони, и позволяват оценка на напредъка, ефикасността и ефективността на изпълнение на политиката по отношение на целите и задачите на равнището на Съюза, на национално равнище и на равнището на програмата. Общите показатели за въздействието се основават на достъпни данни.

▼B

3. Оценителите измерват количествено въздействието на програмата чрез показателите за въздействието. Въз основа на доказателствата, представени в оценките относно ОСП, включително оценките относно програмите за развитие на селските райони, Комисията — подпомагана от държавите членки — извършва оценка на комбинираното въздействие на всички инструменти на ОСП.

Член 70

Електронна информационна система

Ключова информация за изпълнението на програмата, за всяка операция, избрана за финансиране, както и за приключени операции, необходима за мониторинга и оценката, включително ключова информация за всеки бенефициер и проект, се записва и съхранява по електронен път.

Член 71

Предоставяне на информация

Бенефициерите на помощта по мерките за развитие на селските райони и местните групи за действие се задължават да предоставят на управляващия орган и/или на назначените оценители или други структури, на които е делегирано да изпълняват функции от негово име, цялата необходима информация, която позволява мониторинг и оценка на програмата, и по-конкретно във връзка със спазването на посочените цели и приоритети.

ГЛАВА II

Мониторинг

Член 72

Процедури за мониторинг

1. Управляващият орган и комитетът за мониторинг, посочен в член 47 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, наблюдават качеството на изпълнението на програмата.

2. Управляващият орган и комитетът за мониторинг извършват мониторинг на всяка програма за развитие на селските райони с помощта на финансови показатели и показатели за резултати и цели.

Член 73

Комитет за мониторинг

Държавите членки с регионални програми могат да учредят национален комитет за мониторинг, който да координира изпълнението на тези програми по отношение на националната рамка и усвояването на финансови ресурси.

▼B

Член 74

Отговорности на комитета за мониторинг

Комитетът за мониторинг следи за изпълнението на програмата за развитие на селските райони и за ефективността на нейното прилагане. За тази цел, в допълнение към функциите, посочени в член 49 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, комитетът за мониторинг:

а) в рамките на четири месеца след решението за одобрение на програмата дава консултация и становище относно критериите за подбор за финансираните операции, като тези критерии се преразглеждат съгласно нуждите на програмата;

б) проверява дейностите и резултатите, свързани с напредъка в изпълнението на плана за оценка на програмата;

в) разглежда по-конкретно действията в програмата, свързани с изпълнението на предварителните условия, които попадат в рамките на отговорността на управляващия орган, и бива информиран за действията, свързани с изпълнението на други предварителни условия;

г) участва в националната мрежа за селските райони с цел обмен на информация за изпълнението на програмата;

д) преглежда и одобрява годишните доклади за изпълнението преди изпращането им до Комисията.

Член 75

Годишен доклад за изпълнението

1. До 30 юни 2016 г. и до 30 юни на всяка следваща година до 2024 г. включително държавите членки представят на Комисията годишен доклад за изпълнението относно изпълнението на програмите за развитие на селските райони през предходната календарна година. Докладът, предаден през 2016 г., обхваща календарните години 2014 и 2015.

2. В допълнение към изпълняването на изискванията по член 50 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 годишните доклади за изпълнението, наред с останалото, включват и информация относно финансовите задължения и разходите по всяка мярка и обобщение на предприетите дейности във връзка с плана за оценка.

3. В допълнение към изпълняването на изискванията по член 50 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 годишният доклад за изпълнението, който се предава през 2017 г., включва и описание на изпълнението на всички подпрограми в обхвата на програмата.

4. В допълнение към изпълняването на изискванията по член 50 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 годишният доклад за изпълнението, който се предава през 2019 г., включва и описание на изпълнението на всички подпрограми в обхвата на програмата и оценка на постигнатия напредък за осигуряване на интегриран подход при използването на ЕЗФРСР и други финансови инструменти на ЕС за подпомагане на териториалното развитие на селските райони, включително чрез стратегии за местно развитие.

5. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на правила относно представянето на годишните доклади за изпълнението. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 84.

▼B

ГЛАВА III

Оценка

Член 76

Общи разпоредби

1. Комисията може да приеме актове за изпълнение за определяне на елементите, които следва да се съдържат в предварителните и последващите оценки, посочени в членове 55 и 57 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, и за установяване на минималните изисквания за плана за оценка, посочен в член 56 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 84.

2. Държавите членки гарантират, че оценките са в съответствие с общия подход за оценяване, договорен в съответствие с член 67, организират изготвянето и събирането на необходимите данни и изпращат на оценителите различна информация, осигурена от системата за мониторинг.

3. Докладите за оценка се предоставят от държавите членки по интернет и от Комисията на нейната интернет страница.

Член 77

Предварителна оценка

Държавите членки гарантират, че лицето, което извършва предварителната оценка, се включва още в ранен етап в процеса на разработване на програмата за развитие на селските райони, включително изготвянето на анализа, посочен в член 8, параграф 1, буква б), в проектирането на интервенционната логика на програмата и в определянето на целите на програмата.

Член 78

Последваща оценка

През 2024 г. държавите членки изготвят доклад за последваща оценка за всички програми за развитие на селските райони. Този доклад се представя на Комисията до 31 декември 2024 г.

Член 79

Обобщения на оценките

Комисията отговаря за изготвянето на обобщения на докладите за предварителни и последващи оценки на равнището на Съюза.

Обобщенията на докладите за оценка се изготвят най-късно до 31 декември на годината след преставянето на съответните оценки.

▼B

ДЯЛ VIII

РАЗПОРЕДБИ ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА

Член 80

Приложими правила по отношение на предприятията

Когато по настоящия регламент се предоставя подпомагане за форми на сътрудничество между предприятия, такова подпомагане може да се предоставя само на онези форми на сътрудничество, при които се спазват правилата за конкуренция, приложими по силата на членове 206—210 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета.

Член 81

Държавни помощи

1. Освен ако не е посочено друго в настоящия дял, членове 107, 108 и 109 от ДФЕС се прилагат по отношение на подпомагането за развитието на селските райони, отпуснати от държавите членки.

2. Членове 107, 108 и 109 от ДФЕС не се прилагат по отношение на плащания, предоставени от държавите членки съгласно и в съответствие с настоящия регламент или с допълнителното национално финансиране, посочено в член 82, в рамките на обхвата на член 42 от ДФЕС.

Член 82

Допълнително национално финансиране

Плащанията, направени от държавите членки във връзка с операции, попадащи в обхвата на член 42 от ДФЕС и предназначени да осигурят допълнително финансиране за развитие на селските райони, за които е отпусната помощ от Съюза във всеки един момент от програмния период, се включват от държавите членки в програмата за развитие на селските райони, предвидена в член 8, параграф 1, буква й), и се одобряват от Комисията, ако отговарят на критериите по настоящия регламент.

ДЯЛ IX

ПРАВОМОЩИЯ НА КОМИСИЯТА, ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ, ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ГЛАВА I

Правомощия на Комисията

Член 83

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 2, параграф 3, член 14, параграф 5, член 16, параграф 5, член 19, параграф 8, член 22, параграф 3, член 28, параграфи 10 и 11, член 29, параграф 6, член 30, параграф 8, член 33, параграф 4, член 34, параграф 5, член 35, параграф 10, член 36, параграф 5, член 45, параграф 6, член 47, параграф 6 и член 89, се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

▼B

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 2, параграф 3, член 14, параграф 5, член 16, параграф 5, член 19, параграф 8, член 22, параграф 3, член 28, параграфи 10 и 11, член 29, параграф 6, член 30, параграф 8, член 33, параграф 4, член 34, параграф 5, член 35, параграф 10, член 36, параграф 5, член 45, параграф 6, член 47, параграф 6 и член 89, се предоставя на Комисията за срок от седем години, считано от датата на влизане в сила на настоящия регламент. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на седемгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 2, параграф 3, член 14, параграф 5, член 16, параграф 5, член 19, параграф 8, член 22, параграф 3, член 28, параграфи 10 и 11, член 29, параграф 6, член 30, параграф 8, член 33, параграф 4, член 34, параграф 5, член 35, параграф 10, член 36, параграф 5, член 45, параграф 6, член 47, параграф 6, и член 89, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 2, параграф 3, член 14, параграф 5, член 16, параграф 5, член 19, параграф 8, член 22, параграф 3, член 28, параграфи 10 и 11, член 29, параграф 6, член 30, параграф 8, член 33, параграф 4, член 34, параграф 5, член 35, параграф 10, член 36, параграф 5, член 45, параграф 6, член 47, параграф 6 и член 89 влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 84

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет, наречен „Комитет за развитие на селските райони“. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

▼B

ГЛАВА II

Общи разпоредби

Член 85

Обмен на информация и документи

1. В сътрудничество с държавите членки Комисията създава информационна система, която позволява сигурен обмен на данни от общ интерес между Комисията и всяка държава членка. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на правила за работата на тази система. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 84.

2. Комисията гарантира, че има подходяща сигурна електронна система, в която може да се записва, съхранява и управлява ключова информация и доклад за мониторинга и оценката.

Член 86

Обработване и защита на личните данни

1. Държавите членки и Комисията събират лични данни за целите на извършването на задълженията си по управление, контрол, мониторинг и оценка съгласно настоящия регламент, и по-конкретно за целите на задълженията, предвидени в дялове VI и VII, и не обработват тези данни по несъвместим с тази цел начин.

2. Когато лични данни се обработват за целите на мониторинга и оценката съгласно дял VII, като се използва сигурната електронна система, посочена в член 85, те се правят анонимни и се обработват единствено в обобщен вид.

3. Личните данни се обработват в съответствие с правилата на Директива 95/46/ЕО и Регламент (ЕО) № 45/2001. По-конкретно такива данни не се съхраняват във вид, който позволява идентифицирането на субекта на данните, за срок, по-дълъг от необходимото за целите, за които са събрани или за които са подложени на допълнителна обработка, като се имат предвид минималните срокове за съхранение на данни, предвидени в приложимото национално право и право на Съюза.

4. Държавите членки информират субектите на данни, че личните им данни могат да бъдат обработвани от национални органи и органи на Съюза в съответствие с параграф 1 и че във връзка с това те могат да се ползват от правата, предвидени в правилата за защита на данните съответно в Директива 95/46/ЕО и в Регламент (ЕО) № 45/2001.

5. По отношение на настоящия член се прилагат членове 111—114 от Регламент (ЕС) 1306/2013.

▼B

Член 87

Общи разпоредби за ОСП

Регламент (ЕС) № 1306/2013 и приетите съгласно същия регламент разпоредби се прилагат по отношение на мерките, определени в настоящия регламент.

ГЛАВА III

Преходни и заключителни разпоредби

Член 88

Регламент (ЕО) № 1698/2005

Регламент (ЕО) № 1698/2005 се отменя.

Регламент (ЕО) № 1698/2005 продължава да се прилага по отношение на операции, изпълнявани по програми, одобрени от Комисията съгласно посочения регламент преди 1 януари 2014 г.

Член 89

Преходни разпоредби

С оглед да улесни прехода от системата, установена от Регламент (ЕО) № 1698/2005, към системата, установена от настоящия регламент, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 за определяне на условията, при които подпомагане, одобрено от Комисията съгласно Регламент (ЕО) № 1698/2005, може да се интегрира в подпомагане, предвидено съгласно настоящия регламент, включително за техническа помощ и за последващи оценки. Тези делегирани актове може също да съдържат условия за прехода от подпомагането на развитието на селските райони в Хърватия съгласно Регламент (ЕО) № 1085/2006 към помощта, предвидена по настоящия регламент.

Член 90

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2014 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

▼M3

ПРИЛОЖЕНИЕ I

РАЗБИВКА НА ПОМОЩТА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ (2014—2020 г.)

(текущи цени в EUR)

	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	ОБЩО 2014—2020 г.
Белгия	78 342 401	78 499 837	91 078 375	97 175 076	97 066 202	102 912 713	102 723 155	647 797 759
България	335 499 038	335 057 822	337 270 538	340 409 994	339 966 052	339 523 306	338 990 216	2 366 716 966
Чешка република	314 349 445	312 969 048	345 955 782	344 509 078	343 033 490	323 242 050	321 615 103	2 305 673 996
Дания	90 287 658	90 168 920	136 397 742	144 868 072	153 125 142	152 367 537	151 588 619	918 803 690
Германия	1 221 378 847	1 219 851 936	1 407 185 642	1 404 073 302	1 400 926 899	1 397 914 658	1 394 588 766	9 445 920 050
Естония	103 626 144	103 651 030	111 192 345	122 865 093	125 552 583	127 277 180	129 177 183	823 341 558
Ирландия	313 148 955	313 059 463	313 149 965	313 007 411	312 891 690	312 764 355	312 570 314	2 190 592 153
Гърция	605 051 830	604 533 693	705 210 906	703 471 245	701 719 722	700 043 071	698 261 326	4 718 291 793
Испания	1 187 488 617	1 186 425 595	1 186 659 141	1 185 553 005	1 184 419 678	1 183 448 718	1 183 394 067	8 297 388 821
Франция	1 404 875 907	1 635 877 165	1 663 306 545	1 665 777 592	1 668 304 328	1 671 324 729	1 675 377 983	11 384 844 249
Хърватия	332 167 500	282 342 500	282 342 500	282 342 500	282 342 500	282 342 500	282 342 500	2 026 222 500
Италия	1 480 213 402	1 483 373 476	1 491 492 990	1 493 380 162	1 495 583 530	1 498 573 799	1 501 763 408	10 444 380 767
Кипър	18 895 839	18 893 552	18 897 207	18 894 801	18 892 389	18 889 108	18 881 481	132 244 377
Латвия	138 327 376	150 968 424	153 066 059	155 139 289	157 236 528	159 374 589	161 491 517	1 075 603 782
Литва	230 392 975	230 412 316	230 431 887	230 451 686	230 472 391	230 483 599	230 443 386	1 613 088 240
Люксембург	14 226 474	14 272 231	14 318 896	14 366 484	14 415 051	14 464 074	14 511 390	100 574 600

▼M3

(текущи цени в EUR)

	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	ОБЩО 2014—2020 г.
Унгария	495 668 727	495 016 871	489 265 618	488 620 684	488 027 342	487 402 356	486 662 895	3 430 664 493
Малта	13 880 143	13 965 035	13 938 619	13 914 927	13 893 023	13 876 504	13 858 647	97 326 898
Нидерландия	87 118 078	87 003 509	118 496 585	118 357 256	118 225 747	118 107 797	117 976 388	765 285 360
Австрия	557 806 503	559 329 914	560 883 465	562 467 745	564 084 777	565 713 368	567 266 225	3 937 551 997
Полша	1 569 517 638	1 175 590 560	1 193 429 059	1 192 025 238	1 190 589 130	1 189 103 987	1 187 301 202	8 697 556 814
Португалия	577 031 070	577 895 019	578 913 888	579 806 001	580 721 241	581 637 133	582 456 022	4 058 460 374
Румъния	1 149 848 554	1 148 336 385	1 176 689 135	1 186 544 149	1 184 725 381	1 141 925 604	1 139 927 194	8 127 996 402
Словения	118 678 072	119 006 876	119 342 187	119 684 133	120 033 142	120 384 760	120 720 633	837 849 803
Словакия	271 154 575	213 101 979	215 603 053	215 356 644	215 106 447	214 844 203	214 524 943	1 559 691 844
Финландия	335 440 884	336 933 734	338 456 263	340 009 057	341 593 485	343 198 337	344 776 578	2 380 408 338
Швеция	257 858 535	258 014 757	249 223 940	249 386 135	249 552 108	249 710 989	249 818 786	1 763 565 250
Обединено кралство	667 773 873	752 322 030	755 698 156	755 518 938	755 301 511	756 236 113	756 815 870	5 199 666 491
Общо ЕС-28	13 970 049 060	13 796 873 677	14 297 896 488	14 337 975 697	14 347 801 509	14 297 087 137	14 299 825 797	99 347 509 365
Техническа помощ	34 130 699	34 131 977	34 133 279	34 134 608	34 135 964	34 137 346	34 138 756	238 942 629
Общо	14 004 179 759	13 831 005 654	14 332 029 767	14 372 110 305	14 381 937 473	14 331 224 483	14 333 964 553	99 586 451 994

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ II

РАЗМЕРИ И СТАВКИ НА ПОМОЩТА

Член	Предназначение	Максимална сума в евро или ставка	
Член 15, параграф 8	Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство	1 500	за консултация
		200 000	за три години, за обучение на консултанти
Член 16, параграф 2	Дейности за осведомяване и популяризиране	70 %	от допустимия разход за дейността
Член 17, параграф 4	Схеми за качество за селскостопански продукти и храни	3 000	за стопанство за година
Член 17, параграф 3	Инвестиции във физически активи		Селско стопанство
		50 %	от размера на допустимите инвестиции в по-слабо развитите региони и във всички региони, в които за периода 2007—2013 г. БВП на глава от населението е бил под 75 % от средната стойност за ЕС-25 за референтния период, но в които БВП на глава от населението е над 75 % от средната стойност за ЕС-27;
		75 %	от сумата за допустима инвестиция в най-отдалечени региони
		75 %	от сумата за допустима инвестиция в Хърватия за изпълнението на Директива 91/676/ЕИО ([1]) (*) на Съвета в срок най-много от четири години от датата на присъединяване в съответствие с член 3, параграф 2 и член 5, параграф 1 от същата директива
		75 %	от сумата за допустима инвестиция в малките острови в Егейско море
		40 %	от сумата за допустима инвестиция в други райони Горните ставки могат да се увеличат с допълнителни 20 процентни пункта, ако максималното комбинирано подпомагане не надхвърля 90 %, за: — млади земеделски стопани съгласно определението в настоящия регламент, или стопани, които вече са се установили през петте години преди подаването на заявление за подпомагане; — колективни инвестиции и интегрирани проекти, в т.ч. свързаните със сливане на организации на производители; — райони с природни и други специфични ограничения, както е посочено в член 32;

▼B

Член	Предназначение	Максимална сума в евро или ставка	
			— операции, подпомагани в рамките на ЕПИ; — инвестиции, свързани с операциите по членове 28 и 29
			Преработка и предлагане на пазара на продукти, изброени в приложение I към ДФЕС
		50 %	от размера на допустимите инвестиции в по-слабо развитите региони и във всички региони, в които за периода 2007—2013 г. БВП на глава от населението е бил под 75 % от средната стойност за ЕС-25 за референтния период, но в които БВП на глава от населението е над 75 % от средната стойност за ЕС-27;
		75 %	от сумата за допустима инвестиция в най-отдалечени региони
		75 %	от сумата за допустима инвестиция в малките острови в Егейско море
		40 %	от сумата за допустима инвестиция в други райони Горните ставки могат да се увеличат с допълнителни 20 процентни пункта за операции, подпомагани в рамките на ЕПИ, или операциите, свързани със сливане на организации на производители, ако максималното комбинирано подпомагане не надхвърля 90 %
Член 17, параграф 4	Инвестиции във физически активи	100 %	Инвестиции в непроизводствена дейност и селскостопанска и горска инфраструктура
Член 18, параграф 5	Възстановяване на селскостопански производствен потенциал, претърпял щети в резултат на природни бедствия, и въвеждане на подходящи превантивни мерки	80 %	от сумата за допустими разходи за инвестиции за превантивни операции, осъществявани от отделни земеделски стопани.
		100 %	от сумата за допустими разходи за инвестиции за превантивни операции, осъществявани съвместно от повече от един бенефициер
		100 %	от сумата за допустими разходи за инвестиции за операции за възстановяване на земеделски земи и на селскостопански производствен потенциал, нарушени от природни бедствия и катастрофични събития
Член 19, параграф 6	Развитие на стопанства и предприятия	70 000	на млад земеделски стопанин съгласно член 19, параграф 1, буква а), подточка i)
		70 000	на бенефициер съгласно член 19, параграф 1, буква а), подточка ii)
		15 000	на малко стопанство съгласно член 19, параграф 1, буква а), подточка iii)

▼B

Член	Предназначение	Максимална сума в евро или ставка	
Член 23, параграф 3	Създаване на агролесовъдни системи	80 %	от сумата за допустима инвестиция за създаване на агролесовъдни системи
Член 26, параграф 4	Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, в мобилизирането и търговията на горски продукти	65 %	от сумата за допустима инвестиция в по-слабо развити региони
		75 %	от сумата за допустима инвестиция в най-отдалечени региони
		75 %	от сумата за допустима инвестиция в малките острови в Егейско море
		40 %	от сумата за допустима инвестиция в други райони
Член 27, параграф 4	Създаване на групи и организации на производители	10 %,	Като процент от продадената продукция през първите пет години след признаването им. Подпомагането е намаляващо.
		100 000	Максимална сума на година при всички случаи.
Член 28, параграф 8	агроекология и климат	600 (*)	за хектар за година за едногодишни култури
		900 (*)	за хектар за година за специализирани многогодишни култури
		450 (*)	за хектар за година за други видове земеползване
		200 (*)	за животинска единица за година за местни породи, застрашени от изчезване в животновъдството
Член 29, параграф 5	Биологично земеделие	600 (*)	за хектар за година за едногодишни култури
		900 (*)	за хектар за година за специализирани многогодишни култури
		450 (*)	за хектар за година за други видове земеползване
Член 30, параграф 7	Плащания по Натура 2000 и Рамковата директива за водите	500 (*)	максимален размер за хектар за година през първоначалния период, не по-дълъг от пет години
		200 (*)	максимален размер за хектар за година
		50 (**)	минимален размер на плащанията по Рамковата директива за водите за хектар за година
Член 31, параграф 3	Плащания за райони с природни или други специфични ограничения	25	минимален размер за хектар за година, като средна стойност за площта, за която бенефициерът получава подкрепа
		250 (*)	максимален размер за хектар за година
		450 (*)	максимален размер за хектар за година в планински райони, определени в член 32, параграф 2

▼B

Член	Предназначение	Максимална сума в евро или ставка	
Член 33, параграф 3	Хуманно отношение към животните	500	за животинска единица
Член 34, параграф 3	Екологични услуги и услуги във връзка с климата в горското стопанство и опазване на горите	200 (*)	за хектар за година
Член 37, параграф 5	Застраховане на реколтата, животните и растенията	65 %	от дължимата застрахователна премия
Член 38, параграф 5	Взаимоспомагателни фондове за неблагоприятни климатични явления, болести по животните и растенията, нашествия на вредители и екологични катастрофи	65 %	от допустимите разходи.
Член 39, параграф 5	Инструмент за стабилизиране на доходите	65 %	от допустимите разходи

([1]) Директива 91/676/ЕИО на Съвета от 12 декември 1991 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници (ОВ L 375, 31.12.1991 г., стр. 1).

(*) Тези суми могат да бъдат увеличени в надлежно обосновани случаи с оглед на специфични обстоятелства, които следва да бъдат разяснени в програмите за развитие на селските райони.

(**) Тези суми могат да бъдат намалени в надлежно обосновани случаи с оглед на специфични обстоятелства, които следва да бъдат разяснени в програмите за развитие на селските райони.

NB: Интензитетът на помощта не засяга правилата на Съюза за държавните помощи.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ III

БИОФИЗИЧНИ КРИТЕРИИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ГРАНИЦИТЕ НА РАЙОНИТЕ С ПРИРОДНИ ОГРАНИЧЕНИЯ

КРИТЕРИЙ	ОПРЕДЕЛЕНИЕ	ПРАГ
КЛИМАТ		
Ниска температура (*)	Продължителност на вегетационния период (брой дни), определена чрез броя дни със средна дневна температура > 5 °C (LGP_{t5}) или	≤ 180 дни
	Сума на произведението от температурата по времето (градусодни) за вегетационен период, определен чрез натрупаната средна дневна температура > 5 °C.	≤ 1 500 градусодни
Сухота	Дял на годишното количество на валежите (КВ) спрямо годишната потенциална евапотранспирация (ПЕ)	КВ/ПЕ ≤ 0,5
КЛИМАТ И ПОЧВИ		
Прекомерна влажност на почвите	Брой дни в рамките на или превишаващи повърхностния капацитет	≥ 230 дни
ПОЧВИ		
Недостатъчно отводняване на почвите (*)	Райони, които са заблатени през голяма част от годината	Влажни до 80 cm от повърхността над 6 месеца или влажни до 40 cm от повърхността над 11 месеца или Почви с лошо или много лошо отводняване или Глеевиден цветови профил до 40 cm от повърхността
Неблагоприятна текстура и каменливост (*)	Относително изобилие на глина, утайки, пясък, органична материя (тегловни %) и грубозърнест материал (волуметрични %)	≥ 15 % от обема на най-горния почвен слой са съставени от грубозърнест материал, включително оголени скали, големи скални късове или
		класът на текстурата в половината или повече (сумарно) от 100 cm от повърхността на почвата е песъчлива, песъчливо-глинеста, определена като: % утайки + (2 × % глина) ≤ 30 % или
		Клас на текстурата на най-горния почвен слой: тежки глинести почви (≥ 60 % глина) или
		Органични почви (≥ 30 % органична материя) от минимум 40 cm или
		Най-горният почвен слой съдържа 30 % или повече глина и са налице вертични свойства до 100 cm от повърхността на почвата

▼B

КРИТЕРИЙ	ОПРЕДЕЛЕНИЕ	ПРАГ
Повърхностна дълбочина на вкореняване	Дълбочина (cm) от повърхността на почвата до консолидирани твърди скали или твърд хоризонт.	≤ 30 cm
Незадоволителни химични свойства (*)	Наличие на соли, обменен натрий, твърде висока киселинност	Съдържание на соли: ≥ 4 deci-Siemens на метър (dS/m) от най-горния почвен слой или
		Съдържание на натрий: ≥ 6 процента обменен натрий (ПОН) в половината или повече (сумарно) от 100 cm от повърхността на почвата или
		Киселинност на почвата: pH ≤ 5 (във водата) в повърхностния слой на почвата
ТЕРЕН		
Райони със стръмни склонове	Промяна в надморската височина във връзка с планиметричното разстояние (%).	≥ 15 %

(*) Държавите членки трябва да проверят дали този критерий е изпълнен единствено спрямо праговете, валидни за специфичното положение на даден район.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ПРИМЕРЕН СПИСЪК НА МЕРКИТЕ И ОПЕРАЦИИТЕ ОТ ОСОБЕНО ЗНАЧЕНИЕ ЗА ТЕМАТИЧНИТЕ ПОДПРОГРАМИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 7

Млади земеделски стопани:

- Стартова помощ за млади земеделски стопани, които установяват за пръв път земеделско стопанство
- Инвестиции във физически активи
- Трансфер на знания и действия за осведомяване
- Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство
- Сътрудничество
- Инвестиции в неселскостопански дейности

Малки стопанства:

- Стартова помощ за развитието на малки стопанства
- Инвестиции във физически активи
- Схеми за качеството за селскостопански продукти и храни
- Трансфер на знания и действия за осведомяване
- Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство
- Сътрудничество

Инвестиции в неселскостопански дейности

- Създаване на групи на производителите
- Подход LEADER

Планински райони:

- Плащания за райони с природни или други специфични ограничения
- Агроекологични дейности и операции във връзка с климата
- Сътрудничество
- Инвестиции във физически активи
- Развитие на стопанства и предприятия в селските райони
- Схеми за качеството за селскостопански продукти и храни
- Създаване на агролесовъдни системи
- Основни услуги и обновяване на селата в селските райони
- Трансфер на знания и действия за осведомяване
- Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство
- Създаване на групи на производителите
- Подход LEADER

Къси вериги на доставки:

- Сътрудничество
- Създаване на групи на производителите
- Подход LEADER
- Схеми за качеството за селскостопански продукти и храни

▼B

Основни услуги и обновяване на селата в селските райони

Инвестиции във физически активи

Трансфер на знания и действия за осведомяване

Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство

Жените в селските райони:

Трансфер на знания и действия за осведомяване

Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство

Инвестиции във физически активи

Развитие на стопанства и предприятия

Основни услуги и обновяване на селата в селските райони

Сътрудничество

Подход LEADER

Смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към тях, както и биологичното разнообразие.

Трансфер на знания и действия за осведомяване

Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство

Инвестиции във физически активи

Възстановяване на селскостопанския производствен потенциал, претърпял щети в резултат на природни бедствия и катастрофични събития, и въвеждане на подходяща превантивна мярка

Основни услуги и обновяване на селата в селските райони

Инвестиции в развитие на горските райони и подобряване жизнеспособността на горите

Агроекология и климат

Биологично земеделие

Плащания по "Натура 2000" и Рамковата директива за водите

Плащания за райони с природни или други специфични ограничения (биологично разнообразие)

Екологични услуги и услуги във връзка с климата в горското стопанство и опазване на горите

Сътрудничество

Управление на риска

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ V

ПРЕДВАРИТЕЛНИ УСЛОВИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

1. УСЛОВИЯ, СВЪРЗАНИ С ПРИОРИТЕТИ

Приоритет на ЕС за РСР/ Тематична цел (ТЦ) на ОСР	Предварително условие	Критерии за изпълнение
Приоритет за РСР 1: насърчаване на организацията на хранителната верига, в т.ч. преработката и предлагането на пазара на селскостопански продукти, на хуманното отношение към животните и управлението на риска в селското стопанство ТЦ 5: насърчаване на адаптирането към изменението на климата, избягването и управлението на риска	3.1. Превенция и управление на риска: наличие на национални или регионални оценки на риска с оглед управлението на бедствия, като се отчита адаптирането към изменението на климата	— Въведена е национална или регионална оценка на риска със следните елементи: — описание на процеса, методологията, методите и неповерителните данни, използвани за оценка на риска, както и на основаните на риска критерии за определяне на приоритетите по отношение на инвестициите; — описание на сценарии с един риск и множество рискове; — когато е уместно, отчитане на националните стратегии за адаптиране към изменението на климата,
Приоритет за РСР 4: възстановяване, опазване и укрепване на екосистемите, свързани със селското и горското стопанство	4.1 Добро земеделско и екологично състояние (ДЗЕС): на национално ниво са въведени стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята, посочени в дял VI, глава I от Регламент (ЕС) № 1306/2013	— В националното законодателство са установени стандарти за ДЗЕС и те са посочени в програмите;
Тематична цел 5: насърчаване на адаптирането към изменението на климата, избягването и управлението на риска	4.2 Минималните изисквания за употребата на торове и продукти за растителна защита на национално равнище са установени минималните изисквания за употребата на торове и продукти за растителна защита, посочени в дял III, глава I, член 28 от настоящия регламент	— В програмите са указани минималните изисквания за употребата на торове и продукти за растителна защита, посочени в дял III, глава I от настоящия регламент;
Тематична цел 6: съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ефективното използване на ресурсите	4.3 Други приложими национални стандарти: за целите на дял III, глава I, член 28 от настоящия регламент са определени приложими задължителни национални стандарти	— В програмите са указани приложимите задължителни национални стандарти;
Приоритет за РСР 5: насърчаване на ефективното използване на ресурсите и подпомагане на прехода към нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика в секторите на селското стопанство и храните и в горския сектор Тематична цел 4: подпомагане на прехода към нисковъглеродна икономика във всички сектори	5.1 Енергийна ефективност: Предприети са действия за насърчаване на икономически ефективни подобрения в ефективността на крайното потребление, както и икономически ефективни инвестиции в енергийна ефективност при строителството или санирането на сгради.	— Мерките са: — Мерки, които да гарантират, че са въведени минималните изисквания във връзка с енергийните характеристики на сградите съгласно членове 3, 4 и 5 от Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([1]). — Мерки, необходими за въвеждане на система за сертифициране на енергийните характеристики на сградите съгласно член 11 от Директива 2010/31/ЕС.

▼B

Приоритет на ЕС за РСР/ Тематична цел (ТЦ) на ОСР	Предварително условие	Критерии за изпълнение
ТЦ 6: Съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност		— Мерки за осигуряване на стратегическото планиране в областта на енергийната ефективност съгласно член 3 от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([2]). — Мерки съгласно член 13 от Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([3]) относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги, с цел да се осигури предоставянето на индивидуални измерителни уреди на крайните клиенти, доколкото това е технически възможно, разумно от финансова гледна точка и съразмерно на потенциалните икономии на енергия.
	5.2. Воден сектор: Наличие на а) политика за определяне на цените на водата, която осигурява на потребителите подходящи стимули да използват водните ресурси ефективно, и б) адекватен принос на различните потребители на вода към възстановяването на разходите за водни услуги на равнище, определено в одобрения план за управление на речните басейни за инвестициите, подкрепени от програмите.	— В подпомаганите от ЕЗФРСР сектори държавата членка е осигурила участието на различните видове ползване на водите във възстановяването на разходите за водни услуги от отрасъла в съответствие с член 9, параграф 1, първо тире от Рамковата директива за водите, като се отчита по целесъобразност социалното, екологичното и икономическото въздействие на това възстановяване, както и географските и климатичните условия в засегнатия(те) регион(и);
	5.3. Енергия от ВЕИ: Предприети са мерки за насърчаване на производството и разпространението на възобновяеми енергийни източници ([4]).	— Въведени са прозрачни схеми за подкрепа, приоритетен достъп до мрежата или гарантиран достъп и приоритет при разпределението, както и публично оповестени стандартни правила за поемането и поделянето на разходите за техническо приспособяване, съвместими с член 14, параграф 1 и член 16, параграфи 2 и 3 от Директива 2009/28/ЕО. — Държавата членка е приела национален план за действие в областта на енергията от ВЕИ в съответствие с член 4 от Директива 2009/28/ЕО
Приоритет за РСР 6: насърчаване на социалното приобщаване, намаляването на бедността и икономическото развитие в селските райони ТЦ 2: Подобряване на достъпа до информационни и комуникационни технологии и на тяхното използване и качество (цел във връзка с широколентовите мрежи)	6. Инфраструктура за мрежи за достъп от следващо поколение (NGN): Наличие на национални или регионални планове за достъп от следващо поколение, които вземат под внимание регионалните дейности, за да се постигнат целите на Съюза във връзка с достъпа до свръхскоростен Интернет, съсредоточавайки се върху областите, в които пазарът не осигурява отворена инфраструктура на приемлива цена и с качество, съответстващо на правилата на Съюза за конкуренцията и държавните помощи, и за предоставяне на достъпни услуги за уязвимите групи.	— Въведен е национален или регионален план за достъп от следващо поколение, който включва: — план за инвестиции в инфраструктура въз основата на икономически анализ, който отчита съществуващата частна и публична инфраструктура и планираните инвестиции[…];

▼B

Приоритет на ЕС за РСР/ Тематична цел (ТЦ) на ОСР	Предварително условие	Критерии за изпълнение
		— модели за устойчиви инвестиции, които повишават конкуренцията и обезпечават достъп до отворени качествени инфраструктура и услуги на приемлива цена, които са готови за бъдещето; — мерки за стимулиране на частните инвестиции.

([1]) Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите (ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13).

([2]) Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1).

([3]) Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 година относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги и за отмяна на Директива 93/76/ЕИО на Съвета. (ОВ L 114, 27.4.2006 г., стр. 64).

([4]) Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 16).

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

ПРИМЕРЕН СПИСЪК С МЕРКИТЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЕДИН ИЛИ ПОВЕЧЕ ПРИОРИТЕТИ НА СЪЮЗА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Мерки от особено значение за няколко приоритета на Съюза

Член 15	Консултантски услуги, управление на стопанството и услуги по заместване в стопанството
Член 17	Инвестиции във физически активи
Член 19	Развитие на стопанството и стопанската дейност
Член 35	Сътрудничество
Членове 42-44	LEADER

Мерки от особено значение за насърчаване на трансфера на знания и иновациите в селското и горското стопанство и в селските райони

Член 14	Трансфер на знания и дейности, свързани с информацията
Член 26	Инвестиции в лесовъдни технологии и в преработката, мобилизирането и предлагането на пазара на продукти на горското стопанство

Мерки от особено значение за увеличаване на конкурентоспособността на всички типове селскостопанска дейност и укрепване на жизнеспособността на стопанствата

Член 16	Схеми за качеството за селскостопански продукти и храни

Мерки от особено значение за насърчаване на организацията на хранителната верига и управлението на риска в селското стопанство

Член 18	Възстановяване на потенциала за селскостопанска продукция, претърпял щети в резултат на природни бедствия или катастрофични събития, и въвеждане на подходящи превантивни мерки
Член 24	Предотвратяване и възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития
Член 27	Учредяване на групи на производителите
Член 33	Хуманно отношение към животните
Член 36	Управление на риска
Член 37	Застраховане на реколтата, животните и растенията
Член 40	Взаимоспомагателни фондове за болести по животните и растенията и за екологични катастрофи
Член 39	Инструмент за стабилизиране на доходите

Мярка от особена важност за възстановяването, опазването и подобряването на екосистеми, зависими от селското и горското стопанство,

както и

Насърчаване на ефективното използване на ресурси и подпомагане на прехода към икономика с ниска въглеродна интензивност и устойчивост към измененията на климата в секторите на селското и горското стопанство и хранителната промишленост

Член 21, параграф 1, буква а)	Залесяване и създаване на горски масиви
Член 21, параграф 1, буква б)	Създаване на агролесовъдни системи
Член 21, параграф 1, буква г)	Инвестиции за подобряване на устойчивостта и екологичната стойност, както и на потенциала на горските екосистеми за смекчаване на последиците от изменението на климата

▼B

Член 28	Земеделие-околна среда-климат
Член 39	Биологично земеделие
Член 30	Плащания по „Натура 2000“ и Рамковата директива за водите
Член 31—32	Плащания за райони, изправени пред природни или други специфични ограничения
Член 34	Екологични услуги и услуги във връзка с климата в горското стопанство и опазване на горите

Мерки от особено значение за насърчаване на социалното приобщаване, намаляването на бедността и икономическото развитие в селските райони

Член 20	Основни услуги и обновяване на селата в селските райони
Членове 42—44	LEADER